Kecskeméti közéleti lap

Közterek

Ára: 38 Ft

III. évfolyam 10. szám 2000. október

Tiszteletadás

Faludy György: 1956, te csillag

"ezerkilencszázötvenhat, nem emlék,
nem múlt vagy nékem, nem történelem,
de húsom-vérem, lényem egy darabja,
szívem, gerincem, kijöttél velem

az irgalmatlan mindenségbe, hol a
Semmi vize zubog a híd alatt
és korlát nincs seholsem - életemnek
te adtál értelmet, vad álmokat

éjjelre és kedvet a szenvedéshez
s az örömhöz, te fogtál mindig kézen,
ha botladoztam, hányszor ihlettél meg,
s nem engedted, hogy kifulladjak vénen,-

ezerkilencszázötvenhat, te csillag,
oly könnyű volt a nehéz út veled!
Nagyon soká sütöttél ősz hajamra,
ragyogj, ragyogj, ragyogj sírom felett."

(Részlet az 1956, te csillag c. versből Torontó,1986)

A 90 éves költő kecskeméti látogatásakor készült beszélgetés a 11. oldalon.

ÖNKORMÁNYZATI VILÁGTALÁLKOZÓ

A magyar államiság ezer éves évfordulója, az önkormányzatok megalakulásának tíz éves évfordulója alkalmából először rendezik meg az önkormányzatok világtalálkozóját.

A Budapesten és Kecskeméten sorra kerülő önkormányzatok nemzetközi találkozóját először rendezik meg az Európai Unión kívül. A résztvevők között vannak a magyar önkormányzatok, illetve a külföldi testvérvárosok vezetői, küldöttei. A rendezvény fővédnöke Orbán Viktor miniszterelnök, védnöke Pintér Sándor belügyminiszter.

A két napos rendezvény házigazdája október elsején Kecskemét. Ezen a napon magyar és külföldi szakmai előadásokra kerül sor - melyeket Szécsi Gábor, Kecskemét polgármestere nyit meg -, valamint ismerkedésre a város nevezetességeivel, gazdasági és kulturális eredményeivel. A rendezvény Budapesten, a Magyar Állami Operaházban Erkel Ferenc Bánk bán című operájának megtekintésével zárul.

Kecskemét polgára leszek

A Béke Általános Iskola idén már hatodszor indítja útjára a "Kecskemét város polgára leszek" városi vetélkedősorozatot, melynek ünnepélyes megnyitójára a kezdeményező iskolában, október 5-én 14.30-kor kerül sor.

Egyesületi ünnep

A tíz éves Európa Jövője Egyesület jubileumi ünnepi közgyűlést tart október 2-án 17 órakor a Városháza tanácstermében, ahova szeretettel várják az egyesület tagjait és szimpatizánsait is.

Szívünk napja

Világszerte - így Kecskeméten is - először tartották meg szeptember 24-én a Szívünk Napja rendezvényt. A Szív Világszövetségnek - melynek van szakmai és civil ága - tagja a Magyar Nemzeti Szív Alapítvány is. Kuratóriumának tagja dr. Nagy András adjunktus, a megyei kórház kardiológus szakorvosa és fő szervezője a rendezvénynek.

- Ezt a napot a kockázati tényezők csökkentésére való figyelemfelhívásnak szánjuk. Hiszen a kockázatok kiküszöbölésével - pl. magas vérnyomás, magas zsírtömeg csökkentése, fizikai aktivitás növelése - a veszély a felére csökkenthető! Az eddigi túlzó elvárások helyett, most a "mozogj naponta fél órát" jelszó jegyében a KTE pályáról a főtéri szüreti ünnepségre induló 30 perces séta is ezt szolgálja. Míg a fejlett világban az ott is első halálozási okként szereplő szívbetegség csökken, addig nálunk - a közép-kelet európai összehasonlításban is - 1990 óta folyamatosan nő.

Emlékműállítás

Egyeztető megbeszélést hívott össze Dr. Szécsi Gábor Kecskemét Megyei Jogú Város polgármestere szeptember 11-én azon civil szervezetek képviselőivel, amelyek érintettek a II. világháborús hősöket, valamint az 1956. októberi eseményeket megörökítő emlékmű felállításában. A megbeszélésen jelen voltak a Történelmi Igazságtétel Bizottság, az '56-os Magyarok Világszövetsége, a Nemzetőrség, a Honvéd Hagyományőrző Egyesület, valamint a Kecskeméti Lokálpatrióták Egyesületének képviselői. A meghívottak egyetértettek abban, hogy a város részéről évtizedes adósság törlesztése történne meg, ha egy II. Világháborús hősi emlékmű, valamint egy '56-os emlékmű megvalósulna, ezért örömmel fogadták a város ilyen irányú kezdeményezését. A megbeszélés résztvevői kifejezték azon reményüket, hogy a közeljövőben meg fog történni ezen emlékművek felállítása. Dr. Szécsi Gábor javaslatot tett arra, hogy a meghívott civil szervezetek tagságukkal egyeztessék az elhangzottakat, az elhelyezésre vonatkozó alternatívákat. Az emlékmű elhelyezésének lehetséges helyszínei a művelődési központ előtti park, a II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola előtti közpark, a közeljövőben áthelyezésre kerülő Szabadidő Sportközpontnak a Református Temető és az E5-ös út által határolt része, valamint a Szentháromság Temető területe. Az egyeztetés után az önkormányzat dönt az emlékmű elhelyezésének helyszínéről.

KECSKEMÉT - MAROSVÁSÁRHELY

Kecskemét Marosvásárhelyen címmel október 13-16. között (közel hatvanfős delegációval) kecskeméti közéleti, kulturális és gazdasági bemutatkozó és tapasztalatcsere programok lesznek testvérvárosunkban. A két önkormányzat támogatásával és a mindkét városban működő baráti társaságokkal közös szervezésben, ez lesz a viszonzó látogatása a marosvásárhelyiek tavaly októberi kecskeméti ittlétének. A programba bekapcsolódik dr. Szécsi Gábor polgármester és a delegáció tagja lesz további öt önkormányzati képviselő is. A Kultúrpalotában rendezett gálaest programjának gerincét a Kecskeméti évszázadok című műsor adja. A hétfői zárórendezvény pedig a ITD Hungary kecskeméti irodája által szervezett magyar-román üzletember találkozó lesz. Ez utóbbira még jelentkezni lehet a 76/322-931-es telefonszámon!

◆

Negyven marosvásárhelyi általános és középiskolai igazgató illetve tanfelügyelő viszonozza szeptember 29. és október 3. között a kecskeméti igazgatók tavaszi látogatását. A programban a városházi köszöntés, városnézés, tanyaprogram, intézmények látogatása, szakmai tapasztalatcsere, budapesti, dunakanyari kirándulás is szerepel. Ebből az alkalomból kerül sor azoknak a tankönyv, pedagógiai és egyéb könyvcsomagoknak az átadására is, amelyeket a Kecskemét - Marosvásárhely Baráti Kör Egyesület és az igazgatói munkaközösségek közös kezdeményezésére gyűjtöttek a kecskeméti iskolákban. A csoport programján részt vesz Fodor Imre alpolgármester, akit városunk kitüntetésével Tiszteletbeli Polgárává fogadott.

Kisgazdák szüreti napja

Hagyományőrző szüreti felvonulást szervezett a Kisgazdapárt kecskeméti szervezete, melynek díszvendégei voltak: Mucsi Imre, az FVM helyettes államtitkára, Bernáth Varga Balázs, a kisgazdák országos főtitkára és Szécsi Gábor polgármester. A kiskörúti és főtéri felvonulás után a történelmi egyházak lelkészei megáldották az idei termést, majd hagyományőrző együttesek műsorára és lovasbemutatóra került sor. Képünkön: ízlik az idei must!

Tábla a templomfalon

Továbbra is szeretne trianoni emléktáblát elhelyezni Kecskeméten a MIÉP városi szervezete, bár Hetényi István elnök, önkormányzati képviselő erre vonatkozó indítványát júniusban nem fogadta el a képviselőtestület. Hetényi István sajtótájékoztatón jelentette be, hogy a városi szervezet az emléktáblát a főtéren, a Nagytemplom oldalán szeretné elhelyezni, s ehhez kérik a város polgárainak támogatását és segítségét. A városházán többször elhangzott, hogy 56-os emlékművet állít az önkormányzat Kecskeméten, mondta a tájékoztatón Hetényi István, de eddig nem tapasztalták ennek előkészületeit. Ezért a MIÉP szeretne segítséget nyújtani, egyben kérni a kecskemétiek segítő közreműködését az emlékmű felállításához, hogy idén október 23-án az új emlékmű mellett ünnepelhessen a város.

SZEK-FESZT

Kétéves fennállását a Szövetség az Európai Kecskemétért civil szervezet szeptember 29-30-án az Erdei Ferenc Művelődési Központ előtti téren számos rendezvénnyel ünnepelte. Az önmagát egyre ismertebbnek tartó szervezet tagjai vállalkozói és egyéb közéleti tevékenységük mellett két alapító taggal képviseltetik magukat a városi önkormányzati testületben is. Alapszabályuk szellemében továbbra is szeretnének a város és az Európai Uniós csatlakozás érdekében minél többet tenni. A rendezvény kiemelkedő eseménye volt a SZEK-páholy, amelyre a helyi és országos média prominens képviselőit hívták meg, és amelynek fő témája a civil szervezetek és a sajtó szerepe volt.

A város közgyűlésének és polgármesteri hivatalának minőségpolitikája

Kecskemét Megyei Jogú Város célul tűzi ki a helyi közügyek demokratikus, önálló, szakszerű, gyors intézését, melynek érdekében minőségbiztosítási rendszert épít ki és vezet be.

E cél megvalósítása során figyelemmel kíván lenni Kecskemét város több évszázados hagyományaira, sajátos arculatára, az Európai Önkormányzati Karta alapkövetelményeire, az Európai Unióhoz való csatlakozást követően a közösségi vívmányokra. Vállalja, hogy a város fejlesztését érintő jelentős, hosszútávra kiható döntések előkészítésébe bevonja a lakosság széles körét, a civil szervezeteket, társadalmi és érdekképviseleti szerveket, az elért eredményeikről rendszeresen tájékoztatja az érintett polgárokat, szervezeteket.

Kiemelt figyelmet fordít a város gazdasági életének fejlesztésére, élénkítésére, vállalkozásbarát környezetet teremt. A gyors, hatékony és ügyfélbarát ügyintézés személyi és tárgyi feltételeit biztosítja.

A polgármesteri hivatal vezetői és köztisztviselői a közgyűlés által kitűzött célokat elfogadják és támogatják, mindennapi munkájukat azok megvalósítása érdekében szervezik és végzik.

A hivatal vezetői vállalják, hogy tevékenységük során betartják és betartatják a jogszabályi előírásokat, a közgyűlési döntéseket, figyelembe veszik az önkormányzati képviselők által képviselt lakosság elvárásait, védik és biztosítják az ügyfelek eljárási jogait.

Figyelemmel kísérik a közigazgatás korszerűsítési folyamatait, támogatják az új módszerek, technikai eszközök bevezetését, alkalmazását. A hivatal valamennyi köztisztviselője vállalja, hogy azonosul a Közgyűlés illetve a hivatal vezetőinek célkitűzéseivel, az ügyfelek kérelmeit szakszerűen, jogszerűen, humánusan bírálják el, folyamatos önképzéssel alkalmazkodnak a változó elvárásokhoz, kihívásokhoz. Elsőrendű kötelezettségüknek tekintik az ügyfelek kulturált, szakszerű, a lehetőségeket is feltáró tájékoztatását. Az ügyintézés során megkülönböztetett figyelmet fordítanak a fogyatékos, illetve bármely más okból hátrányos helyzetben lévő ügyfelekre.

(Elfogadta a közgyűlés szeptember 6-i ülésén. Úgy legyen!)

Merre van a polgári Magyarország?

Juhász Judit ügyvezető alelnök gyors lemond(at)ása nemcsak a közszolgálati rádiónak (s általában a média és a politika kapcsolatának) a krízisét jelzi, hanem a magyar jobboldal, mi több, az egész magyar közélet mélyülő válságát is.

A Magyar Rádió (továbbá a Magyar Televízió és a Duna Televízió) körüli problémák a kuratóriumi elnökség(ek) megválasztásakor kirobbant botrányban csúcsosodtak ki először. A kínos nemzetközi visszhangot is kiváltó ügy a közelmúltban tovább mérgesedett azáltal, hogy a csonka elnökség jelöltjét a társadalmi szervezetek delegáltjaival kiegészült teljes kuratórium nem volt hajlandó elnökké választani. Miután a rádió előző elnökének mandátuma lejárt, kész szerencse volt (a kormányzat számára is), hogy az alelnökök eredeti szándékuk ellenére elfogadták mandátumuk egy évvel történő meghosszabbítását. A leköszönő elnök utolsó intézkedése így meggátolta egy ex lex állapot és súlyos vezetési válság kialakulását.

Juhász Judit mostani lemondásával mindkettő előállt.

A médiatörvény 66. § (1) szerint: "A kuratórium hatáskörébe tartozik... a részvénytársaság elnökének megválasztása, a megbízatás egyszeri meghosszabbítása." (A 66. § (2) a meghosszabbítás jogát az elnökség számára is biztosítja.) A 71. § kimondja: az alelnökök feletti munkáltatói jogok gyakorlója az elnök. Hogy Hajdu István meghosszabbította Juhász Judit mandátumát, az tehát rendben van. Hogy egy évre ráruházta az elnöki teendők gyakorlását, az már nem ennyire tiszta ügy, de lehet mellette érvelni a törvény logikája szerint.

De ki és milyen törvényi felhatalmazás alapján bízta meg a rádió vezetésével Szijártó István gazdasági igazgatót? A Magyar Rádió működése ezzel olyan messzire került az 1996. évi I. törvény előírásaitól, ami már több mint aggasztó.

Tudom, a magyar közéletben bevett szokás a médiatörvény szidalmazása. Ha a szóban forgó jogszabály nem is tökéletes, a baj szerintem nem vele van. Hanem azokkal, akikre vonatkozik. Mindenekelőtt a politikai pártokkal (tisztelet az alig létező kivételnek) és a média bizonyos köreivel. Akik megszületése óta mindent elkövettek, hogy kijátsszák, erkölcsileg lejárassák a törvény rendelkezéseit s az általuk létrehozott intézményeket. (Körülbelül úgy áll a dolog, mint a jaltai egyezménnyel. Általános vélemény, hogy ez teremtette meg 1945 után Kelet-Európában az antidemokratikus viszonyokat. Ám aki ismeri a megállapodás szövegét - amely szó szerint azt mondja, hogy minden népnek jogában áll szabadon megválasztani kormányformáját és demokratikus államberendezkedését -, az tudja, hogy nem a megállapodással volt baj, hanem az aláíró felekkel - mindenekelőtt az oroszokkal -, akik azt nem tartották be!)

A közszolgálati rádió körül mára kialakult többszörösen illegitim - s alighanem illegális - állapot, úgy gondolom, a közeljövőben tovább romlik. A politikai szereplők még mélyebbre süllyednek majd a kompromisszumképtelenségbe s - ebből kifolyólag - a kölcsönös vádaskodások mocsarába. A nagyobb felelősség - már csak helyzetükből adódóan is - a kormányerőket terheli. Sajnos ezt erősíti meg az is, hogy a Fidesz-frakció már Juhász Judit lemondásának napján elővette azt a cinikus és álságos dallamot recsegtető lemezt, amelyet a csonka kuratóriumi elnökségek kierőszakolásakor már kopottra játszottak: a kialakult helyzetért egyedül az ellenzék a felelős, de most már aztán legyen a kuratóriumban annyi becsület, hogy nem szabotál tovább, nem rontja az ország nemzetközi renoméját, hanem sürgősen megválasztja az elnökség által elébe terjesztett jelöltet.

A másik oldal két rossz közül választhat. Az egyik az, hogy - mint egykor a derék szocialista dolgozó - megválasztja az egy kormánypárti jelölt közül azt, amelyikben a legjobban bízik, s ezzel legitimálja a növekvő kormányzati befolyást a rádióban. A másik, hogy fenntartja a mostani illegitim állapotot, ami a legjobb közeg mindenfajta hatalmi nyomás számára, hisz egy többszörösen bizonytalan megbízatású vezetőre százszor könnyebb hatni, mint egy négy évre szóló, törvényes mandátummal rendelkező elnökre.

A közszolgálati média válsága után nézzük a magyar jobboldalét. Igen, úgy vélem - annak ellenére (vagy épp azért?), hogy politikai pártjai kormányon vannak, s nem esélytelenek arra, hogy 2002 után is ott maradjanak -, a jobboldalon súlyos szellemi-morális válság van kialakulóban. Az alelnök asszony kényszerű lemondása erre világít rá.

Kezdem azzal, hogy Juhász Judit a jobboldal egyik kiváló és megbecsült személyisége. E kijelentésem talán meglepi és tiltakozásra készteti őt (mint egy ehhez hasonló Mádl Ferencet), de szerintem, aki az Antall-kormány szóvivője volt; akiből sugárzott, hogy tevékenységét nemcsak szakmaként, hanem hivatásként, hittel és mély belső azonosulással gyakorolja; akit nyilván a másik oldalhoz tartozóként vettek kalkulusba a rádióbéli egyensúlyszámítások idején, alelnökké választásakor az akkor még kormányzati pozícióban lévő baloldal emberei; aki ma is az egykori miniszterelnöktől tanult erkölcsi elvekre hivatkozik lemondása indoklásakor - az jobboldali személyiség. Jelen esetben olyan, aki mindenkor magas nívón képviselte a meggyőződését. Akit mindig a megkérdőjelezhetetlen emberi és szakmai tisztesség, a jóindulat, a korrektség, a józanság, az európai közéleti kultúra jellemzett.

Juhász Judit nem baloldali támadások keresztüzében kényszerült lemondani. A jobboldal nyírta ki őt. A konzervatív, a kormánypárti, a "nemzeti" tábor.

Az ügy legfontosabb mozzanatai ismertek. Az első támadásokat a miniszterelnöki interjúk kapcsán tett - nem politikai, hanem szakmai jellegű - kritikai megjegyzései nyomán vonta a fejére. Aztán a Vasárnapi Újság miatt, amelyről többször is volt bátorsága kijelenteni, hogy rendre megsérti a közszolgálatiság normáit, s hogy szélsőséges hangot üt meg. Az alelnök asszony tisztéből adódóan - tehát nem politikai, hanem szakmai, morális és törvényességi megfontolásokból - arra a konklúzióra jutott, hogy a főszerkesztő mandátuma nem hosszabbítható meg. Ezt nyíltan kimondta. Kezdetben úgy látszott, kormányzati körök is támogatják, örülnek, hogy valaki elviszi a balhét. Aztán egyszer csak megfordult a széljárás. Nem tudni, milyen nyomások hatottak a mélyben, a "Századok Tanácsának" tiltakozása bizonyára csak a jéghegy látható csúcsa volt. Juhász Judit magára maradt, légüres térbe, lehetetlen helyzetbe került és lemondott.

A szorosan kormány- és Fidesz-párti Magyar Nemzet a lemondása napján gyalázatos vezércikkben kezdte meg Antall József egykori szóvivőjének befeketítését. Többek között azzal vádolták, hogy a "szóbeszéd szerint" (sunyi támadások szokott fordulata ez) legutóbbi tévészereplésére már Haraszti Miklós készítette föl. Másnap gonosz fotót közöltek róla. (Mindezt természetesen a Magyar Nemzetben kellene szóvá tennem. Ott tenném, ha korábban igen durván nem adták volna tudtomra: náluk ilyesmire többé nincs lehetőség.)

A "Századok Tanácsának" nyilatkozatát olyan emberek is aláírták, akiket tisztelek és/vagy szeretek. Például Andrásfalvy Bertalan, Bánffy György, Csoóri Sándor, Eperjes Károly, Pungor Ernő. Tisztelettel és szeretettel kérdezem őket: csakugyan úgy gondolják, hogy a baloldal (a "liberálisok", a "bolsevikok", a "kozmopoliták" stb.) elleni szent harcban mindenki a szövetségesük, aki ezen a térfélen található? A legszélén - bizonyos szellemi és morális partvonalakon túl - rohangálók is? Csakugyan úgy gondolják, hogy a túloldal elleni harc célja minden eszközt szentesít? Az olyan gyalázatosakat is, mint amilyeneket most Juhász Judit lejáratására bevetettek? De kérdezhetek másképp is. A szellem és a morál embereinek tényleg el kell fogadniuk, hogy a politikai harc érdekében olykor könyörtelenül fel kell áldozni a tisztákat? Ugyanezeket kérdem azoktól a barátaimtól is, akik, bár tevőlegesen nem vállaltak benne részt, nyilvános szó nélkül tűrték és tűrik ezt a gyalázatot.

A helyzet fájdalmasan ismerős a számomra.

1993 nyaráról, amikor Csurkáékkal egyetemben Elek Pistát és engem is kizártak az MDF-frakcióból. Csakhogy akkor még lehetett azzal érvelni, hogy ez volt az ára a szélsőséges radikalizmus kiszorításának. De most ugyan mivel lehet érvelni? Amikor Juhász Judit föláldozása révén nemhogy kiszorították, hanem éppenséggel bebetonozták a szélsőséget.

A tőlem elég távol álló Pomogáts Béla írta nem olyan régen: "egy valódi értelmiségit... nem lehet arra kötelezni, hogy egy adott politikai taktika érdekében adja fel értelmiségi mentalitását, és a puszta párthűség jegyében mondjon le nemcsak a bírálat jogáról, hanem a gondolkodás jogáról is." Sajnos úgy látom, egyre inkább ilyen elvárások érvényesülnek a jobboldalon. Nemcsak politikai, hanem értelmiségi körök részéről is. Ezt végzetesnek tartom. Olyan szellemi és erkölcsi értékek pusztulnak el így, amelyeket rettenetesen nehéz lesz majd rehabilitálni.

A folyamat az egész magyar közéletet rombolja. Amely régi bűnök és eszelősségek okán persze régóta beteg volt már. De nem félek kimondani: a fideszes politikának (amely szűk és rövidtávú pártszempontok szerint amúgy hasznos és racionális) kitüntetett szerepe és felelőssége van abban, hogy lassan az egész magyar közélet a pártpolitika dichotóm logikája szerint kezd működni. Egy mind mélyebbre ásott kettős lövészárokrendszer frontvonalai közé szorítva, ahol, ha élni akarsz, csak egyet tehetsz: lősz a szemből rád lövő ellenségre. Ahol objektivitás, józan ítélőképesség, méltányosság, emberi és szakmai tisztesség és hasonlók egyre kevésbé számítanak. Sőt: lassan árulásnak számítanak.

És nemcsak erkölcsi szempontokról van szó. Ez az egész olyan kontraszelekciós folyamatokat gerjeszt a magyar társadalomban, amelyek hosszabb távon szintén végzetes következményekkel járnak.

Stéphane Courtois A kommunizmus fekete könyve című kötet szerkesztője írja: "Mivel a bolsevikok úgy gondolják, hogy hadat viselnek... a politikát is katonásan egyszerű szavakba, egyetlen viszonylatba foglalják: barát - ellenség, 'mi', ezzel szemben 'ők'... És mindenkinek tábort kell választania... Gyászosan visszazuhan a politika egy ősrégi állapotba; az egyén és a demokrata polgár százötven évi erőfeszítése válik semmivé."

Polgári Magyarország.

Barátaim a jobboldalon! Itt, a Népszabadságban vagyok kénytelen föltenni a kérdést: látjuk még a célt, vagy már csak az ösztöneink hajtanak bennünket?

Írta: Debreczeni József

Megjelent a Népszabadság szeptember 7-i számában.

KÉSŐJOBB

Legutóbbi publikációja (Népszabadság, szept. 7.) címeként a közíró Debreczeni József megfogalmaz egy szónoki kérdést - Merre van a polgári Magyarország? -, és aztán, becsületére legyen mondva, egész gondolatmenetével azt sugallja, hogy itt és most bizony nincs válasz. A polgári Magyarország építését ugyanis fideszes machiavellisták végzik, akik úgy gondolják, hogy "a túloldal elleni harc célja minden eszközt szentesít"; és Debreczeni felelősségre vonja őket, amiért olyan viszonyokat teremtettek, "ahol objektivitás, józan ítélőképesség, méltányosság, szakmai és emberi tisztesség és hasonlók egyre kevésbé számítanak. Sőt: lassan árulásnak számítanak."

Ennél egyértelműbben és keményebben eleddig sem ellenzékiek, sem függetlenek nem határozták meg a Fidesz-uralom lényegét - árnyaltabban persze igen. Debreczeni megállapításainak mindenesetre az kölcsönöz jelentőséget, hogy egy olyan, magát jobboldalinak valló értelmiségitől származnak, aki érzékelhetően megkínlódja azokat a konklúziókat, amelyekhez mások őelőtte könnyebben jutottak el, minthogy nem kellett elszakadniuk vállalt eszmei kötődéseiktől. Debreczeni néhány utóbbi írása pontosan megmutatja, hogy az objektív elemzésre való törekvés nem egyszerűen elhatározás dolga; már ha az ember meggyőződésének érzelmi támasztékai is vannak. Emlékezhetünk még, hogy néhány hónappal ezelőtt ugyancsak a Népszabadságban Debreczeni elszántan levezette a tételt, miszerint "Orbánék lélekben már felkészültek a Csurkával való kényszerkoalícióra", és hozzátette: "így van ezzel a jobboldal zöme is". Majd konzekvensen elmagyarázta, miért volna tragikus ez a lépés az Európai Unióba készülő ország számára - mi több, nem átallt visszautalni a harmincas évekre, és kimondta, hogy akik taktikázásukkal már akkor is a radikális jobboldal vitorlájából remélték kifogni a szelet, azok révén jutott el az ország Szálasiig. "Mert egy bizonyos határ átlépése után itt nincs megállás." Alig két hét múlva pedig a szerző immár a Magyar Nemzetben szögezte le, hogy a Fidesz "minden esetben a politikailag mérsékeltebb, a morálisan jobb minőség rovására és vesztére" köt szövetséget, és "(...) jobbratolódása során mindig újabb elvi és morális határokon lépett át". A kérdés pedig, amit a szerző végtére megfogalmazott, már akkor is úgy hangzik, hogy vajon elfogadható-e a politikában a cél szentesíti az eszközt "végzetes elve".

Némiképp meglepő tehát, hogy ilyen publikációk és a nyári szünet után Debreczeni az augusztus 2-i Magyar Hírlapban egyszer csak nekilát megvédeni a Fidesz-generációt Kéri Lászlótól, aki az ő értelmezésében diktatórikus törekvésekkel vádolta meg a fiúkat. Mintha Debreczeni ekkor még nem tudná, hogy egy hónappal később megszületik majd az a Népszabadság-beli - fentebb már idézett - elemzése, amelyben a Kériénél sokkalta súlyosabb ítéletet mond a legnagyobb kormányzópárt felett; ekkor Debreczeni újra ott tart (mint azt a Népszava augusztus 29-i számából megtudhatjuk), hogy mintegy elfogadja a pragmatikusan gátlástalan politizálás kényszerét, és rezignáltan megállapítja: a hozzá hasonlóan "finnyás értelmiségiek", ha felkavarodik a gyomruk, legfeljebb bevesznek egy Dedalont - és bátran kijelenti, hogy csak egyvalamit nem tud megemészteni, mégpedig azt, hogy az Orbán-kormány ülésein megszüntették a jegyzőkönyvezést. Mi tagadás, ez azért elég határozott visszalépés a korábbi, radikálisan bíráló hangvételtől.

És így érkezik el a szeptember 2-i, Merre van a polgári Magyarország? című, újfent elszántan Fidesz-kritikus opuszához. Mi történt? - kérdezhetjük; mi történt augusztus 29. és szeptember 7. között, amitől a publicista ismét világosan látta a helyzetet, és ismét közölte elvbarátaival, hogy a fideszes politika nemcsak erkölcsileg elfogadhatatlan, hanem azért is, mert az általa gerjesztett kontraszelekciós folyamatok "hosszabb távon szintén végzetes következményekkel járnak". Debreczeni cikkében természetesen ott a magyarázat: közben lemondott Juhász Judit, a Magyar Rádió ügyvezető alelnöke, és a szerző szerint "a jobboldal nyírta ki őt". Ebben a levezetésben Juhász Juditot mintegy odadobták a szélsőjobbnak; Debreczeni bizonyítottnak tekinti, hogy a kényszerűen lemondott alelnök saját szakmai és emberi tisztességének áldozata lett.

Úgy gondolom, a tényállás ennél sokkal bonyolultabb, minthogy Juhász maga is nagymértékben felelős volt a rádióban kialakult helyzetért, és bár döntése értelmezhető protestáló gesztusként is, a dolog lényegét tekintve kétségtelen, hogy egy későn eszmélő szakmai vezető megfutott a politikai konfliktus elől, nem vállalta a következetes ellenállást azokkal szemben, akiknek eluralkodásában maga is közrejátszott.

Debreczeni pedig alighanem azért reagált oly drámai érzékenységgel a Juhász Judit sorsában megnyilvánuló törvényszerűségre, mert abban óhatatlanul felismerte a saját szituációját. Utal is rá írásában, amikor "fájdalmasan ismerős" helyzetről beszél, és persze az MDF-ből való, 1993-as kizárását említi. Csakhogy téved; nem ott keresendő az igazi párhuzam. Debreczeni és Juhász "történetében" az a közös, hogy mindketten túl sokáig nem akarták tudomásul venni: ami 98 óta az országban folyik, az kezdettől nem Antall József konzervativizmusának a mai viszonyokra adaptált, szerioz szellemi korszerűsítése. Antall is elfoglalta ugyan a közszolgálati médiát, éspedig Nahlik és Csúcs nem éppen kesztyűs közreműködésével, tehát ő is azon igyekezett, hogyan foghatná ki a szélsőjobb vitorlájából azt a bizonyos szelet, de legalább azért tette, hogy aztán kizárathassa Csurkát az MDF-bol. És Antall nem állt szóba Torgyánnal; Antall legalább magyar úri demokrata volt.

Hogy a mai koalíciót hozzá képest kicsodák irányítják, azt rögtön a választások után meglehetős pontossággal látni engedték politikai módszereik. Debreczeni, Juhász és a többiek - ha vannak még - majdhogynem két évet késtek azzal, hogy ezt felismerjék, és szóval vagy tettel megvallják. Időközben ez a kurzus a Simicskától Kosztolányi Dénesen át Grespik Lászlóig terjedő skálán vonultatta fel elképesztő kádereit; mintegy képébe vágva a társadalomnak, mire tartja a közszereplés méltóságát és minőségét abban a demokráciában, amelyet polgárainak szán. Ezt pedig nem utolsósorban azért is tehette, mert a "mérsékelt középjobb" prominenciája oly készséggel aszszisztált hozzá.

Nincs okom nem azt hinni, hogy Debreczeni József őszinte dolgozatokat tett közzé az utóbbi hónapokban, és szeretném feltételezni, hogy az a küzdelmes kettősség, ami ezeket a cikkeit jellemzi, nem egyedül az ő sajátja; csak remélem, hogy a meghasonlottságban, amiről sorai tanúskodnak, az ambivalenciában, amit egymást követő írásai tükröznek, netán sokakkal osztozik még az úgynevezett konzervatív oldalon. Talán még sincs túl késő.

Írta: Mészáros Tamás

Megjelent az Élet és Irodalom szeptember 15-i számában

Kecskeméti linkek

Még valamikor lapunk indulásakor és az Internet-szezon kezdetén Hideg Antal írásában találkozhattak olvasóink a Kecskemétről szóló hálózati információk és hozzáférések értékelésével. Az elmúlt hetekben némileg rákényszerítve a számítógép melletti üldögélésre, nekiláttam szörfözni. Célom a Kecskemétről szóló honlapok, illetve a Kecskeméttel kapcsolatos hírek közötti tallózás volt. Első nekifutásra... Bocsánat, ez tovább fokozza az üldögélős szörfözés körüli képzavart... Tehát első nekikattintásra a Heurékán 12492, az Altavizslán 31539 találatot regisztrálhattam, ahol a Kecskemét szó valamilyen összefüggésben előfordult.

Érdekes módon az első harmincban egyik keresőprogram sem tartalmazta Kecskemét Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatalának Hivatalos Honlapját. Ezt egyszerűen a www.kecskemet.hu beírásával érhetjük el, csak egy betűnyire a www.kecskenet.hu-tól. Ez utóbbi már régóta lóg a neten, olyannyira, hogy helyenként szakállas információkat közöl. Előbbit most volt alkalmam először tanulmányozni, s ezt másoknak is csak ajánlani tudom.

Kecskemét honlapja szép kivitelű, áttekinthető és informatív. A történeti áttekintés, a képanyag és a turisztikai ajánlatok egyaránt figyelemre méltóak és alkalmasak a jóindulatú érdeklődés felkeltésére. Reméljük a további feltöltés és a folyamatos frissítés még gazdagabbá teszi az anyagot, és például a képviselőkről nem csupán azt tudhatjuk meg, hogy hol ülnek az ülésteremben... Jó, hogy a hivatali apparátusról részletes információkat találhatunk, ugyanakkor érdekes, hogy a hivatalos honlap csak a költségvetési rendelet szövegét tartalmazza, míg a kecskeneten a részletes adatokat is olvashatjuk.

A www.kecskemet.info.hu megújult formában jelentkezik, lapunk legfrissebb számaival, élő és működő linkkel az MTA Regionális Kutatások Központja felé. Itt érdemes keresgélni, mert az egyik legrégebbi internetes adatforrás is frissített formában jelentkezik.

Az említetteken kívül még számtalan feltűnő és eldugott internetes zugban rábukkanhatunk Kecskemétre, sajnos rengeteg lejárt vagy elévült információval. A Hollywood Multiplex műsora általában valamennyi hálózati magazinban vezető helyen szerepel, de a City.hu kecskeméti oldalain például az 1999 júliusi moziműsort találtam...

Szinte valamennyi honlapra jellemző, hogy alig tartalmazza az intézmények elérhetőségét. Élő linkek helyett internetes zsákutcákba szalad a kíváncsi látogató, pedig már igen sok intézménynek van betekintésre érdemes, értékes honlapja. A kissé nehézkes kezdés után úgy tűnik szűkebb hazánkban is élénkül a hálózati jelenlét, érdemes körülnézni, s akkor mindenki levonhatja a tallózás tanulságait: a hálón csak az olvasható, amit ott elhelyeznek, de az akkor is, ha már nem aktuális... A jelenlétnél csak a frissítés fontosabb... Üdvözlet a webmestereknek! Lapzárta előtti utolsó frissítés: szeptember 21. péntek, 12.05. horagi

H. Á.

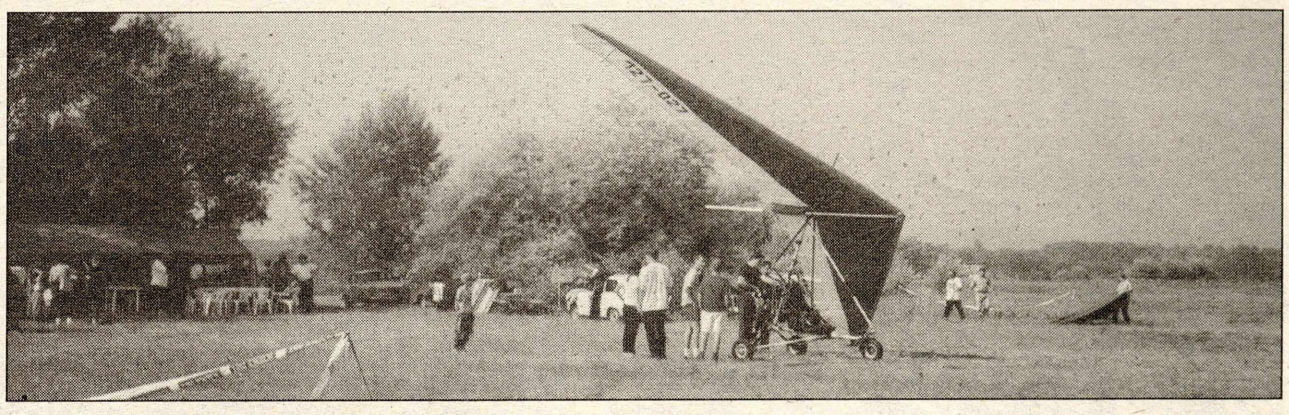

Sárkányrepülős polgárőrök

Helvécián kaptak repülőteret a kecskeméti polgárőrök. Szabadtéri bázisukat, amelyet a helvéciai polgármester, Cseh Miklós és egy helybéli vállalkozó, Hegede István virágkertész ajánlottak fel az egyesületnek, a polgárőrök és családtagjaik egész napos vidám "használatbavételi ünnepen" avatták fel szeptember elején. Az eseményre meghívták mindazon szervezetek képviselőit is, amelyek segítettek a bázis kialakításában, illetve üzemeltetésében anyagi részt vállalnak. A polgárőrök nevében Papp Tivadar elnök köszönetét fejezte ki a kecskeméti önkormányzatnak, a helvéciai polgármesternek, a földtulajdonosnak, a tűzoltóságnak, a rendőrségnek, a Büntetés Végrehajtási Intézetnek, s nem utolsósorban a polgárőrök hozzátartozóinak, akik ugyancsak kivették részüket a tereprendezési munkákból. A reptéren egyelőre egy motoros sárkányrepülő teljesít majd szolgálatot, a rendőrség és a Kiskunsági Nemzeti Park felkérésére a levegőből ellenőrizve a területet. Ezzel a kecskeméti polgárőrök, egyedülálló módon, bekapcsolódnak a rendőrség munkájába.

A polgárőrség munkájának eredményessége nagy mértékben múlik azon, milyen az együttműködés a rendőrséggel - mondta Szabó Mihály, a polgárőrök megyei elnöke, aki ugyancsak részt vett az avatón. Kecskeméten ezt az együttműködést mintaértékűnek nevezte. Az elnök kicsit szomorúan jegyezte meg, hogy a polgárőrökről, bár tíz éve jelen vannak a megye 87 településén, gyakran megfeledkeznek az emberek. Kivéve, amikor történik valami. A tiszakécskei árvíz idején százhét polgárőr dolgozott minden éjszaka a gátakon, róluk mégsem tettek említést utóbb a krónikák. Bár az is igaz, az efféle "hálátlanság" egy igazi polgárőrnek nem szegi kedvét.

Börze után kiállítás

Sikeres állásbörzét tartott az Ifjúsági Otthonban a Bács-Kiskun Megyei Munkaügyi Központ Kecskeméti Kirendeltsége szeptember végén. Az évek óta hagyományos őszi rendezvényre sok érdeklődő jött el, köztük rengeteg fiatal, akiknek a nyár elmúltával általában erősen megnő az érdeklődésük a munkalehetőségek iránt.

A kirendeltség munkatársai 210 munkáltató több mint hétszáz álláshelyét ajánlhatták a munkát keresőknek. Tizenkét kecskeméti, úgynevezett nagymunkáltató személyesen is képviseltette magát. Az érdeklődők megismerkedhettek a kirendeltség valamennyi szolgáltatásával, az aktív támogatásoktól kezdve a pszichológiai szakszolgálat tevékenységéig. A pszichológus és az Álláskereső Klub asztalánál nagy volt a forgalom, a különböző teszteket, számítógépes képességvizsgáló feladatokat sokan akarták kipróbálni. Ugyancsak számosan érdeklődtek a képzési lehetőségek iránt.

Szinyi Károly kirendeltségvezető érdeklődésünkre elmondta, Kecskemét a javuló foglalkoztatási helyzetű városok közé tartozik. Csökkent a munkanélküliek száma, másrészt a munkaadók aktivitása is megnőtt. A külföldi tulajdonú vállalatok is egyre gyakrabban keresik meg a kirendeltséget, nemcsak azok, amelyek már régebb óta jelen vannak a város gazdasági életében, hanem olyanok is, amelyek a közeljövőben szándékoznak betelepülni.

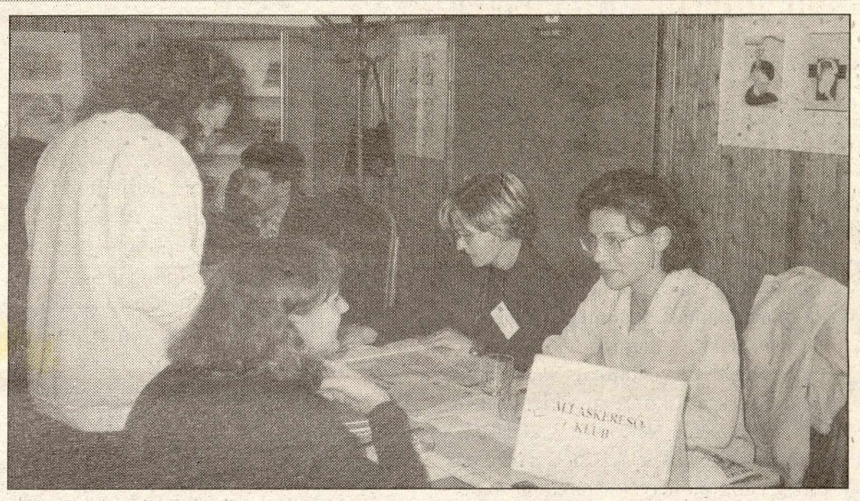

A Bács-Kiskun Megyei Munkaügyi Központ **pályaválasztási kiállítást** rendez október 11-12-én Kecskeméten az Erdei Ferenc Általános Művelődési Központban. A rendezvényhez elnyerték a Szociális és Családügyi Minisztérium támogatását. A kiállítás megvalósításában közreműködnek a tavaly megalakult Megyei Pályaválasztási Fórum résztvevői, azaz a munkaügyi központon kívül a megyei önkormányzat, a Bács-Kiskun Megyei Intézmények Szakmai Együttműködésének Konzorciuma, a Megyei Pedagógiai Intézet valamint a megyében működő kamarák.

A kiállítás alapvető célja, hogy találkozási lehetőséget teremtsen a Bács-Kiskunban élő és pályaválasztás előtt álló fiatalok, pályakorrekcióban érintett felnőttek és a megyében tevékenykedő középfokú szakképző, illetve a felnőtt képzésben résztvevő intézmények között. A szervezők szeretnék bemutatni a megyénkben választható iskolatípusokat és szakmákat, valamint az adott képesítéssel betölthető munkaköröket. A kiállításra meghívták a jelentősebb képzési, átképzési és foglalkoztatási igénnyel megjelenő munkáltatókat is. A rendezvény a fiatalok tájékoztatása mellett alkalom lesz a kérdéssel foglalkozó szakemberek találkozására, konzultációjára is.

A kiállítással párhuzamos programként filmvetítéseken, különböző szemléltető eszközökkel mutatják be a munkahelyeket, munkaköröket. A munkaügyi központ humánszolgáltatásban dolgozó szakemberei pálya- és szakmaválasztással kapcsolatos tanácsadói munkát végeznek, illetve bemutatják a rendelkezésre álló technikai eszközöket.

A kiállítást október 25-26-án Baján is megismétlik. **-m-**

Független ifjak

Bács-Kiskun megyében ez év júniusában alakult meg a Független Ifjúság megyei szervezete. A Független Ifjúság jelenleg 5500 taggal a legnagyobb magyar nemzeti-konzervatív ifjúsági szervezet, amely már 1930 óta létezik. A megyei szervezetnek 18 településen mintegy kétszáz tagja van, 80 százalékuk az agráriumban dolgozik.

Gulyás Balázs, az országos szervezet főtitkára kecskeméti tájékoztatójukon elmondta, alapvető céljuknak tekintik a gondolkodó fiatalok közösségbe szervezését, értelmes, ugyanakkor szórakoztató programok szervezésével. Rendezvényeik két csoportra oszthatók: a képzések, előadássorozatok, valamint a kötetlenebb jellegű, szórakoztató rendezvények. Azon tagjaiknak, akik kedvet, elhivatottságot éreznek, megadják a lehetőséget a közéletben, médiában való szereplésre is. A szakmai kabinetrendszerben a média, jog, külügy, gazdaság és ifjúságpolitika területei iránt érdeklődő fiatalok továbbképzését szervezik, illetve az utánpótlást nevelik az FKGP számára.

A főtitkár egy kezdeményezésükről is szólt: javasolták a Parlament FKGP-frakciójának, hogy indítványozza a valamikori Kommunista Ifjúsági Szövetség vagyonának eltűnését kivizsgáló bizottság felállítását az Országgyűlésben. Gulyás Balázs úgy véli, ha hosszú idő is telt már el, és büntetőjogi felelősségre vonáshoz talán nem lelhető fel elegendő bizonyíték, az erkölcsi felelősséget akkor is tisztázni lehet és kell, hiszen mintegy 140 ingatlan sorsa ismeretlen a nyilvánosság előtt.

Urbán László megyei elnök elmondta, a vidéki fiatalokat arra biztatják, vegyenek részt a helyi közéletben. Az elképzelések szerint a megyei szervezet kezdeti lépésként a mezőgazdaságban dolgozó fiataloknak tájékoztató előadásokat szervez, valamint felkészítő előadásokat tart azoknak a fiataloknak, akik önkormányzati képviselői feladatok felvállalására készülnek. Urbán László az agrárkamarákkal kapcsolatos álláspontjukról szólva kifejtette: a Független Ifjúság szükségesnek tartja a kamarákat, mégpedig úgy, hogy ne csak köztestületként, hanem érdekképviseletként is működjenek. A megyei agrárkamara egyik elnökjelöltje a szervezet tagja: Mihálovits István, 28 éves bajai agrármérnök.

ORSZÁGOS KÖNYVTÁRI NAPOK

Október 3. 17.00 óra - Ezer év emlékei a kecskeméti családi és közkönyvtárakban. Dokumentum-kiállítás megnyitója a Helytörténeti gyűjteményben. Megtekinthető október 3 - 14-ig, a könyvtár nyitvatartási idejében.

3-án 17.30 óra - Kerekasztal beszélgetésre várjuk a kiállítókat, érdeklődőket. A beszélgetést vezeti: Heltai Nándor.

4-én 17.00 óra - Beszélgetés Szemerey Andorné Törös Olga olimpikonnal. "Könyves vasárnap" a Magyar Rádió műsora a Katona József Könyvtárból.

8-án vasárnap, a könyvtár 9 - 19 óráig sok játékkal, meglepetéssel várja olvasóit!

8-ig - Játsszunk könyvet! 10.00 - 19.00 óra Óriáskönyv készítése gyerekekkel és felnőttekkel!

8-án 9.00 - 12.00 óra - A kőtáblától az Internetig. Játékkaszinó korhatár nélkül, sok meglepetéssel.

8-án 14.00 - 16.00 óra - Őszidéző. Ötméteres óriás rejtvény megfejtése.

9-én - 9.30 óra - Összefogás a könyvtárakért - összefogás az olvasókért címmel tanácskozás a korszerű könyvtári szolgáltatásról. Ötéves az "Összefogás a könyvtárakért" mozgalom.

11-én 17.00 óra - A Kecskeméti Televízió szerepe az értékmegőrzésben, archiválásban Vendégünk: Szabó Sándor, a KTV vezetője. A beszélgetést vezeti: Kriskó János.

12-én 17.00 óra - "Az árnyékbokszolónő". Német nyelvű felolvasóest. Társszervezőnk a Goethe Intézet. Inka Pareit német írónővel Dalos György beszélget.

17-én 17.00 óra - "A magyarság útja a XXI. században". Információ - kultúra - társadalom. A hónap műalkotása Bagi Béla festménye: Kecskeméti utca. Megtekinthető október 3 - 28-ig a kávézóban.

GYERMEKVILÁG
(Információ: 76/500-567)

KÖZHÍRRÉ TÉTETIK!

Barangolások Meseországban. Ismét várja régi és új lakóit Meseország! Táltospróba. Újra próbát tehetnek a kisiskolás táltos-csapatok.

Örökség. A Kincskeresők Egyesülete X. országos játékának eredményhirdetése. Egy húron pendülve, egy macskát simogatva.

Október elsejétől folytatódik a Könyvtársasjáték!

Mesélő Európa. XI. Országos művelődési játék Európa csodáinak felfedezésére.

Csoportos foglalkozások, fejtörők, játékok gyerekeknek.

A rendezvények helyszíne a Katona József Könyvtár.

KODÁLY ZOLTÁN DÍJ

A díj olyan kecskeméti illetékességű, vagy a városhoz kötődő zeneművész, karnagy, zeneszerző, zenetörténész, népzenekutató, valamint zenepedagógus elismeréseként adható, aki huzamos ideig magas színvonalú művészi előadással, zeneművel, zenetudományi munkával, illetőleg eredményes zeneoktatói tevékenységgel járult hozzá a város zenekultúrájának fejlődéséhez, hírnevének gyarapításához. Továbbá Kodály Zoltán életművével összefüggő, kiemelkedő művészi, tudományos és pedagógiai tevékenység elismeréseként adományozható évente egy személy vagy munkacsoport részére Kodály Zoltán születési évfordulója alkalmából. A díjra jelöltet állíthatnak - a díjjal elismerhető tevékenység körében működő - kecskeméti intézmények vezetői, közalkalmazotti munkáltatók, szakmai és tudományos szervezetek, kamarák, egyéb társadalmi szervezetek (bejegyzett egyesületek, alapítványok, stb.) A javaslatoknak tartalmazniuk kell a javasolt személy adatait (név, születési idő, lakcím, munkahely, beosztás), valamint a javaslat részletes indoklását. A benyújtási határidő: 2000. október 16.

A kitüntetés az adományozást igazoló okmányból (emléklap) és 200 ezer forint összegű pénzjutalomból áll, amely az általános szabályok szerint adóköteles. A kitüntetés átadására december 16-án kerül sor.

A javaslatokat az Oktatási és Kulturális Osztály címére Kiss Katalin részére kell elküldeni (6000 Kecskemét, Kossuth tér 1., telefon: 483-683).

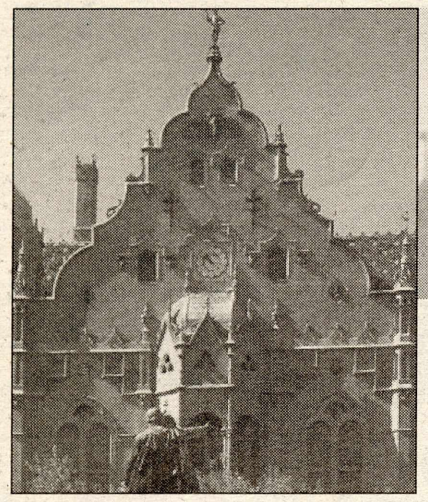

Mezőgazdasági centrum

A kecskeméti önkormányzat a Szent László körúti vásártér (nagybani piac) területből 2-2 hektárt bérbe ad az Aranykert és a Ceregold Értékesítő Szövetkezeteknek. Az Aranykert kétszáz Kecskemét környéki zöldség- és gyümölcstermelőt, a Ceregold háromszáz gabonatermelőt tömöríti. Mindkettő idén alakult. A két szövetkezet a területen beruházásokat tervez: 300 vagonos hűtőtárolót, hozzátartozó csomagolóval és szociális épületekkel, valamint 30 ezer tonnás gabonatárolót és feldolgozó objektumot építenének. Ha a beruházások megvalósulnak, a nagybani piacon az Alföld legnagyobb felvásárló és értékesítő centrumát lehetne kialakítani, figyelembe véve az állatvásár létesítését is.

Védett terület Méntelken

A közgyűlés szeptember 6-i ülésén helyi jelentőségű védett természeti területté nyilvánította a Kecskemét-Ménteleken lévő, két magánszemély tulajdonában található ún. Zombory-birtokot. A tulajdonosok már több évvel ezelőtt kezdeményezték a védetté nyilvánítást, de a feltételek csak mostanra tisztázódtak. A Kiskunsági Nemzeti Park igazgatósága támogatta a védetté nyilvánítást. A területen értékes, a homokpusztákra jellemző állat- és növényfajok élnek, közülük is kiemelkedő jelentőségűek a fokozottan védett madárfajok, mint a kék vércse, a szalakóta, a gyurgyalag és a kuvik. Az énekes madarak közül ideális élőhelyet talál itt a veszélyeztetett, vöröskönyves kis őrgébics. A Kiskunsági Nemzeti Park elkészítette a területre vonatkozó kezelési útmutatót is. A megóvással, fenntartással, helyreállítással kapcsolatos feladatok ellátásával az önkormányzat a mindenkori tulajdonost bízta meg.

A VÁROSHÁZÁRÓL JELENTJÜK

Kiegyensúlyozott gazdálkodás

A Kecskeméti Önkormányzat az idei első félévben kiegyensúlyozottan gazdálkodott, feladatellátása, likviditása folyamatos volt, tartós hitel felvételére nem került sor. Ezt állapította meg a könyvvizsgálói tájékoztató, amit a szeptember 6-i ülésen tárgyaltak a képviselők. A tájékoztató szerint az intézmények jelentősen túlteljesítették a módosított előirányzat szerinti bevételeiket, ami azt jelenti, hogy a többletbevétel 2000-ben 300-500 millió forintot is elérhet. Ugyanakkor a megfelelő pénzügyi gazdálkodás ellenére az önkormányzati beszámolóból kiderül - áll a könyvvizsgálói anyagban -, hogy a költségvetési szerkezet átalakítására vonatkozó jelentős intézkedés az első félévben nem történt. Azaz a működési kiadások aránya változatlanul magas, 84,2 százalék, míg a felhalmozási kiadások aránya alacsony, 10,2 százalék. A könyvvizsgáló szerint az első félévi folyószámlahitel és az előre prognosztizálható második félévi hitelszükséglet alapján megállapítható, hogy a költségvetésbe beállított 600 millió forint hitelre szükség lesz, sőt, összege növekedhet. Már csak azért is, mert a beadott és elnyert pályázatokhoz az önkormányzat jelenleg nem rendelkezik olyan többletbevétellel, amelyet felhasználhatna a saját erő finanszírozására. Ezért a szakértő szükségesnek tartja, hogy a képviselők határozzák meg azokat az elveket és a hozzá kapcsolódó intézkedés-csomagot, amelyek a költségvetési szerkezet átalakítását szolgálják, s így hosszú távon biztosítják az önkormányzat feladatellátását, fizetőképességét és vagyongyarapodását.

Számvevőszéki vizsgálat

Az Állami Számvevőszék ez év elején pénzügyi-gazdasági ellenőrzést végzett Kecskemét önkormányzatánál.

A vizsgálat az 1998-tól 2000. január 10-ig tartó időszakra terjedt ki. A vizsgálók jelentős hiányosságokat nem tártak fel, de jó néhány megállapítást tettek. Ilyen például, hogy a hivatal és intézményeinek szervezeti és működési szabályzatai valamint az ügyrendek nem tartalmazzák kellő részletezettséggel az egyes szervezeti egységek közötti kapcsolattartást, kapcsolódási pontokat, adatszolgáltatási kötelezettségeket.

Az ÁSZ-jelentés kifogásolja, hogy az önkormányzat ismételten megsértette a lakások, helyiségek bérlésére, elidegenítésére vonatkozó törvény előírásait. A bérlakás értékesítésből származó bevételt ugyanis visszapótlási kötelezettség mellett átmenetileg igénybe vette feladatai finanszírozásra. A megállapítások között szerepel, hogy az önkormányzat évek óta kevés sikerrel próbálkozik az ellátandó feladatok és az azzal összefüggő kiadások csökkentésével. Jelentős létszámleépítésre nincs módja a városnak, és nagy erőfeszítést jelent egy-egy érdekkör által fontosnak ítélt feladat végleges megszüntetése vagy költségeinek csökkentése. A város bevételei és kiadásai a megyei jogú városok átlaga alatt vannak, általában 20 százalékkal egy lakosra vetítve. Az önkormányzat eladósodása - hitel-átütemezés, lakásalap-visszapótlási kötelezettség és a 2000-re előirányzott hitelfelvétel - a város jövőbeni beruházási, felújítási lehetőségeit jelentősen csökkenti - áll az ÁSZ-jelentésben.

A közgyűlés a megállapított hiányosságok kiküszöbölésére intézkedési tervet fogadott el.

Hődíjemelés

Átlagosan 9,2 százalékkal emeli a fűtés és a melegvíz hődíját Kecskeméten október 1-től a Termostar Hőszolgáltató Kft a közgyűlés jóváhagyásával. Így egy légköbméter fűtési hődíj 233-ról 254,6 forintra, egy köbméter melegvíz hődíja 220 forintról 241-re emelkedik. Ugyancsak nő a közös helyiségek fűtési hődíja 9,2 százalékkal. A mért hőenergia ára 1004 helyett 1097 forint lesz. Az alapdíjak nem változnak. A képviselőtestület azzal a feltétellel fogadta el a díjemelést, hogy a termelődő nyereséget a cég fejlesztésre és a szolgáltatás színvonalának emelésére fordítja.

A Fogyasztóvédelmi Felügyelőség és az Országos Fogyasztóvédelmi Egyesület Bács-Kiskun Megyei Szervezete egyaránt túlzottnak tartja a díjnövekedést. A felügyelőség véleménye szerint az 1097 forintos hőenergia-ár nyereségtartalma 9,7 százalék, amit ebben az üzletágban túlzottnak tartanak. Ezzel az áralkalmazással 52,5 millió forint éves nyereséget érhet el a Termostar, ami meghaladja a vállalat saját elvárásait is. A felügyelőség szakértői az 1097 helyett 1044 forintot tartanak indokoltnak.

A Fogyasztóvédelmi Egyesület szerint nem megalapozott a 9,2 százalékos díjemelkedés. A tavalyi rendeletmódosítás kapcsán már nagyobb arányú hőszolgáltatási emelés történt, a szolgáltató működésében jelentős tartalékok találhatók fel. Az egyesület szakértői legfeljebb 4,8 százalékos emelést látnak indokoltnak.

A képviselőtestület szocialista frakciójának tagjai sajtótájékoztatón fejtették ki, hogy nem értenek egyet a közgyűlési döntéssel. A fogyasztóvédelmi szervezetek érveit a közgyűlésen is hangsúlyozták, ám eredménytelenül. A frakció szerint az új ár nyereségtartalma túlzott, az indokolatlan tartalékok érvényesítése nem terhelheti a fogyasztókat.

Pályázati sikerek

Kecskemét Megyei Jogú Város az idei év első felében sikeres pályázati időszakot zárt. Számos önkormányzati pályázat nyert támogatást, melyek révén jelentős beruházások valósulhatnak meg. Ezek közül is kiemelkednek az alábbiak:

Az Ifjúsági és Sport Minisztériumhoz benyújtott nyertes pályázatok:

(1) Az Akadémia körúti sportpályának a Lánchíd utcai Általános Iskola mögötti területre történő áttelepítésére az önkormányzat 2.5 millió Ft támogatást nyert. A beruházás megvalósításának költsége 1.47 millió Ft.

(2) A Széktói Stadion két futósávjának műanyag atlétikai pályával történő ellátására 2 millió Ft támogatást nyert az önkormányzat. 6.3 millió Ft a beruházás bekerülési költsége.

Ezen pályázatok megvalósulása idén október végére várható.

A Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériumához benyújtott nyertes pályázat:

A kecskeméti főtér környezetrendezésére (burkolatcsere, zöldfelület felújítása, utcabútorzatok cseréje) 2.7 millió Ft-ot nyert az önkormányzat. Az elnyert összegből és a 8 millió Ft-nyi saját erőforrásból adódó pénzügyi fedezetet az önkormányzat az ősz folyamán szándékozik felhasználni és a kb. 2 évig tartó főtéri rekonstrukciós munkálatokat megkezdeni.

A Belügyminisztériumhoz benyújtott nyertes pályázatok:

(1) A szennyvízcsatorna hálózat fejlesztésére a Szelei falu térségében az önkormányzat 131 millió Ft-ot nyert. A beruházás bekerülési költsége 327 millió Ft.

(2) 128 millió Ft támogatást nyert az önkormányzat arra, hogy az Alsószéktó-Rendőrfalu-Búzakalász utca-Muszály városrész-Műkertváros főgyűjtőinek szennyvízcsatornáját kiépítse. A ráfordítás költsége 321 millió Ft.

E beruházások az idei év telétől kezdődően 2002. végéig valósulnak meg.

A Szociális és Családügyi Minisztériumhoz benyújtott nyertes pályázat:

Gyermekek átmeneti otthonának kialakítására Kecskemét Város Önkormányzata 7 millió Ft pályázati támogatásban részesült a Szociális és Családügyi Minisztériumtól. A beruházást a támogatási szerződésben foglaltak szerint 2001. november 30-ig kell az önkormányzatnak megvalósítania. A 16 férőhelyes gyermekotthon a Kecskemét Ipoly u. 1. szám alatt kerül kialakításra, a beruházás költsége az előzetes felmérések alapján körülbelül 24 millió forint lesz.

Köztisztasági ütemterv

Hertelendy László, városüzemeltetésért felelős tanácsnok javaslatára a közgyűlés felkérte a Városgazdasági Kft igazgatóját, hogy a köztisztasági munkák szervezésére, irányításra készítsen intézkedési tervet, és terjessze a közgyűlés elé. Ebben a tervben kell szabályozni az Oktatási és Foglalkoztatási Kht feladatait is. A kht-ét, amely főképp köztisztasági munkát végez, az önkormányzattól néhány hónapja megvásárolta a Városgazdasági Kft.

Mint a tanácsnok elmondta, az intézkedési tervre hatékonyabb munkaszervezés érdekében lenne szükség. Sajnos, többször is előfordult, hogy a Városgazdasági Kft késve, esetenként nem a megfelelő színvonalon végezte el a kiírt munkafeladatot. Ennek egyik okát Hertelendy László abban látja, hogy a köztisztasági tevékenységet ellátó társaságoknak egyidejűleg többféle utasítást kell(ene) végrehajtani. A kérdés körül némi vita alakult ki a szeptember 6-i ülésen, mert a tanácsnok kifejtette: egyes képviselők feljogosítva érzik magukat, hogy utasítgassák a VG Kft vezetőjét. Ha pedig az igazgató "nem ugrik valamelyik képviselő szavára, interpellációknak és egyéb szélsőséges megnyilvánulásoknak teszi ki magát." Probojáczné Túri Éva (MSZP) úgy vélte, nem utasítgatásról van szó, s a maga részéről továbbra is szólni fog, ha valahol illegálisan lerakott szemetet lát. Mert nem a lakosság van a VG Kft-ért, mondta a képviselő asszony, hanem fordítva.

Szemétcsempészek

Tisztelt Szerkesztő Asszony!

Fekszem itthon, borogatom a lábam ujját meg a bokámat. Nem akarom azonban sanyarú sorsom okát másokban keresni, mindennek én vagyok az oka. Megszállott harcba kezdtem ugyanis, s bár sérülésem akadályoz a folytatásban, legalább van rá időm, hogy beszámoljak magácskának a dolgok állásáról.

Az előzményekről röviden csak annyit, hogy korábban sokat bosszankodtam a kuka miatt, nehezen tudtam elviselni, hogy rejtélyes módon mások mindig előbb érnek oda hozzá, mint én. Így néha napokig őrizgettem szemetemet, vagy letettem a konténer mellé, s próbáltam keresni abban is valami rendszert, hogy mikor jönnek begyűjteni (nem sikerült kitalálnom, de nyilván az én képességeimben van a hiba).

Nem csoda hát, hogy a múltkor euforiás öröm fogott el a tévé előtt. Mert ki más ült a kamerával szemben, mint a szemetesek nagyfőnöke! Végre, fény derül az igazságra, végre elvágja valaki a gordiuszi banánhéjat!

Lehetett hozzá telefonálni is, a polgáremberek mindenféle vádaskodó, értetlenkedő kérdéseket tettek fel, hogyaszondja miért nem viszik el a konténer mellé rakott zacskókat is, meg miért van itt meg ott a városban hatalmas szemét, stb. Ezekre ő végtelen türelemmel felelgetett. Megtudhattuk például, hogy mindennek a polgár az oka, mert ő dobja el felelőtlenül a hulladékot, nem pedig a marslakók. A kuka sem azért csordul túl, mert ők ritkán szállítják el, hanem mert - feltehetőleg - nem oda tartozók (idegenek) is lerakják szemetkéjüket másnak a dombjára (mint egykor az illegális kommunisták). S ők pedig - mármint a vállalat - már csak pedagógiai okokból sem nyúlnak a tároló mellé helyezett kupacokhoz. Tanulja meg a polgár, hogy szerződésük csak a kukába helyezett szemét elszállításáról szól.

Mi hát a megoldás? - feszengtem izgatottan, és a válasz nem váratott sokáig magára. Annyira egyszerű, hogy a homlokomra kellett csapnom. Először is: a polgárok legyenek fegyelmezettebbek, Másodszor: kapják el, zavarják el a betolakodókat, akik feltehetőleg a város széléről csempészik át a hulladékot, mivel náluk még nem szállítja el senki.

Na, ekkor kezdődött. Másnap kiálltam a vártára, lestem a betolakodókat, de csak a szomszéd helyezett el egy szatyrot a konténer mellé, mivelhogy tele volt. Később elfáradván, igyekeztem rávenni lakópolgártársaimat, vállaljanak ők is őrséget, de furcsán néztek rám, így egyelőre felhagytam a győzködésükkel, viszont törtem a fejem más megoldásokon. Videokamera? Riasztóberendezés? Csapda? Mert az mégiscsak kínos lenne, ha elöntene bennünket a mocsok. Még a várost járva is ez gomolygott az eszemben, s a Batthyány utcán elbambulva akkorát rúgtam a keresztben kitüremkedő járdába, hogy rögtön eltűnt körülöttem minden szemét, csupán a csillagokat láttam. A kukához most már három napja nem tudok kimenni, de nem adom fel, gyógyulásom után folytatom a harcot. Mert kell, hogy legyen megoldás.

-atti-

Pályázat a művésztelepi villa bérleti jogára

A pályázatokat 2000. október 9. napjáig kell benyújtani Kecskemét Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala Oktatási és Kulturális Osztályához.

Pályázhatnak olyan nagykorú alkotóművészek, vagy működő alkotócsoportok, akik alkotóművészeti tevékenységüket életvitelszerűen gyakorolják.

A részletes pályázati felhívás megtekinthető 2000. szeptember 4-től a Kecskeméti Városháza földszinti hirdetőtábláján, az Oktatási és Kulturális Osztályon, ahol a pályázati hirdetmény írásos anyaga is átvehető.

(Telefon: 483-683)

Kecskeméti közéleti lap
Köztér

Zárt ülésen a Telemoziról

Egyelőre nem kelt el a Telemozi Kft. A közgyűlés szeptember elején zárt ülésen tárgyalta az eladást. A hírek szerint a felhívásra egyetlen pályázó jelentkezett, egy kazincbarcikai illetőségű konzorcium, de ő sem ajánlotta meg a remélt 2,5 milliárd forintos vételi árat.

A Telemozi eladása kapcsán két, a kecskeméti közgyűlésben képviselt párt is sajtótájékoztatót tartott. A MIÉP Kecskeméti szervezete még a testületi ülés előtt, a szocialista frakció nem sokkal utána.

Hetényi István, a MIÉP kecskeméti szervezetének elnöke lényegében megismételte azokat az érveket, amelyeket már korábban, a közgyűlésben is elmondott az eladásról szóló döntés előtt. Azaz, nem világos, melyek azok a fejlesztések, amelyekhez feltétlenül szükség van befektetőre, félő, hogy az új tulajdonos erősen megemeli az árakat, a bevételt pedig átgondolatlan presztízs beruházásokra költi majd az önkormányzat. Hetényi István nehezményezte, hogy a város vezetése nem kérte ki a kecskemétiek véleményét az eladásról. Megdöbbentőnek nevezte, hogy a közgyűlés zárt ülésen tárgyalja a pályázatokat, ami szerinte ellentétes az önkormányzati törvénnyel. A MIÉP a jelenlegi formában a 100 százalékos eladást nem támogatja, hangsúlyozta a kecskeméti szervezet elnöke. Megfontolandónak tartaná bizonyos üzletrész eladását vagy a részvénytársasággá alakítást, amelyben az önkormányzat birtokolná az úgynevezett aranyrészvényt. Nem kizárt, hogy a MIÉP az eladás ellen aláírásgyűjtési akciót kezdeményez, mondta Hetényi István.

A szocialista frakció álláspontja szerint a lakosság és a közületek pénzén létrejött vagyont a lakosság megkérdezése nélkül nem lehet értékesíteni. A szocialisták javasolták egy lakossági fórum tartását, de ettől a polgármester és az őt támogató koalíció elzárkózott, mondta **Szűcs Tibor** frakcióvezető. A szocialista képviselők úgy vélik, hogy a jelenlegi rendszer saját erőből is fejleszthető, mivel a Telemozinak a szolgáltatási díjból évi 60-70 millió forint áll rendelkezésre fejlesztésre. A polgármester, illetve a hivatal, hangsúlyozta Szűcs Tibor, nem tudta letenni azt a beruházási koncepciót, amit az eladásból befolyt bevételből szeretnének megvalósítani. A szocialista frakció véleménye szerint a városi közgyűlés egy ilyen nagyságrendű értékesítésből származó bevételt csak nagyberuházásokra használhat fel, mint amilyen például a szennyvízhálózat kiépítése vagy új városi sportcsarnok.

A szocialista képviselők szerint az értékesítést nem szabad elsietni, mert aki gyorsan akar eladni, az áron alul ad el. A 2,5 milliárd forintos eredeti árból a közgyűlés polgári oldala, hangzott el a sajtótájékoztatón, már 800 millió forintos engedményt tett.

Az elmúlt napokban többen érdeklődtek telefonon és személyesen: igaz-e, hogy a Telemozi Kft ötmillió forintra perli a Köztér újságot? Mivel a szerkesztőség semmilyen ilyen jellegű megkeresést nem kapott, a kiadónál érdeklődtünk.

Íme a válasz: - A hír részben így igaz. A lap idén júniusi számában két írás is foglalkozott "telemozis" témával. Az egyiké, az olvasói levél három mondata indította arra a közszolgáltató Kft-t, hogy a levél íróját és a kiadói jogot gyakorló Köztér Kulturális Egyesületet (egyetemlegesen) nem vagyoni kártérítésként - jó hírnév megsértése címén -, ötmillió forintra perelje. Ha a keresetet fenntartják, akkor az idézés szerint tárgyalásra kerül sor október végén, a Városi Bíróságon.

IDE MONSTRUM ÉPÜL?

A Kurucz körúti KTE-pálya értékesítésére ez év májusában pályázatot hirdetett Kecskemét önkormányzata, amit a német tulajdonú INTER-BÓNUM Kft nyert meg. A cég ajánlata minden tekintetben megfelelt a kiírásnak. Elfogadta a 330 millió forintos vételárat, a beépítési terv tekintettel volt a meglévő zöldfelületre, s nemcsak üzletközpontot, hanem a képviselők kikötései szerint szórakoztató és sportcentrumot is terveztek a területre. Az ügy kimenetelével mindenki elégedettnek tűnt.

Ehhez képest meglepő volt, ami a szeptember 6-i közgyűlésen történt. A polgármesteri előterjesztés szerint a vevő júliusban szerződésmódosítást kért azzal az indokkal, hogy a talajmechanikai vizsgálatok szerint a tervezett mélygarázst nem lehet megépíteni. Az eredeti vázlattervet módosítani kell, s a továbbiakban ez egységesen programterv néven fog szerepelni. Mint az előterjesztő írta, a programterv a korábban elfogadotthoz képest semmilyen lényeges változást nem tartalmaz. A szerződésmódosítást Kovács Jenő alpolgármester július 25-én, az INTER-BÓNUM vezetője július 28-án írta alá. **Széchi Gábor** ehhez kérte a testület utólagos jóváhagyását.

A kialakuló vitában jó ideig úgy tűnt, nem kapja meg. **Brúszel László** szocialista képviselő szerint az alpolgármester a közgyűlés felhatalmazása nélkül nem írhatta volna alá a módosított szerződést, de még maga a polgármester sem. Furcsának találta azt is, hogy az alpolgármester július 25-én látta el kézjegyével a dokumentumot, míg a vevő egy nappal később, 26-án kérte a módosítást. (Véletlen elírás, mondta a polgármester.) Az indoklás sem állja meg a helyét, mondta Brúszel László, mivel az eredeti tervben egyáltalán nem szerepelt mélygarázs építése. Leginkább azonban azt kifogásolta, hogy az építési engedélyhez benyújtott tervdokumentáció vázlatrajza teljesen eltér attól, amivel a vevő a pályázatot megnyerte. A zöldfelület aránya nem 50 százalék, hanem szinte nincs is, a régi klubházat teljesen körbeépítenék, a négy labda- és két teniszpályából álló sportpark helyett mindössze három teniszpálya lenne egy kétszintes épület tetején. Az eredeti, jól tagolt, kisebb tömegű épület helyett egy 14 méter magas, 20 méter széles, rózsaszín, gránittal burkolt, ablaktalan építményt mutat a vázlatrajz - tette hozzá **Váczi Tamás**. Brúszel László szóvá tette, hogy az új vázlat-, illetve programtervet nem mellékelték az előterjesztéshez. **Szűcs Tibor** a döntés elnapolása mellett érvelt, mondván, ha elfogadják a módosítást, saját korábbi kikötéseiket tekintik semmisnek. **Dr. Peredi Katalin** jegyző egy kérdésre válaszolva elmondta, hogy az építési engedély megadásakor a Kecskeméten általában érvényes szabályokat veszik figyelembe, ekkor már nem játszanak szerepet a képviselőtestület pályázati feltételei.

A szocialista frakció tagjai már majdnem meggyőzték a polgári oldal láthatóan habozó képviselőit, hogy halasszák el a döntést, amikor Hetényi István (MIÉP) kért szót. Szerinte ez az egész csak vihar egy pohár vízben, elvégre egy építkezés során általában többször is módosulhatnak a tervek. Ettől mintha megnyugodtak volna a kedélyek, és a közgyűlés 20 igennel utólagosan jóváhagyta a szerződésmódosítást.

A szocialista frakció egy héttel az ülés után sajtótájékoztatót tartott, amelyen a KTE-pálya is téma volt. A képviselők továbbra is fenntartják véleményüket: az egészségügyi alpolgármester felhatalmazás és hatáskör nélkül írta alá a szerződésmódosítást. Véleményük szerint, mivel a módosított szerződésnek nem része az új vázlatterv, azt a közgyűlés még utólag sem hagyta jóvá. Megismételték kifogásaikat: az építési engedélyezési tervanyag gyökeresen eltér a nyertes pályázat vázlattervétől. Miért születhetett mégis a város érdekeit, a helyi politikai demokráciát és az önkormányzat döntési rendjét sértő határozat? - tette fel a kérdést Brúszel László. A szocialista képviselők szerint két válasz lehetséges: vagy ennyire kell a pénz a városi költségvetés hiányainak feltöltésére, vagy esetleg más érdekek mozgathatták egyes döntéshozók kezeit.

A sajtótájékoztatón bemutatták az új vázlattervet. Valóban eltér a pályázati tervtől, amit júniusi számában a Köztér is közölt. (Sajnos, az újat nem tudjuk bemutatni, mivel az építési szakhatóság nem adta ki.) A rajz egy robusztus, tagolatlan épületet mutat, ami végighúzódik az ingatlan egész hosszán. Mint az egyik újságíró megjegyezte - némi túlzással, persze -, akkora, hogy a Kurucz körúton bemegyünk, és a Hunyadivárosban jöhetünk ki.

Brúszel László kérdésünkre elmondta, a szocialista frakció megfontolja, a Közigazgatási Hivatalhoz forduljon-e a szerződésmódosítás szerintük törvénysértő aláírása és utólagos jóváhagyása miatt.

AZ MSZP FRAKCIÓ SZERINT

A brüsszeli iroda költségszámlája

A brüsszeli iroda fenntartásával Kecskemét jelenlegi vezetése indokolatlanul 17 millió forintos kárt okozott a városnak, vélik a képviselőtestület szocialista frakciójának tagjai. E véleményüket sajtótájékoztatón ismertették. Az iroda létrehozásának célja lett volna, hogy segítséget nyújtson sikeres EU-pályázatok elkészítéséhez, ám működése során nem tudott a városnak uniós pénzeket szerezni - hangzott el a tájékoztatón.

A szocialista képviselők meghökkentőnek tartják a 17 milliós költség belső megoszlását. Az iroda vezetőjének havi juttatása megközelítette a 800 ezer forintot, a mellette dolgozó titkárnő egy évre 500 ezer forintot kapott. A bérek mellett a város magára vállalta a brüsszeli lakás(iroda) bérleti díját, rezsiköltségeit, a hazautazás költségeit, egy személygépkocsi üzemeltetését, valamint a lakás teljes berendezését.

Az MSZP helyi képviselőcsoportjának véleménye az ügy indulásakor is az volt, hogy a város egy - az unióban jártas személlyel vagy céggel - kössön sikerdíjas szerződést, mondta **Szűcs Tibor** frakcióvezető.

Mennyit ér a gokartpálya?

Az MSZP álláspontja szerint a kecskeméti gokartpályát jóval 100 millió forint feletti vételáron kellene értékesíteni, és garantálni kell az ingatlan sportcélú felhasználását. A mintegy hét hektár területre az önkormányzat már pályázatot írt ki, az induló vételárat 100 millió forintban határozta meg. A pályázatra egyetlen, öt millió forintos ajánlat érkezett, ezért érvénytelennek nyilvánították. A szocialista képviselők szerint a terület, figyelembe véve a mellette lévő nagybani piac szakértők által megállapított forgalmi értékét, csaknem 210 millió forintot ér. A 100 millió forintért történő eladás veszteséget okozna a városnak. Mindennek ellenére, mondta **Váczi Tamás** szocialista képviselő a frakció sajtótájékoztatóján, a közgyűlés koalíciós többsége csak akkor szavazta meg az új nyilvános pályázatot, amikor elhangzott, hogy az MSZP információi szerint több érdeklődő is lenne a gokartpályára. Ezt megelőzően ugyanis az előterjesztő alpolgármester zárt pályázatot javasolt, amelyre az öt milliós ajánlattevőt és a jelenlegi bérlőt kívánta volna meghívni, az induló árat 75 millió forintban szabva meg.

A gépkocsik biztonságáért

A gépkocsitolvajlás ugyan nincs évszakhoz kötve, de a Tesco téli autós felkészülési akcióihoz kapcsolódva nem árt tudni, hogy létezik egy nagyon olcsó "riasztó" is! A gépkocsik szélvédő és oldalüvegeibe történő rendszám (vagy alvázszám) gravírozás a szakemberek szerint felér egy "fél" elektronikus, vagy mechanikus lopásgátlóval. (A cascós-autóktól ezt a módot minden biztosító kéri is.) Az Autóüveg Kft ezen szolgáltatását ennek jegyében vehetik igénybe a Tescoba látogató vásárlók egész októberben, a főbejárat mellett. A művelet alig vesz igénybe 10-15 percet, és a munka elvégzése után az autósok egy 200 forintos Tesco-étkezési utalványt is kapnak a kedvezményes szolgáltatás (bruttó 2000 forint) mellé.

„Hát mi lesz ebből tekintetes úr?"

Arisztotelész fel-alá sétál a korabeli gimnáziumban az ifjakkal, s azok oktatják ősz szakállú mesterüket.

Más alkalommal Newtont világosítják fel a gravitációról, Einsteint a relativitásról. Aztán Teller Ede ül be az iskolapadba, és újdonsült diplomás tanítványai elmagyarázzák neki, mi az a hidrogénbomba.

Ilyesmire egy mai fiatal fel sem kapja a fejét, vagy azért, mert fogalma sincs, kik az említett urak, vagy mert érthetőnek és ésszerűnek tartja a világ fejtetőre állítását.

Az öregember azonban óvatosan ingatja a fejét. Hevesebben nem meri, mert nyakcsigolyái már ropognak, ráadásul a heves fejrázáshoz rebellióra való hajlam és ifjonti hév szükséges. Ilyen látomásaim támadtak, amikor minap a polgári párt egy jeles képviselője kifejtette: mind több fiatal szakember kerül vezető pozícióba, mert jobb a képzettségük, mint az idősebb generációé.

Szép, kövér okfejtés, talán érdemes elmélázni rajta.

Kezdjük mindjárt ott, hogy a vezetés nem annyira képzettség, mint inkább képesség függvénye. Lehet irgalmatlanul rossz főnök valaki, akár három diplomával. Lehet viszont jó irányító, szervező anélkül is. Ettől azonban még igaz lehet, hogy egyre javul az ifjú generáció képzettsége, de ha belegondolok, ez mindig így volt, mindegyik nemzedék átadta a többlet tudását a következőnek, miközben saját ifjúkori botlásaitól igyekezett megóvni utódait (kevés sikerrel). A mostani kormánytagok, országos és helyi képviselők jó része a hatvanas-hetvenes években kezdte koptatni az iskolapadot, diplomájukat még az előző rendszerben szerezték (kivéve Deutsch Tamást), ők a mai huszonévesek szemében már valószínűleg ősbölényeknek számítanak. De ebből az következik-e, hogy át kellene adniuk a varázspálcát az új generációnak? Hát persze, hogy nem, hiszen akkor meg kellene válni a terülj, terülj asztalkámtól is.

Továbbá érdemes lenne körüljárni, hogy vajon a külföldi érdekeltségű cégek miért alkalmaznak gyakran szívesebben fiatal vezetőt, még akkor is, ha az idősebb képzettebb és tapasztaltabb. Szerintem például azért, mert az ifjú kevesebb pénzzel is beéri, ráadásul kevésbé horgad fel, ha a munkahelyen jogsértésbe ütközik, nincs álmatlan éjszakája, ha munkásokat kell elbocsátania, üzemet felszámolnia. Őt inkább a saját ambíciói fűtik, nagyobb örömét leli egy új autóban, mint a szociális gondok boncolgatásában.

Mégse gondolom azonban, hogy egy ifjú ember alkalmatlan lenne a vezetésre, de ha ezt az idősebbek képzettségével, mi több, képességeivel állítjuk szembe, annak az a vége, hogy utcára teszünk, kiirtunk egy generációt. Gondolkodás és szánalom nélkül, mint annak idején a janicsárok, akiket erre neveltek egészen pici koruk óta, s akik ezért komoly kiváltságokat kaptak.

Különben fenemód unom már, hogy a gondokat örökösen a múlt "bűneivel" magyarázzák, a siker viszont mind a jelen zsenialitásának gyümölcse. A minap például megkérdeztek egy kecskeméti honapát, vajon mikor építik már meg a Széchenyiváros szélén az autóparkolókat, mire ő hirtelenjében azzal védekezett, hogy ez is a múlt rossz öröksége. Az előző rendszer felépített egy csomó házat, de olyan gyorsan megbukott, hogy parkolókra már nem jutott ideje. A kabátra most kellene felvarrni a gombot, de nincs rá pénz. Nyilván elvitték az augusztusi tűzijátékok, de ezt már csak én gondolom, és egyébként is azt mondják, hogy semmi közöm hozzá, mert én voltam Hitler utolsó csatlósa elébb, most meg idegenszívű liberális, aki nem képes elandalodni a pirotechnikai és a zászlógyártó ipar fellendülésén.

Mint említettem, az öregember csak ingatja a fejét. Vitézlő harcos ő már nem lehet, s tapasztalta, hogy a történelem a jelennel együtt bármikor, bárhogyan értelmezhető, és mindig a győztesek írják. S mert azt is tudja, hogy idővel "minden ellovan", inkább Ady hátasának (akire patkót senki nem veret) a szerepébe éli bele magát, s kérdi a lóval együtt: "Hát mi lesz ebből, tekintetes úr?"

L.A.

Egyházi konferenciák

Millenniumi Egyháztörténeti Konferenciát szervezett a megyei levéltár a Katona József Könyvtárban. Az államalapítástól a XIX. századig ívelő, egyes apátságok és rendek tevékenységét is bemutató előadásokat a pécsi, szegedi, miskolci egyetemek szakértő kutatói tartották. Ehhez kapcsolódó rendezvényként nyitották meg Szemadám György festőművész, író a Bozsó Gyűjteményben a "Kereszt jegyében" című egyházművészeti időszaki kiállítást.

A TIT Bács-Kiskun megyei Egyesülete és a kecskeméti történelmi egyházak szeptember végén rendezték meg a VII. Ökumenikus Nyári Egyetemet, melynek címe: Az egyházak felelőssége és lehetősége az új évezred küszöbén. Kis János evangélikus lelkész bevezetője és Harmati Béla püspök megnyitója után Balog Zoltán kormányfőtanácsadó, Bíró László rk. püspök, Szántó T. Gábor író (a Szombat c. lap főszerkesztője) és Tőkéczki László politológus előadásait hallgathatták a résztvevők.

Templomi koncert

A Kisfaludi Strobl Zsigmond által készített, a Mária kápolnánál tavaly újra felállított Árpád-házi szentek szoborcsoport restaurálása-a kulturális tárca 1.5 millió forintos támogatásával befejeződött. (A tavalyi érseki szentelésről mi is beszámoltunk.) A felújítás alkalmából millenniumi hangversenyre került sor a kecskeméti Nagytemplomban, ahol a Váci Szimfonikus Zenekar és a Váci Székesegyház Szent Cecília Kórusa szerepelt.

Ipartestületi ünnep

A Kecskemét és Vidéke Általános Ipartestület október 5-8. között rendezi meg milleniumi kiállítását és ünnepélysorozatát.A 600 fős tagságon kívül számítanak a mintegy 3000 fős kecskeméti kézműves társadalom és az érdeklődő kecskemétiek minél nagyobb számú érdeklődésére.Október 5-én 16 órakor az Ifjúsági Otthonban az ünnepélyes kiállítás megnyitón Szűcs György az IPOSZ elnöke, Széecsi Gábor polgármester és Tornyi László, az Ipartestület elnöke mondanak beszédet. Zászlószentelés lesz ökumenikus istentisztelet keretében 7-én 12 órakor a Nagytemplomban. A zászlóanya Mádl Ferenc köztársasági elnök felesége lesz.

Ifjú Múzsák Fesztivál

A Kecskeméti Főiskola Tanítóképző Főiskolai Karának Ifjú Múzsák Alapítványa kezdeményezésére, a Nemzetközi Kerámia Stúdióval együttműködve első alkalommal kerül megrendezésre október 4-7-ig az Ifjú Múzsák Fesztivál. Amint azt Smuta Attila fesztiváligazgató elmondta a hagyományteremtő program elsődleges célja, hogy a kárpát-medencei magyarság zene- és képzőművészet iránt elkötelezett fiataljainak szakmai találkozóját létrehozza, bemutatkozási lehetőséget biztosítson számukra. A programot támogatja a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma és Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata. A rendező intézmények oktatói és munkatársai saját munkájukkal, a magyar résztvevők anyagi hozzájárulásukkal is segítik, hogy a résztvevő kórusok (a Marosvásárhelyi Ifjúsági Vegyeskar és az Alapítvánnyal régebbi kapcsolatban álló Freiburg-i Pedagógiai Főiskola kórusa) és képzőművészek kellemes és szakmailag hasznos napokat töltsenek Kecskeméten.

Tehetséggondozás

"Tehetséggondozás 2000" címmel a Professzorok Batthyányi Köre és Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata szeptember 30-án tudományos ülést rendez Kecskeméten a Katona József Könyvtárban. Dr. Széecsi Gábor polgármester meghívására a konferencián való részvételre mintegy 60 egyetemi tanár jelezte szándékát. Többek között a város vendége lesz Szőkefalvy Nagy Zoltán , Hámori József, Pungor Ernő akadémikusok, Kiss Ádám helyettes államtitkár és Freund Tamás Bolyai díjas egyetemi tanár. A polgármester felkérésére dr. Szendrő Péter, a Szent István Egyetem rektora tartja a vitaindító előadást a felsőoktatásnak a tehetséggondozást érintő aktuális kérdéseiről, az ülést Dr. Taxner Ernő, a Kossuth Lajos Tudományegyetem professzora vezeti. A konferencián többek között szó esik majd a fiatal kutatók helyzetéről, arról a problémáról, amelyet "agyelszívás" néven fogalmaz meg a terminológia, valamint a tudományos kutatás jelenlegi és jövőbeni lehetőségeiről is. Az év egyik legrangosabb, országos szakmai figyelmet keltő konferenciája a városi millenniumi programok része.

A Tapasztó-dinasztia története 2.

ifjabb Tapasztó István

Tapasztó Beáta

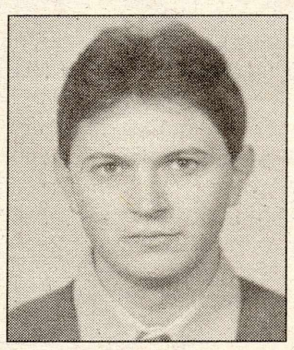

Tapasztó Zsolt

A "Köztér" szeptemberi számában írtam - a régi nevezetes kecskeméti családokat bemutató sorozatomban - "A Tapasztó dinasztia alapítója" címmel, id. dr. Tapasztó Istvánról. Most, a dinasztia alapító életművét folytató fia és unokái (második-harmadik generáció) munkássága - mely szerénytelenség nélkül állíthatjuk az egész világra kiterjed - kerül bemutatásra.

A Tapasztó-dinasztia második nemzedékét dr. ifj. Tapasztó István képviseli, aki 1931. január 18-án született Kecskeméten. Elemi és középiskolai tanulmányait is a Hírös városban végezte, végig kitűnő eredménnyel. A kecskeméti Piarista gimnáziumba járt, ahol a tanulás mellett, mint aktív sportoló is szép eredményeket ért el. A gimnázium válogatott tenisz, asztalitenisz, röplabda, kosárlabda, tőr és kardcsapatának is tagja volt. A gimnázium kardvívó csapatának legnagyobb sikereként, 1948-ban az országos ifjúsági kardcsapat bajnokságon a második helyet szerezték meg, olyan csapatokkal vetélkedve, melyeknek tagjai közül néhányan később olimpiai vagy világbajnoki aranyat nyertek. Teniszben 1948-ban Kecskemét vegyes páros bajnoka lett.

Érettségi után felvételt nyert a szegedi orvostudományi Egyetemre, ahol 1955-ben "summa cum laude" minősítéssel végzett. 1956. október végén éppen szabadságát töltötte Kecskeméten, amikor kitört a forradalom. Édesapjával együtt a Honvédkórházban operálta a tiszakécskei és a kecskeméti sortüzek szemsérültjeit. 1955-től a szegedi orvostudományi egyetem szemklinikáján dolgozott. 1959-ben szemész szakorvosi képesítést szerzett kitűnő eredménnyel.

1960. július elsejével meghívták a kecskeméti Honvédkórház szemészeti osztályára osztályvezető főorvosnak. 29 évesen, az ország talán legfiatalabb főorvosaként kapta ezt a megbízatást.

1965. augusztus 14-én megnősült. Feleségét, barátja a színművész Perlaki István húgát még gyermeklányként ismerte meg. Perlaki Magdolna házasságkötésükkor az Eötvös Lóránd Tudományegyetem Bölcsésztudományi Karának magyar-népművelés szakos hallgatója volt. Ő Kecskemétre csak 1967-ben, az egyetem befejezése után költözött. De munkája során igazi kecskemétivé vált, hiszen a város közművelődési csoportvezetőjeként aktív részese volt szinte valamennyi kulturális intézményünk létrejöttének, sajátos arculatuk kialakításának. Tanárként eredményes pedagógiai tevékenységet folytatott a Kodály Iskolában és a Bányai Júlia Gimnáziumban, valamint a kecskeméti műszaki főiskolán és a szegedi orvostudományi egyetemen.

Dr. Tapasztó István 30 éven át, nyugdíjba vonulásáig vezette a Honvédkórház Szemészeti Osztályát. Több ezer műtétet végzett és több tízezer beteget gyógyított meg. A klinikán elkezdett tudományos munkásságát Kecskeméten is folytatta. Több területen végzett tudományos munkái közül a szürkehályogos szemlencsével és a könny biokémiájával kapcsolatos munkái nemzetközi sikereket eredményeztek. 8 világ, 8 európai és 10 külföldi szemész kongresszuson tartott angol vagy német nyelvű előadást. Idehaza 21 országos szemész nagygyűlésen és 40 regionális vagy országos szimpóziumon tartott előadást magyarul, angolul vagy németül. 25 angol, 15 német és 15 magyar nyelvű dolgozata jelent meg külföldi vagy magyar szemészeti folyóiratokban, szaklapokban, könyvekben. 1977-ben az orvostudományok kandidátusa lett az emberi könny biokémiája témájú disszertációja alapján.

12 éven keresztül a szegedi akadémiai bizottság orvosi szakbizottságának tagja volt. közel 20 éven át a Humán Gyógyszergyár gödöllői gyáregységének kémiai, állatkísérletes és klinikai bevizsgálását végezte el. Ma is forgalomba van a Humalac A, B, C műkönny, a Humacarpin, Humapent, Timoptic szemcsepp, melyek bevizsgálásában, engedélyezésében és forgalomba hozásában jelentős szerepe volt.

1984-ben az Amerikai Egyesült Államokban alapító tagja /!/ volt a Nemzetközi Dakriológiai Társaságnak, és ott megkapta a "Lacrima Award" díjat, amelyet a világ 12 legkiválóbb könnykutatójának ítélték oda. 1987-ben Budapesten ő rendezte meg a II. Dakriológiai Világkongresszust. 1990-ben Kecskeméten megszervezte az I. Magyar Kontaktlencse Szimpóziumot. 1990 óta a Magyar Szemorvosok és Optometristák Kontaktlencse Társaságának, tudományos elnökhelyettese mind a mai napig. Tagja a Magyar Biofizikai, Szemorvos, Ultrahang és Kontaktlencse Társaságának, a Nemzetközi Ultrahang, Dakriológiai valamint az Európai és az Amerikai Szemorvosok Kontaktlencse Társaságának. Szakmai és tudományos munkássága elismeréseként megkapta a Haza Szolgálatáért Érdemérem" bronz, ezüst és arany fokozatát. Angolul, németül és franciául beszél. 1994-ben letette a kontaktlencse specialista vizsgát.

A dinasztia harmadik nemzedékének idősebbik tagja dr. Tapasztó Zsolt. 1967. április 24-én született Kecskeméten. Nős, három gyermek édesapja. Iskoláit a Kodály Zoltán Ének-Zenei Általános Iskolában és a Bányai Júlia Gimnáziumban végezte.

1987-ben megszerezte az optikus szakképesítést. 1988-ban Bécsben oklevelet kapott arról, hogy kontaktlencsét rendelhet és illeszthet. 1989-ben több hónapos amerikai tanulmányúton volt. 1992-ben megszerezte a magyar főiskolai optometrista-látszerész képesítést. 1994-ben letette a magyar kontaktlencse specialista vizsgát. 1996-ban az amerikai kontaktlencse társaság tagja lett. 1996.-ban Amerikában megjelent 5 tudományos cikk és szóbeli vizsga letétele után, az Amerikai Optometrista Akadémia tagja lett. Ő az egyedüli magyar optometrista /!/, aki ezt a tagságot eddig megszerezte.

Dr. Tapasztó Zsolt a Tapasztó Optika Kft ügyvezető igazgatója. Két amerikai és egy japán kontaktlencsegyártó világcég, valamint egy amerikai kontaktlencse ápolószereket forgalmazó világcég kizárólagos magyarországi forgalmazója. Speciális terápiás kontaktlencsékkel ő látja el a magyarországi szemklinikákon működő kontaktlencse laboratóriumokat. Részt vesz a magyar szemorvosok és optometristák, optikusok továbbképzésében a kontaktlencse kiválasztás, rendelés és illesztés területén. Előadóként és társszerzőként részt vett 3 európai és 5 külföldi kongresszuson, hallgatóként 8 amerikai kongresszuson. Előadóként és társszerzőként részt vett 8 országos szemész nagygyűlésen és 21 regionális vagy országos szimpoziumon. 11dolgozata jelent meg angol nyelven külföldi szemészeti folyóiratokban, vagy könyvekben. Angolul, németül beszél. Felesége, Demeter Orsolya külkereskedelmi főiskolát végzett, ő a Tapasztó Optika Kft kereskedelmi vezetője.

A dinasztia harmadik nemzedékének másik tagja dr. Danhauserné dr. Tapasztó Beáta. 1968. május 21-én született Kecskeméten. Férjezett, két gyermek édesanyja. Iskoláit a Kodály Zoltán Ének-Zenei Általános Iskolában és a Bányai Júlia Gimnáziumban végezte. Orvosi diplomáját a szegedi orvostudományi egyetemen szerezte meg "cum laude" minősítéssel, 1992-ben. Utána a Budapesti Semmelweis Orvostudományi Egyetem I. számú Szemészeti Klinikájára került a Magyar Tudományos Akadémia Tudományos Minősítő Bizottságának ösztöndíjasaként. Egyetemi évei alatt 1 hónapot az Amerikai Egyesült Államokban, 1 hónapot Londonban töltött szemészeti és sebészeti gyakorlaton. 1996-ban szemész szakorvosi képesítést szerzett kiváló minősítéssel, majd letette a kontaktlencse specialista vizsgát.

Tudományos munkássága szemészeti ultrahang és a kontaktlencse szemészeti vonatkozásaira terjed ki. Előadóként és társszerzőként 1 világ és 3 európai kongresszuson vett részt. Idehaza előadóként és társszerzőként 8 országos szemész nagygyűlésen és 16 regionális vagy országos szimpoziumon képviselte klinikáját. 8 angol nyelvű dolgozata jelent meg külföldi folyóiratokban, könyvekben. Szerzőként vagy társszerzőként 12 magyar nyelvű dolgozatban szerepelt folyóiratokban. Angolul beszél. Férje dr. Danhauser Gyula a Központi Katonai Kórház intenzív aneszteziológusa.

Ha a Tapasztó család negyedik generációjából is lenne, aki a szemészeti hivatást választaná, akkor az egyedülálló lenne nem csak a magyar szemorvoslás történetében, de Kecskemét város régi családjainak történetében is.

Írta:
vitéz Tiszaugi-Szabó Tamás

Kecskeméti személyek, kecskeméti történetek és egyéb krónikák.

Jeles nap volt a kecskeméti kultúra történetében szeptember 8. A Városháza díszterében dr. Széecsi Gábor polgármester jelenlétében mutatta be dr. Kováts Andor vitéz Tiszaugi-Szabó Tamás a címben említett helytörténeti tanulmánykötetét.

A kötet Kecskemét az utóbbi évtizedek által feledésbe burkolt nagy személyiségei tevékenységét állítja ismét reflektorfénybe. Dr. Kovács Andor szakszerű bemutatója felelevenítette a katolikus bérházat építő Bogyó Pál apát-plébános, a tragikus sorsú labdarugó Návay István, Káldy Gyula zeneszerző, a rendkívül tehetséges operaénekes Rózsa Lajos, a sztalinizmus áldozata Horák Jenő jogakadémiai tanár, Kékesi János a nagytemplom a Szentatya által is elismert vak kántora, Kovács Sándor plébános-püspök, Hanusz István tudós-pedagógus, Révész István prelátus alakját.

Masznik Anikó a református gimnázium tehetséges tanulója dallal és verssel idézte a Tiszaug mellett született, a tanulmánykötetben méltatott Szabolcska Mihály pap-költő művészetét. Szabó Tamás munkájának különös érdeme az 1848-49-es szabadságharc helyi szereplőinek részletes felbukkanása és az 1918-19-es forradalmak végre reális bemutatása. A szerző fellép a történethamisítás: Erdősi Imre alakja eltulajdonítása ellen. Kitűnő kecskeméti katonák, polgárcsaládok: Faraghó Gábor, Beretvások, Csereklyeiek, Szigethyek pályafutása kerül ismét reflektorfénybe. A szerző a nyugat-magyarországi felkelés talán országosan legjobb szakértője. Színvonalas tanulmánya dolgozza fel az 1956-os tragikus tiszakécskei sortüzet.

Szabó Zoltán Szerelmes földrajz című műve szerint országot földrajz, hazát csak irodalom írhat le. A várost, a hazát alkotó törekvések leírásával ezt tette vitéz Tiszaugi-Szabó Tamás is.

-Károlyfalvi-

A svéd ajánlat

Örültem, amikor a svéd nagykövet jelenlétében a szentesi városházán aláírták azt a keretszerződést, amelyben a svéd Saab-Gripen cég svéd beruházások telepítését vállalta a szentesi ipari parkban. A szerződés szövege szerint mintegy másfél év alatt megszűnt volna a városban a munkanélküliség. A Wallenberg vállalatcsoport, amely kifejlesztette a Gripent, a negyedik generációs vadászrepülőt, úgy próbált kedvet csinálni a szegényebb országoknak a gép megvásárlásához, hogy felajánlotta: svéd beruházásokkal segít megteremteni a vételár fedezetét.

Beszélgettem akkoriban Póda Jenővel, aki ugyan még nem volt helyettes államtitkár, csupán a honvédelmi dolgokhoz egyre jobban értő ellenzéki képviselő. Kérdeztem, mi a véleménye a vadászgép-üzletről, magáról a svéd vadászgépről, meg a kapcsolódó beruházásokról. Meg kell vallanom, nekem tetszett a Wallenberg-csoport ajánlata. A Gripenre műszakilag nem mondott senki semmi rosszat. A svédek a második világháború után állandóan a szovjet támadástól féltek, azért fejlesztettek ki egyre jobb fegyverrendszereket, hogy megvédjék magukat. Svédországot nem védte volna meg a NATO, a skandináv ország ugyanis a mai napig sem tagja az euroatlanti katonai szervezetnek.

Éppen ez a baj a Gripennel - mondta akkor Póda Jenő. Az is probléma, hogy harci körülmények között még sohasem próbálták ki - nem úgy, mint az amerikai F 16-ost. Ezért aztán némely szakértők afféle "lágy" fegyvernek tartják. De ennél sokkal nagyobb baj, hogy Svédország nem tagja a NATO-nak, s a svédek egyáltalán nem szeretik az Egyesült Államokat. Amerika pedig nem afféle önzetlen barát: ha úgy adódik, hogy belépünk a NATO-ba (akkor még előtte voltunk), az Egyesült Államok bizony elvárja, sőt, kikényszeríti, hogy az elavult szovjet fegyverzet helyett amerikai fegyvereket vásároljunk. Nincs a NATO-ban olyasféle önállóskodás, hogy Amerika oda beenged bennünket, mi meg aztán majd egy független, okos kis országtól veszünk méregdrága vadászgépeket. Még akkor sem, ha a svédek e helyzet tudatában komplex gazdaságfejlesztési projektet ajánlottak a gép mellé. Egy időben az amerikaiak is ajánlgattak hasonlót, de ahogyan egyre nyilvánvalóbbá vált, hogy nem lesz itt vadászgép-tender, nem kell becsületes és egyenlő feltételek mellett versengeni, ez mindinkább feledésbe merült.

Miközben folynak a viták, hogy mi legyen a MIG-ekkel, én egyre inkább biztos vagyok benne, hogy előbb vagy utóbb valóban verseny nélkül, tenderkiírás nélkül amerikai vadászgépeket vesz Magyarország. Mindegy, hogy használtakat-e, vagy újakat. Még az is mindegy, hogy béreljük-e, vagy megvásároljuk, és részletre törlesztjük az árukat. Az is bizonyos továbbá, hogy az amerikaiak nem fognak a vadászrepülőkkel kapcsolatosan gazdaságélénkítő magyarországi beruházásokat megvalósítani. A szentesi ipari parkban - meg sok más nehéz gazdasági helyzetben lévő magyar városban - ott gazosodik az a terület, ahová a svédek tették volna a középüzemeiket, de már nem fogják.

Ebben a történetben nem a vadászgépek a legfontosabbak, hanem az a magyar mentalitás, amely nem a sikeres, önálló, kis országok szövetségét keresi, hanem mindig valamely nagyhatalom hóna alá igyekszik. Nemrég emlékeztek meg nálunk a bécsi döntések évfordulójáról. Két nagyhatalom visszaadta a történelmi Magyarország egy részét - aztán néhány év múlva más nagyhatalmak elvették megint. A törleszkedés később is folytatódott. Emlékszünk még, hogyan kiabálta a magyar propaganda a Szovjetunió kétség nélküli szövetségeseként, hogy a viszonylagos önállóságra törő Tito Amerika láncos kutyája. És arra is emlékszünk, milyen rövid ideig tartott a rendszerváltozás elején a semleges, önálló Magyarországhoz kapcsolódó jövőkép. Egyik szuperhatalom árnyékából rohantunk a másikába.

A meghiúsult svéd vadászgépüzlet nekem azt bizonyította, hogy a magyar politikai elit gondolkodásába ma sem fér bele, hogy önálló, mert gazdaságilag sikeres kis országok példáját kövessük, ilyenek szövetségét keressük. Nem a svéd vadászgépről mondanak le azok, akik ezt a döntést eleve esélytelenként elutasítják, hanem a skandináv társadalmi modellről: a viszonylagos egyenlőség melletti általános jólétről és gazdasági sikerességről.

Tanács István

Balettgála a betegekért

A "Bács-Kiskun Megyében a Rák Ellen" Alapítvány javára számos, híres személyiség és jónevű cég, szervezet védnökségével, szponzorálásával került sor a Katona József Színházban arra a gála-estre, amelyen a balettvilág sztárjai közül többen felléptek. A teli nézőtéren városunk ismert személyiségei mellett - a jegyeket ötezer és ötvenezer forint közötti áron vették meg - láthattuk a díszvendég Szász András professzort is (balról, mellette Szűcs Miklós főorvos). Főleg az ő jóvoltából nyílt rá lehetőség, hogy a kecskeméti Onkoradiológiai Központban immár két hiperthermiás berendezés (Szász professzor találmánya) segíti a kezelést. A szervezők jelentős bevételre számítanak ebből a rendezvényből is. Adatairól a későbbiekben tudnak tájékoztatást adni.

JÁTÉKLOVAK, PARIPÁK GYEREKEKNEK

Szeptember 16-án, délelőtt került sor a Szórakaténusz Játékmúzeum és Műhely falai között a "Gyí lovam, gyí betyár!..." címmel kiírt országos játékszerkészítő pályázat eredményhirdetésére, a díjak átadására, valamint a kortárs alkotók s a múzeum kincseit együttesen bemutató új kiállítás megnyitására. 23 alkotó és játékkészítő társulás pályaművét szakértő felnőtt és gyermekzsűri értékelte, s az arra méltó alkotások igen rangos pályadíjakban részesültek. A pályázat kezdeményezője, a Népművészeti Egyesületek Országos Szövetsége fődíját Dugár János lakiteleki keramikusművész, valamint Lekrinszky Mátyás nyerte el. Árvai Anikó és Vetró Mihály hajdúsági kézművesek, illetve Budai Kinga s nyári alkotótáborának növendékei a Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat anyagi elismerésében részesültek. A harmadik fődíjat is két alkotó: Gémesné Deák Júlia és T. Tóth Gyula kapta a kecskeméti SZALAG ÜZLETHÁZ KFT. szponzori gesztusának köszönhetően. Elismereséket, pénz- és tárgyjutalmakat a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma, az Ifjúsági és Sportminisztérium, a Kiss Áron Magyar Játék Társaság, a Szociális és Családügyi Minisztérium, a Komondor Tours Kft., valamint a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium és Kecskemét városa ajánlott fel. A december 30-ig, hétfő kivételével - naponta 10-17 óra között - látogatható új, időszaki játékkiállítást a szociális és családügyi tárca politikai államtitkára, Szilágyiné dr. Szemkeő Judit nyitotta meg, s ezt követően került sor a Nádas László tervezőművész vezette szakmai beszélgetésre, amely a játéktervezés és -készítés aktuális kérdéseit járta körül. A millenniumi esztendő e kiemelkedő, számos központi forrás által támogatott kiállítását Kalmár Ágnes művészettörténész vezette munkacsoport valósította meg.

Kriston Vizi József

„Baráti hangulatú tantestületet szeretnék"

Leviczky Cirill a Gáspár András Szakközépiskola nem régiben kinevezett igazgatója már két éve az önkormányzat oktatási bizottságának elnöke. Milyennek érzékelte az idei kecskeméti tanévkezdést saját iskolájában, illetve az önkormányzati intézményekben ?

- Javuló feltételek között kezdték meg az oktatási intézmények a tanévet. Az elmúlt tanévben visszaállítottuk a Bokros csomag idején eltűnt, emeltszintű (tagozatos) oktatást az általános iskolákban. Ettől a tanévtől a törvényi előírásokhoz közelítettük (csökkentettük) az óvodák és az első osztályok létszámát. Kifejezetten örvendetes, hogy az elmúlt két évben a város több mint 40 millió forintot fordított a pedagógusok jutalmazására. Sajnos, vannak hiányszakok, amelyek problémáját az iskolák óraadókkal és helyettesítésekkel hidalják át. Személyesen nagy feladatnak érzem, hogy elvállaltam ennek az intézménynek a vezetését. Én is rögtön szembe kerültem az előbb említett gondok egyikével: két egyetemi végzettségű informatikusunk ment el a műszaki főiskolára, mivel ott most sokkal több ilyen hallgatót vettek föl. Mi pedig hirdetjük az ő állásaikat… Szeretném az iskolát egy olyan növekedési pályára állítani, amely számára a város és a régió iskolái között megfelelő helyet biztosít. Nem mintha eddig nem lettünk volna ott, de dinamizálni még lehet. Összekovácsolt, baráti hangulatú tantestületet szeretnénk, akik a munkában tettre készek, és helyt is állnak.

A kerettanterv bevezetése egyik komoly pedagógiai szervezési feladatunk lesz. A 90-es évek elején a - sok gyakorlati képzési helyet is jelentő - cégek megszűnésével, korszerű tanműhelyek építésével átálltunk az iskolai gyakorlati képzésre. A gazdaság fellendülésével most viszont már számos cég igényel tanulókat, és ez nehezen feloldható, ellentmondásos helyzet. A háromévesről négyévesre történő áttérés a szakmunkásképzésben azt is jelenti, hogy az első két évben nincs gyakorlati képzés. Feltételeink a gyakorlati képzésben európai színvonalúak (beleértve az informatikát is), de az elméleti képzésben még a városi szinthez viszonyítva sem elegendőek. Pedagógiai vonatkozásban új metódusokat szeretnék bevezettetni, hogy hatékonyabb lehessen a tanulók felkészülése. A kötelező bevezetés előtt pedig elindítjuk az értékelés-ellenőrzés és a minőségbiztosítás iskolai rendszerét. Az objektív belső értékelés hozzásegíthet ahhoz bennünket, hogy az összehasonlításoknál se kelljen majd szégyenkeznünk. Jobban látjuk és láttathatjuk, hogy milyen bemenettel kezdve, milyen kimenetet tudtunk elérni.

K.Gy.

Kecskemétiek Ágfalván

1921. december 14-én Sopronban és a várost körülvevő falvakban megtartották a magyar állam első népszavazását. Az ott lakók arról dönthettek, hogy Magyarország polgáraiként kívánnak élni a jövőben, vagy Ausztriához szeretnének csatlakozni. Az eredmény közismert, a szavazók közel kétharmada Magyarországot választotta.

Bár az I. világháborút lezáró Párizs környéki békék több helyen írtak elő népszavazást (pl. Lengyelország és Németország határánál), 1920 június 4-én aláírt Trianoni béke ezt nem tette lehetővé. A legyőzött és megalázott magyar nép számára utolsó csepp volt a pohárban, hogy nemcsak a győztesek oldalán álló későbbi kisantant államok és Lengyelország részesültek magyar területükből, hanem Ausztria is megkapta Nyugat-Magyarországot. 1921 augusztusában kezdték az osztrák csendőrök a terület megszállását, míg a magyar királyi fegyveres erőknek hasonló ütemben kellett onnan kivonulniuk.

Bár az akkori magyar kormány kénytelen kelletlen beleegyezett a terület átadásába, de nem ilyen véleményen voltak a Selmecbányáról odamenekült egyetemisták és kecskeméti fiatalemberek egy csoportja. Héjjas Iván vezetésével szabadcsapatokat szerveztek, és Sopron környékén megállították a bevonulókat. A többszörös túlerőben lévő osztrák csendőrökkel a "rongyos gárda" Sopron előtt megütközött és visszavetette azokat.

Mivel Ausztria érdekében egyetlen győztes állam sem kívánt fegyveresen beavatkozni, Ausztriának meg nem volt meg a megfelelő ereje, döntőbíráskodásra került sor, amely népszavazás kiírásáról határozott. Ezért és a népszavazáson tanúsítottakért kapta meg Sopron a "civitas fidelissima" a "leghűségesebb város" címet.

A fegyveres küzdelem első áldozata a kecskeméti Baracsi László, akinek síremléke ma is látható az ágfalvi temetőben. Halálának helyszínén 1928-ban Kecskemét város emlékoszlopot emelt.

79 évvel az események után Ágfalva millenniumi ünnepségre készült. Ezen a napon (2000. szeptember 9-én) kapta meg a millenniumi zászlót, s erre meghívták Kecskemét küldöttségét is. Szeberényi Gyula Tamás a Millenniumi Bizottság elnöke Baracsi László síremlékénél mondott beszédet, majd helyezte el a szülőváros tisztelgő koszorúját. Sz. Tóth Gergellyel együtt - akinek édesapja részt vett az ágfalvi csatában és aki rengeteget tett azért, hogy ezek a történések ne vesszenek feledésbe - megkoszorúzták a fiatalember halálának helyszínén emelt emlékművet is.

A nyugati határszélen, az ottani kisiskolások kecskeméti hősökről tanulnak, akik zavaros időkben tudtak kiállni a nemzetért, tudtak jó és rossz között az életük feláldozása árán is választani, akik egyszerű emberekként tudtak úgy beleszólni a politikába, hogy közben fel sem merült bennük, hogy önző érdekeiket kellene követniük. Megérdemlik, hogy ne csak Ágfalván tisztelegjenek előttük, hanem Kecskemét is megemlékezzék róluk.

Ma nem kell céljainkért meghalni, de tenni értük lehet. Annyiban hasonló azonban a mai kor, hogy mint 79 éve, most is válságban vannak a régi értékek, most is vannak olyanok, akik hirdetik vagy akként cselekednek, hogy a közérdekre hivatkozás csak leplezése az önérdeknek. Ezért is szükséges - a kegyeleten túl - megemlékezni Baracsi Lászlóról és társairól hősi harcuk évfordulóján.

Sz. Gy. T.

Szórakoztatás 2000

A Kulturális Központok országos Szövetsége és a 25 éves Erdei Ferenc Művelődési Központ és Művészeti Iskola október 5-6-án Szórakozás-szórakoztatás 2000 címmel szervez országos közművelődési konferenciát Kecskeméten, melynek fővédnöke Várhegyi Attila államtitkár. Olyan új kulturális és szabadidős formákról lesz szó, mint például az össznépi fesztivál, a falunap és a road-show. A szervezők a rendezvény kezdetéig várják az érdeklődők jelentkezését az Erdei Ferenc Művelődési Központba (Tel: 76/484-594, Krámos Krisztinánál).

Puszta Olimpia

A Kecskeméti Rotary Klub volt házigazdája annak a Puszta Olimpia című családos sportnapnak, amelyet a Gerébi Hotelnél szerveztek az ország többi rotarysai számára. A sokszínű rendezvény végén jótékonysági tombolát rendeztek, amelynek bevételéből a mozgáskorlátozott kecskeméti gyerekek közlekedésének könnyítését szeretnék segíteni.

Ménteleki ünnep

Az intenzíven szerveződő ménteleki civil szervezetek és az iskola összefogásával ismét egy fontos és sokszínű, egész napos rendezvényre került sor a Kecskeméthez tartozó településen. Sárközy István alpolgármester megnyitója után emlékoszlop avatására, a ménteleki természeti csodákat bemutató fotókiállításra, gyermekrajz-kiállításra, helyi mesterek kézműves foglalkozásaira, a helyi népdalkör műsorára, lovas bandériumi felvonulásra és esti lámpás, fáklyás falukerülésre gyűltek össze a helybeliek.

Pécsi József fotói

A Magyar Fotográfiai Múzeumban október végéig látható az a nemrég megnyílt kiállítás, amely a Stílusteremtő Pécsi József címet viseli, és az 1956-ban elhunyt, klasszikusnak tartott fotóművész munkásságát mutatja be. A világon először ő adott ki reklámfotó könyvet, elsőként publikált csak művészi aktokból összeállított albumot, a portré és csendélet-fényképezésről mindent tudott, amit lehet és kell. Ezt láthatják most a kecskemétiek majd száz képén.

Csak elsősöknek

Az Iskolatáska Alapítvány idén is pályázatot hirdetett meg a nehéz anyagi körülmények között élő első osztályosok szülei számára. Huszonegy iskolából 98-an kértek támogatást és a kuratórium döntése szerint közülük is a legrászorultabbak vehették át a megítélt összeget az MSZP Kőhíd utcai tanácskozótermében.

Ajándékot kaptak

A MENTI Alapítvány számlájára 34.784 felajánlásából (adó 1%-a) az alapítványban gondozott gyermekeknek gyümölcsöt és papírárut vásároltak.

Köszönet érte

"A Sportoló Fogyatékosokért Alapítvány" kuratóriuma ezúton is köszönetet mond mindazoknak akik személyi jövedelemadójuk egy százalékát az alapítványnak felajánlották. A számlánkra érkezett 234.428.-Ft összeget működési költségekre és sportcélú kiadásokra használták fel.

Ásványfesztivál

"Bányavirágok" a Kárpát-medencéből október 5-15., csütörtök-vasárnap. Látogatható: naponta 10-18 óráig az Erdei Ferenc ÁMK-ban.

Gomba kiállítás

Az ősz a gomba szezonja. Hagyományosan ilyentájt rendezik meg az Erdei Ferenc Általános Művelődési Központban a gomba kiállítást. Idén október 2-7-ig (hétfőtől-szombatig) tekinthetők meg a természet érdekes, jóízű avagy halálosan veszélyes különlegességei. A gombatárlat látogatható: naponta 8-13 és 14-18 óráig. A nyitás napján 15 órától fogadják a közönséget.

Nagy sikert arattak a fellépő művészek Kecskemét főterén.

Eszterke-állapot

Épp befordultam az ABC sarkán, amikor az üzletvezető olyasmit magyarázott egy négy-ötévesforma kisfiúnak: értsd meg, nincs itt, ne gyere be még egyszer, meg ne lássalak! Mégis, amikorra kosarat választottam, s elindultam, hogy az üzletben megvásároljam családom aznapi táplálékát, a gyerek már előttem menetelt. A pultok közötti folyosó középvonalán haladt, szemmel láthatóan semmilyen áru sem érdekelte, ellenben sírós hangon hajtogatta: Eszterke, hol vagy?

El is felejtkeztem volna róla, ám a pénztárnál a kisasszony lázasan magyarázta az előttem álló vevőnek: borzasztó, állandóan itt mászkál, amikor a csokis pultnál jár, mindannyian őt figyeljük, kész idegbaj, de hiába zavarjuk ki, újra visszajön.

Amíg átpakoltam a kifizetett holmit a bolti kosárból a sajátomba, a kissrác eltűnt a szemem elől. Míg aztán, útban hazafelé, rátaláltam. Édesanyja kezét fogta. A szemközti bérház zsebkendőnyi előkertjéből ekkor bújt elő egy pöttyömpötty hároméves kislány. Édesanyja korholta: hol voltál, már mindenütt kerestünk.

Drága kisfiam! Vajon menynyit értettél, vagy inkább csak éreztél meg te mindebből? Abból, hogy potenciális tolvajként kezeltek, árgus szemekkel figyeltek, te ötéves gyanúsított, pedig tényleg a kishúgodat kerested, és te még igazán semmit sem tehetsz mindarról, amit a felnőttek, többségiek és kisebbségiek, úgy tűnik, végleg, de legalább évtizedekre elrontottak. És nem lesz igazságod, a pénztárosnő és az üzletvezető sohasem fogja megtudni, hogy Eszterke tényleg elveszett, te valóban őt kerested. Neked, kisfiam, úgy tűnik, sohasem lesz igazságod, rossz helyre születtél és rossz időben. Talán Eszterkének lenni jó, elveszni s megkerülni, érezni, fontosak vagyunk, szeretnek és keresnek bennünket, csak hát az Eszterke-állapot is csak múló pillanat, két év még, és őt is vigyázó tekintetek lesik, mert hát ő is csak feketebarna hajú, barna csillagszemű kicsi roma, nem most barnult le, mondják majd gonosz emberek, akik ezt viccesnek képzelik, és arra is gyávák, hogy kimondják, cigány. Egyszer majd, nagyon sok idő múlva, lesz egy kishúgod, vagy kisleányod, vagy talán unokád, aki elvész majd, picike még, hároméves, ezért az áruház egyik boltosa segít megkeresni, a főnökasszony küldte, pedig hát magától is ment volna, és akkor jó lesz majd nagyon, csak, ha elmeséled a később persze megkerült gyermeknek saját elveszésed történetét, azt nem fogja majd megérteni, elhinni sem talán, hogyan is feltételezhetik valakiről, hogy csokit lop, mikor mindenkinek van annyi pénze, hogy vegyen.

Írta: Ujlaky István

SZÍVBELI MUZSIKUSOK SZÉKELYFÖLDRŐL

Székelyföld. Milyen ismerős szép magyar szó. Sorra nézem mégegyszer a marosmenti helységeket a térképen. Milyen messze is van tőlünk. Mennyit utazhatott az e vidékről érkező pár magyar népzenész, míg ideért. S még annál is messzebb vannak, amennyivel a magamnak föltett kérdés növeli a távolságot: élnék-e ott? Marosszentgyörgy, Marosvásárhely, Péterlak és Marosgernyeszeg húsz kilométeres körzeten belül egymás szomszédságában levő települések. Idevalók a XVI. Kecskeméti Népzenei Találkozó egyik legnagyobb sikert aratott együttesének, a Péterlaki Népi Zenekarnak a tagjai: Nunka József prímás, Ötvös János bőgős, Rácz Béla cimbalmos és Panczi Gyula brácsás.

Foglalkozásuk a civil életben lakatos, vasesztergályos, de időtlen idők óta muzsikálnak. S nemcsak ők: Nunka József említi, hogy családjukban mindenki tud valami hangszeren, mind az öt testvér, még lánytestvérük is harmónikás. Megvan az utánpótlás is Rácz Béla nagyfia személyében, aki a Zeneművészeti Főiskola zongora-szakán tanul, szíve mégis a népzenéhez húzza. Amikor teheti, átvált cimbalomra.

- Emlékszem, már a hatvanas években jártak át Magyarországról a mi vidékünkre népdalokat, eredeti népzenei dallamokat gyűjteni - veszi át a szót Ötvös János. Hamar kapcsolatba kerültek édesapámmal, Ötvös Istvánnal és prímásunk édesapjával, idős Nunka Józseffel, akik messze falvakon híres zenészek voltak. Esküvőkön, lakodalmakon, s más falusi összejöveteleken muzsikáltak. Hamar elment a híre a szívbéli jó muzsikusnak. Bennünket erre a kecskeméti rendezvényre még mindig az őrájuk való emlékezet vonala juttatott el. Fellépéseinkkor, s ugyanúgy családi ünnepeken való muzsikálásaink alkalmával mi is azt a zenét játsszuk, amit tőlük örököltünk. Persze, változott a világ, s idővel meg kellett tanulni mellé a román népzenét is, megtanultunk játszani cigányzenét, s hallás után megtanultuk lejátszani Lakatos Sándor, Járóka Sándor, Vörös Kálmán és Berki László lemezeit. Ha kérik, eljátszszuk a Szirbát, a Pacsirtát... Egyszer megvádoltak bennünket, hogy mi már el is szakadtunk az igazi székely népzenétől. Erre azt mondtam, s azt mondom ma is, hogy nem tudok tőle elszakadni: harmincöt éve ezt játszom.

- Kalákát is csináltunk régen Szederjessel, a szomszéd faluval, még apánk idejében -folytatja a hegedűs. Ez azt jelentette, hogy áthívtuk hozzánk a másik falu fiataljait aratni, s annyi vasárnap muzsikáltunk náluk, ahány kalandját (kisebbfajta boglyát) ők összegyűjtöttek. Nekünk, zenészeknek a politikai változások sem jelentettek kihívást. Mi korábban is jártunk mindig román falvakba muzsikálni. Tudtuk, hogy a hétköznapi ember, legyen az román, magyar vagy cigány, nem farkasa egymásnak. Csak a politikusok szították mesterségesen köztünk a viszályt sok esetben kis falvak lefizetett, megfélemlített papjain keresztül. Nálunk, a sok kis magyar falu között van egy beékelődött román falu, ahol csak egy magyar lakik. Jóindulattal vannak hozzánk. Hívtak bennünket muzsikálni. "Meggyengítettük" őket a zenénkkel - kacsint rám a nagybőgős. Ugyanazzal a busszal járunk be a városba dolgozni, mint ők. Nem bántjuk egymást, s este kilenckor, ha fúj a gyár, együtt jövünk hazafelé.

- A rendszerváltás eredményeképpen pár éve már hivatalosan is van népzenei tábor, táncház, de a népzenész nem lett több - mondja a marosjárai születésű cimbalmos.

- Régebben sok hozzánk hasonló muzsikusnégyes volt a Nyárád mentén, Szovátán is. Csak a mi vidékünkön volt hat vagy hét. Találkoztunk gyimesiekkel, mezőségiekkel is. Ma már alig vannak. Mikor megnyílt a magyar határ, sokan átmentek. Zenészek is. A magyarok hősként fogadták őket. Pedig nem ők a hősök. Nem ők, akik elmentek.

Írta:
Kada Erika

Mesélő Európa

A kecskeméti Kincskeresők Egyesülete és a Bács-Kiskun Megyei Európai Információs Pont országos művelődési játékot hirdet 8-14 éveseknek.

A játék célja: megismertetni a gyerekekkel Európa csodáit az Európai Uniós csatlakozás küszöbén

A játékban legfeljebb 5 fős csapatok vagy egyéni játékosok vehetnek részt.

A játék öt írásbeli fordulóból áll. A feladatlapok kérdései az európai országok művészeti értékeihez, az ott élő népek szokásaihoz, a gyerekek olvasmányaihoz, játékaihoz kapcsolódnak a következő tematika szerint:

1. forduló: Pillantás az égig érő fáról. Kultúrtörténeti séta Közép-Európában.

2. forduló: A tündérmesék szülőföldjén. Észak-európai utazás.

3. forduló: Holdkeltette édes dallam. A művészetek nyomában Nyugat-Európában.

4. forduló: Várnak a tengerek. Barangolás Dél-Európában.

5. forduló: Göndörű nyírfácska. Kelet-európai utazás

A legjobb eredményt elért csapatok és egyéni játékosok jutalomban részesülnek, illetve képviselőik meghívást kaphatnak a XXVI. országos Kincskereső-táborba, amelyet a 2001 nyarán rendezünk meg Kecskeméten.

Benevezési díj: 600 Ft/csoport vagy egyéni játékos. A jelentkezés határideje: 2000. október 15. A benevezési feladatot is tartalmazó jelentkezési lapok egy megcímzett válaszboríték mellékelésével a következő címen igényelhetők: Kincskeresők Egyesülete - "MESÉLŐ EURÓPA" 6000 Kecskemét, Piaristák tere 8. Pf. 127.

Felhívás testvérvárosi vetélkedőre!

A Kecskeméti Ifjúsági Otthon, a "Kecskemét- Marosvásárhely Baráti Kör" Egyesület, a Katona József Könyvtár, valamint a Köztér Szerkesztősége "Indulj el egy úton..." címmel Marosvásárhely- Kecskemét műveltségi vetélkedősorozatot hirdet iskolai csoportok, baráti közösségek, családok számára.

1. A vetélkedő célja: a két testvérváros történelmi, földrajzi, kulturális, néprajzi értékeinek kölcsönös megismerése.

2. A vetélkedősorozat párhuzamosan zajlik a két városban. A játékban résztvevő kecskemétiek Marosvásárhelyről szóló feladatcsokrokat oldanak meg - míg a marosvásárhelyiek Kecskemétről vetélkednek.

3. A vetélkedő hét fordulós, elődöntővel zárul 2001. április 6-án, amikor kiderül mely hat csapat utazhat április végén a döntőre, hiszen a kecskeméti csapatok végső játékának helyszíne Marosvásárhely, míg a döntőbe került marosvásárhelyi csapatok Kecskeméten mérik össze tudásukat.

Ezért olyan csapatokat várunk, akik a döntőbe jutásuk esetén vállalják a hozzánk érkező egy-egy marosvásárhelyi csapat vendéglátását.

4. A vetélkedő kérdései a Köztér hasábjain havonta olvashatók.

5. A feladatok megoldását írásban az Ifjúsági Otthon címére kérjük a jelzett időpontig beküldeni (Kecskemét, Kossuth tér 4.: Marosvásárhely- Kecskemét vetélkedő).

6. A vetélkedő várható témakörei:
- Marosvásárhely nevezetes épületei,
- a város története, földrajza,
- a város jelesei,
- művelődés, kultúra, oktatás,
- élet a mai Marosvásárhelyen,
- Marosvásárhely néprajza,
- a város környékének látnivalói.

7. A feldolgozáshoz szakirodalmi segítséget a Katona József Könyvtár Gyermekvilág részlegében és a Kecskeméti Ifjúsági Otthon információs szolgálatánál kérhetnek.

8. A vetélkedőhöz kapcsolódóan kiegészítő programokat (pl. táncház, diaképes városnézés stb.) szervezünk a résztvevők és más érdeklődők számára. ***Jelentkezhetnek:*** max. 6 fős csapatok, melyek négy 10-16 éves diákból és két 18 év feletti felnőttből állhatnak. ***Nevezés:*** írásban, a csapat választott nevének, pontos címének, a csapattagok nevének, életkorának megjelölésével október 20-ig az Ifjúsági Otthon címére. ***Információ:*** Csizmadia Ilona (Ifjúsági Otthon, Kossuth tér 4. Tel: 76/ 481-686, 481-523).

Kecskeméti közéleti lap Köztér

Laikus gondolatok a magyarságról

Magyar vagyok. Ez jó vagy rossz? Büszke legyek-e arra, hogy húsz évvel ezelőtt történetesen a Kárpát-medence szívében jöttem a világra? Sok mindentől függ, de nagyon izgat a dolog. Mondják, a történelem viharait és sorscsapásait átélő magyarság csak elismerően szólhat magáról, és lelkiismeretfurdalás vagy rosszérzés nélkül, nyugodtan készülődhet a nyugati világ soraiba való felzárkózáshoz. Sőt, egyesek azzal áltatják magukat, hogy ez a felzárkózás már meg is történt, felkészültünk a nagy unióra, vagy mi.

Néhány udvarias európai politikus hasonlóképpen vélekedik, csak hát itt valami borzasztó nagy ellentmondás van. Legalábbis bennem. Én úgy érzem, hogy még csak véletlenül sem érkezett el az idő, hogy korántsem készültünk fel, hogy sehol sem tartunk, hogy sok a hiányosság.

Továbbmegyek, racionális gondolataim között hever a következő: már-már katasztrofális a helyzet, és igenis nem nézhetünk tükörbe keserű szájíz nélkül.

Lehet, hogy furcsa, de ha megállok, rendezem a csapongó, önértékelő mondatokat a fejemben, átgondolom az én kis népem helyzetét, egyáltalán nem érdekel Szent István, meg Mátyás király, hogy valaha Európa nagyhatalma voltunk, hogy mindig felálltunk a padlóról, hogy elviseltük az idegen nemzetek elnyomását. Az érdekel, ami most van. Hogy jelenleg, amikor én vagyok egy kis apró magyar pontocska a világtérképen, mi a nagy büdös helyzet.

És itt most nem a csökkenő inflációról, a fejlődő gazdaság imponáló mutatóiról, meg a NATO tagságról beszélek. Ez mind jó, és őszintén örülök. Bár azért eszembe jut ezekkel kapcsolatban két kis apró jelenség. Egyik nap apám a boltból hazatérvén újságolta, 26 forintba került egyetlen aprócska tojás... Az észak-atlanti tagság mit sem ér, ha az egyre kevesebb laktanya a mocsok, a piszok, és az elviselhetetlen állapotok miatt kerül az érdeklődés középpontjába... Szóval engem nem ezek a természetesnek nevezett elemek, a fejlődés, az átmenet, a különböző reformok velejárói foglalkoztatnak igazán.

Hanem, hogy belőlünk mit látnak, érdekel az európai hozzáállás milyensége. Hiszen oda tartunk, ők meg jobb esetben várnak minket. A tapasztalatok, a látottak, halottak azonban azt mondatják velem, hogy magyarnak lenni mostanság nem igazán kellemes dolog a határokon túl. Hol az a nagy, sokszor emlegetett imázs?

Leendő belga barátaink a magyarokat egyetlen személlyel azonosítják, Pándhy Andrással. Valószínű túl egyszerű a téma, a párhuzam, ám az egyszerű ember az ilyeneken ragad le, ezekből ítél, és hát Belgiumban is az egyszerű emberek vannak többen.

Leendő finn, és francia barátaink most úgy látják -talán helyesen - diszkrimináció folyik Magyarországon, mégpedig a cigányokkal szemben. Az ottani egyszerű emberkék azt mondják, menjenek csak szépen vissza a magyar pusztaságba, az értelmiség pedig azt, Hungáriában bizony nagyon nehéz helyzetben élnek a romák, valóban élő fogalom a diszkrimináció, és bizony ebben a politikai élet is ludas, és hogy ez egy folyamat végterméke.

Leendő osztrák barátaink számára mi vagyunk a kapu a maffia, a szervezett bűnözés irányából. Nem folytatom...

Leendő német barátaink igen hálásak azért a néhány évvel ezelőtti NDK menekülteket segítő akcióért, aminek hangot is adnak számos alkalommal. Ez idáig rendben is van, ám a közelmúltban végzett felmérés szerint a németek nagyobb hányada ellenzi a bővítést, sőt magas rangú politikusok szerint népszavazni illdomos a kérdésben, az pedig hát nem kecsegtetne fényes reményekkel.

Leendő olasz barátainkról csak egy megjegyzés. Egy ismerősöm nemrégiben Rómában járt, és az egyik üzletre a következő felirat volt kihelyezve: " magyaroknak nincs kiszolgálás"

Leendő görög meg spanyol barátaink az idén alaposan megjegyzik, milyen is a magyar, megkockáztatom meg is utálnak minket, amellett, hogy bizalmuk felettébb elvész irántunk.

Még az utazási iroda-botrány előtt járt egyik barátom Görögországban, és minden igyekezete azon volt, tagadja, hogy magyar. Már nem büszke erre, régen talán, ma már nem.

Leendő európai barátaink nem nézik jó szemmel, hogy környező szomszédainkkal mindenféle kormányzati és felsőbb körökben megkötött egyezség ellenére olyan a viszonyunk, amilyen.

Eljutnak hozzájuk a kisgyermek közvetítési ügyek, a belpolitikai hírek, így tudnak az olajbotrányról, meg kisbandikáról, az egyre feszültebb pártharcokról, stb.

Balkáni nép a magyar. Pejoratív megjegyzés, ám magam is több helyről hallom, és úgy látom, hogy igaz. Magunkat tesszük azzá.

A legtöbb hazánkfia még mindig nehéz helyzetben van, sanyarú életet él, ezt tudják külföldön is, így tehát nem vitatkozhatunk velük, amikor ők azt mondják, nincs szükségük a keleti blokkra.

A legtöbb hazánkról szóló hír botrányokról, ügyekről, negatív jelenségekről szól, így tehát nem vitatkozhatunk velük, amikor azt mondják, nincs szükségük Magyarországra.

Éretlenek vagyunk. Kevés, hogy csökken aminek csökkennie kell, kevés, hogy kevesebb, aminek kevesebbnek kell lennie, kevés az Uniót megelőző magyar gazdaság. Más is kell.

Valami olyan közeg, magatartás, igényesség, viszonyulás, életforma, stílus vagy állapot, amiben ki van iktatva azon elemek sora, ami után egy magyar embernek szégyellnie kell magát Európa, a világ, és önmaga előtt.

És hogy ez az ideális állapot mikor jön el? Hát nem 2002 végére, meg 2003 júliusára. Tartok tőle, nagyon sok évbe telik, amikor kultúrált és megbecsült embernek nézik a magyart.

Jó lenne megérni.

Írta:
Dobos Sándor

EURORÉGIÓS KONFERENCIA

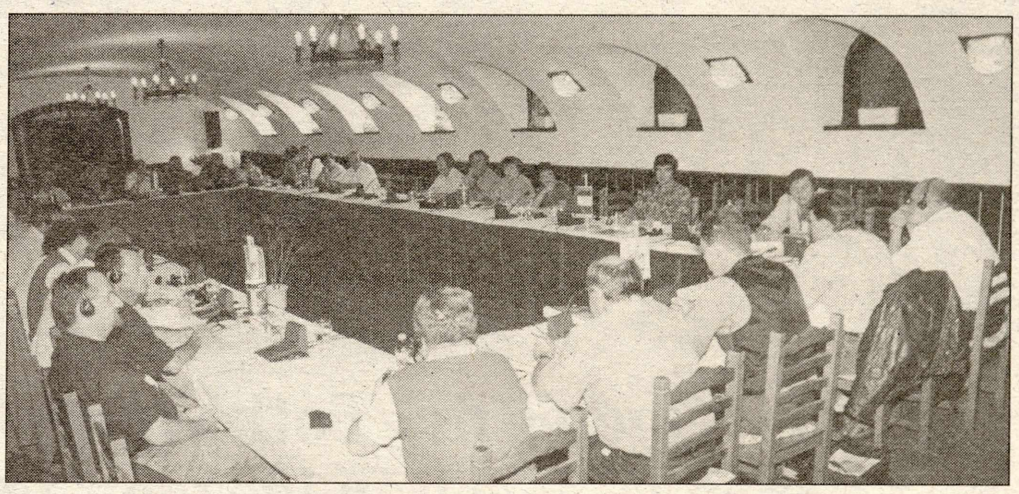

Duna-Körös-Maros-Tisza (DKMT) interregionális szakszervezeti konferenciát tartottunk szeptember közepén Kecskeméten. A háromnapos tanácskozás lehetőséget nyújtott a tapasztalatok cseréjére is, s ugyancsak ekkor került sor a DKTM Szakszervezeti Együttműködési Fórum elnökségi ülésére is.

Sándor László, az MSZOSZ elnöke megnyitó beszédében kiemelte a regionális együttműködés határokat átlépő fontosságát. A globalizáció, a multinacionális cégek megjelenése az eddigieknél szorosabb és rendszeres együttműködést igényel. Kitért a magyarországi helyzetértékelésre, megfogalmazva a magyar szakszervezetek követeléseit, álláspontját.

György Károly, az MSZOSZ nemzetközi ügyvivője "Szociális párbeszéd az unióban" címmel tartott előadást, az európai üzemi tanácsok témakörének külön fejezetet szentelve. Az Európai Szociális Karta részleteivel Rabi Ferenc MSZOSZ alelnök ismertette meg a résztvevőket.

A foglalkoztatás megyei helyzetéről, a munkanélküliség kezelésének módjairól, lehetőségeiről Hertelendi Ferenc, a Bács-Kiskun Megyei Munkaügyi Központ igazgatója beszélt. Az ifjúság és a szakszervezetek címmel Kordás László, a SZISZ országos titkára tartott előadást, kitérve a szakmunkástanulók, az egyetemi ifjúság valamint a dolgozó fiatalok mindennapos gondjaira. Előadását Oltyán József, a SZISZ Dél-Alföldi régió elnöke egészítette ki helyi tapasztalatokkal.

A DKTM regionális szakszervezeti együttműködés "történelme" 1996-ban kezdődött. Az akkori kapcsolatfelvételt 1997-ben Szabadkán együttműködési megállapodásban rögzítették. Eszerint a fórum tagjai a Vajdasági Szakszervezeti Tanács, Arad, Bihar, Hunyad, Krassó-Szörény, Temes megye Fratia szövetségei, valamint az MSZOSZ Bács-Kiskun, Békés, Csongrád, Jász-Nagykun-Szolnok megyei képviseletei. Az 1996-os kapcsolatfelvétel óta több száz főre tehető azon szakszervezeti aktivisták köre, akik személyesen cseréltek véleményt közös dolgainkról. Az idén megtartott eddigi rendezvények híven tükrözik, hogy van jövője és értelme a közös összefogásnak. Szervezetünk nyitott, várunk mindenkit, aki együtt kíván dolgozni közös céljaink elérésében.

Sárosi Péter
képviseletvezető

Határtalan csintalanság

A gyermeki csintalanság "határtalan" - állapította meg a székelyudvarhelyi Benedek Elek Tanítóképző tíz végzős diákja a kecskeméti Petőfi Sándor Gyakorlóiskolában töltött egy hét után.

Az Apáczai Csere János Alapítvány pályázatának - és főleg **Kozmács István** tanár úr talpraesettségének, segítőkészségének - köszönhetően volt lehetőségük a székelyudvarhelyi tanítóképzősöknek Kecskeméten tölteniük idén az első iskolai napokat és nyerhettek bepillantást az anyaországi oktatási rendszerbe. Köszönetet mondunk a Petőfi Sándor Gyakorló iskola igazgatóságának, **Nagy Istvánné** igazgatónőnek, **Báthory Judit**, **Bartha Rita** és **Lengyelné Szabó Anikó** tanítónőknek, akik roppant türelemmel, előzékenyen minden kér(d)ésünkben eligazítottak. **Ráczné Oláh Edit** óvódavezetőnő révén a tanítóképző Bocskai utcai óvodáját is meglátogathattuk. Itt **Király Gabriella** óvónő Mókus csoportja szenzációs közvetlenséggel, barátsággal fogadott bennünket. És akkor még nem is szóltunk az itt (is) szerzett tanácsok, tapasztalatok hasznosságáról.

Bizonyosak vagyunk benne, hogy egy év múlva, amikor a tanítói/óvónői szakmában a saját lábunkra kell állnunk, a Kecskeméten ellesett "szakmai fogások" is segíteni fognak elindulni a pályán.

Reméljük, hogy a mi iskolánkból a kecskeméti főiskolai hallgatók, pedagógusok sem térnek haza kevésbé szegényen - tanulni tőlünk is lehet, ha egyebet nem, helytállást, kitartást az örökös közéleti viták közepette.

Bálint Eszter
Székelyudvarhely

BEMUTATKOZIK AZ ERDÉLYI MAGYAROK MEGYEI EGYESÜLETE

Bács-Kiskun megyében már az 1980-as évek végén nagyon sok Erdélyből átjött magyar telepedett le, és a román fordulat után ez a letelepedési hullám még nagyobb lett. Ennek egyik magyarázata az, hogy az egész megyében, főleg Kecskeméten és vonzáskörzetében a Református Egyház, személy szerint Varga László vezető lelkész úr időt és fáradtságot nem kímélve segítette és bátorította a kétségbeesés és kilátástalanság szélén álló menekülteket, áttelepülteket. Az áttelepültek egy kis része a kilencvenes évek elején próbálkozott egy csoport megszervezésével, de pontosan senki nem tudta még, hogy valójában mit is akar. Mindenki csak azt érezte, hogy összetartozunk, de megfelelő tapasztalat, ismeret és irányítás hiányában nem sikerült semmiféle szervezetet, csoportosulást létrehozni. A találkozások lassan elmaradtak és az egész szép csendben elhalt.

Dr. Jankó István szintén Erdélyből jött Kecskemétre, és mint fogorvos, gyakran találkozott erdélyi áttelepültekkel, elbeszélgetett velük, meghallgatta a problémáikat és megpróbált segíteni. Nagy álma volt, hogy összefogja az erdélyieket, szervezetbe tömörítse őket. Ehhez viszont komoly szervezői munkára volt szükség. Több éven keresztül arra áldozta a szabad idejét, hogy szóba álljon az emberekkel és meggyőzze őket: segítséget akkor tudunk nyújtani egymásnak a leghatékonyabban, ha ismerjük egymást. Közben segítőtársak is kerültek és 1999 május 8-án Kecskeméten megalakult az Erdélyi Magyarok Bács Megyei Egyesülete. Szeptember 25-én az ideiglenes vezetőség összehívta a Közgyűlést, bemutatták az alapszabályt, majd megválasztották az egyesület vezetőségét a következő sorrendben: dr. Jankó István elnök, Kovács Levente alelnök, Kishonti Zoltánné, Kövesdi Judit, Nagy János elnökségi tagok.

Megfogalmazódott, hogy az egyesület fő célja a kapcsolattartás, segítségnyújtás és az információ áramlás megkönnyítése, ugyanakkor az Erdélyből ideszármazottak jogi képviseletének a felvállalása, melyhez a Kecskeméten működő Kecskemét-Marosvásárhely Baráti Kör segítségét is igénybe vesszük. Az egyesületnek érdekképviseleti szervezetként kell működnie, megnyerve ezáltal az emberek bizalmát.

1999 október 23-án, a nemzeti ünnepen az egyesület is koszorúzott, aktívan részt vett egy nagyszabású rendezvény megszervezésében és lebonyolításában, amikor is 65 tagú marosvásárhelyi küldöttség volt a város vendége. Az egyesület első nagyobb saját programjának a megrendezésére 1999 december 19-én került sor, amikor megtartottuk az Ünnepváró délutánt. A közel 80 résztvevő néhány lelkes gyerek karácsonyi műsorában gyönyörködhetett, a műsor után szerény ajándékokkal leptük meg a legkisebbeket, a családias hangulatot pedig a batyus eszem-iszom és a kötetlen beszélgetések biztosították.

Ez év március 15-én az egyesület szintén képviseltette magát a Főtéren megtartott ünnepségen. Örömmel láttuk, hogy a résztvevők között nagyon sok Erdélyből származó barátunk volt jelen, ami érthető, hiszen ez az ünnep az egész magyarság ünnepe, Petőfi az egész magyarság költője és Kossuth az egész magyarság forradalmára volt. Az egyesület koszorúját két kisgyerek vitte a Kossuth szobor talapzatához, Dr. Jankó István elnök kísérte őket.

Felvettük a kapcsolatot más helyi civil szervezetekkel, sikerült kapnunk egy állandó termet az Európa Jövője Egyesület székházában. Minden hónap első vasárnapján klubdélutánt szervezünk, ahol a hangsúly a beszélgetésen, egymás megismerésén van.

2000 május 5-én és 6-án egyesületünk négy tagja az elnök vezetésével részt vett a Szekszárdon megtartott EKOSZ konferencián és közgyűlésen. Mindkét rendezvény rendkívül érdekes és értékes élményt jelentett a résztvevők számára.

A nyári szünet egyesületünket nem ítélte tétlenségre. Június 24-én a Kecskemét melletti Csalánosi Erdőben megtartottuk az un. évzárót. Sajnos az országos tűzgyújtási tilalom miatt az eredetileg tervezett flekken-és szalonnasütés elmaradt, de a kiváló háziasszonyoknak köszönhetően senki nem maradt éhen-szomjan.

Tervezzük főleg erdélyi művészek és közéleti személyiségek meghívását is. Szeptembertől ismét havi rendszerességgel szeretnénk megtartani a klubdélutánokat, bővítve a programokat oly módon, hogy amíg a felnőttek beszélgetnek, sakkoznak, addig a gyerekek zenét hallgassanak, táncoljanak, egy életre szóló barátságot kössenek. Erdély történelmét és földrajzát szeretnénk megismertetni a fiatalsággal, hogy ismerjék és becsüljék szülőföldjük értékeit. Szerencsére elég sok dia, illetve írott anyag áll a rendelkezésünkre. Fel szeretnénk venni a kapcsolatot az ország más részein működő Erdélyi Körökkel is, közös programokat szerveznénk, hogy ne csak néhányan találkozzunk országos rendezvényeken, hanem a tagság is megismerkedhessen, barátkozhasson egymással. El kell érnünk azt, hogy a tagság minden esetben megbízzon az egyesület vezetőségében, gondjaikkal, problémáikkal bátran forduljon hozzánk, a vezetőségnek pedig hivatásszerűen kell végeznie a munkáját. Egy nagy családot alkotunk, együtt kell örülnünk egymás sikereinek és tanulnunk egymás hibáiból.

Meggyőződésünk, hogy mi, Erdélyből ideszármazottak, be tudjuk és be is fogjuk bizonyítani, hogy életképesek vagyunk, és megálljuk a helyünket bárhol és bármikor.

Nagy János

„NEKEM EZ A TÉMA MÉG VAGY TÍZ ÉV MUNKÁT ADNA"

Beszélgetés dr. Tóth Ágnessel, a megyei levéltár igazgatójával

Dr. Tóth Ágnes, a Megyei Levéltár igazgatója Akasztóról került a kecskeméti Bányai Júlia Gimnáziumba, majd a szegedi József Attila Tudományegyetemen szerzett magyar-történelem szakos diplomát. Itt erősödött meg a szándék benne, hogy történeti kérdésekkel foglalkozzon. Családanya, aki e minőségbeli feladatai melletti kevés szabadidejét is szakmájának szenteli legszívesebben. Szerencséjének tartja, hogy még kezdő levéltárosként az akkori bajai múzeumigazgató, Kőhegyi Mihály felhívta figyelmét a nemzetiségi telepítések akkor még feldolgozatlan kérdéseire. Első könyvét is erről írta, s máig a XX. századi témák izgatják.

Mennyit kutat és "igazgat" manapság dr. Tóth Ágnes?

Kevesebbet kutathatok, mint szeretnék, mert az igazgatási és egyéb szakmai feladatok az időm és energiám nagyobb részét lekötik. Nagyon jól kell beosztanom a 24 órát, hogy e kettőre és a családra is jusson elég.

Milyennek látja ma intézménye helyét, szerepét?

A rendszerváltozás után a levéltárak felértékelődtek. "Kényszerű" nyitás volt a kárpótlás, hadigondozás és egyéb közigazgatási változások miatt. Az állampolgárok többsége ekkor keresett meg bennünket. A levéltárban folyó munka korábban kevésbé volt ismert, mint egy múzeum vagy könyvtár tevékenysége. Ez mára gyökeresen megváltozott. Megszületett az 1995-ös levéltári törvény, amely elismerte jogbiztosító helyzetünket. Ezzel azonban nem volt arányos az anyagi feltételek javítása (informatikai háttér, szakképzett személyzet).

Mi összesen huszonheten vagyunk, benne nyolc egyetemi végzettségű, levéltárosi státuszú kutatóval, negyvenhárommillió forintos költségvetéssel. Ennek hetven százaléka bér- és személyi jellegű költség. Igazán a harminc százalék a kevés … Persze a fizetésünk sem túl jó.

Van egy-egy részlegünk még Kiskunhalason és Kiskunfélegyházán is, a kecskeméti városházi mellett.

Mennyire alkotói, szakmai műhely és közösség ez a kutatói gárda?

Idekerülésemkor tapasztaltam, hogy Iványosi-Szabó Tibor igazgatónak is ez volt a törekvése, és ezt én is szívesen viszem tovább. Figyelembe véve az egyes kutatók személyes érdeklődését és témáit, nekünk a régióban vannak elsődleges feladataink.

A levéltár Klapka utcai épülete az udvar felöl (fent), és főbejárata az utcáról (jobbra).

Kiadványaink tükrözik, hogy tudományos műhelyként is működünk. A Bács-Kiskun megye múltjából sorozatunk változó jellegű, de folyamatos. A Rákóczi szabadságharctól az 1918-19-es időszakig - a 70-es évektől máig - négyféle kiadványsorozat reprezentálja kiadói tevékenységünket. Egy ilyen kis műhelytől ez jó teljesítmény.

Látszik, hogy nem az egy helyen, atomizáltan dolgozó kutatók munkája adódik csak össze. Ide sorolom a legfrissebb, 56-os kiadványunkat is, mely hosszú évek munkájának közös eredménye.

Milyen fő motívumai voltak ennek a kutató munkának?

Minden témánál vannak belső inspirációk - e nélkül a kutatás nem megy. Hozzáadódott, hogy a 90-es évek eleje óta sok egyéni visszaemlékezés is napvilágot látott, de a régiós összegzés hiányként jelentkezett. Körülbelül tíz éve kezdődött a Soros Alapítvány és a Fővárosi Levéltár szervezésében a vidéki forradalmi események forrásfeltárása. Korábban e téren is sematikus képünk volt, 1956-ról, pl. hogy a vidék hallgatott, és hogy csak a nagy ipari centrumokban történt valami. Ebbe a forrásfeltárásba bekapcsolódva tapasztaltam, hogy megyénkben is mennyi minden történt. Kollégáimmal konzultálva éreztük, hogy ebben is egy színes vidék-Magyarország kép bontakozott ki. Öt-hat év kutatás után úgy látom, hogy nekem ez a téma még vagy tíz évre való munkát adna. A kronológia, a helyszín- és személyi adattár feltérképezése után kezdődhet a dokumentumok ütköztetése. Egzaktan, értékelésektől és összehasonlításoktól mentesen kellett először minden településen a történteket rekonstruálni. A folyamatok, összefüggések ebből is jól láthatók. Nagy örömünk a kötetek fogadtatása, gyorsan elfogytak. Nagy érdeklődés övezi, és a jó szándékú kiegészítő észrevételek is eljutnak hozzánk. Ez arra inspirál bennünket, hogy jövőre egy javított kiadást jelentessünk meg. Ezt követi majd egy kétkötetes dokumentumgyűjtemény, amelyet a kutatókon és érdeklődőkön kívül az oktatásban is használhatnak majd.

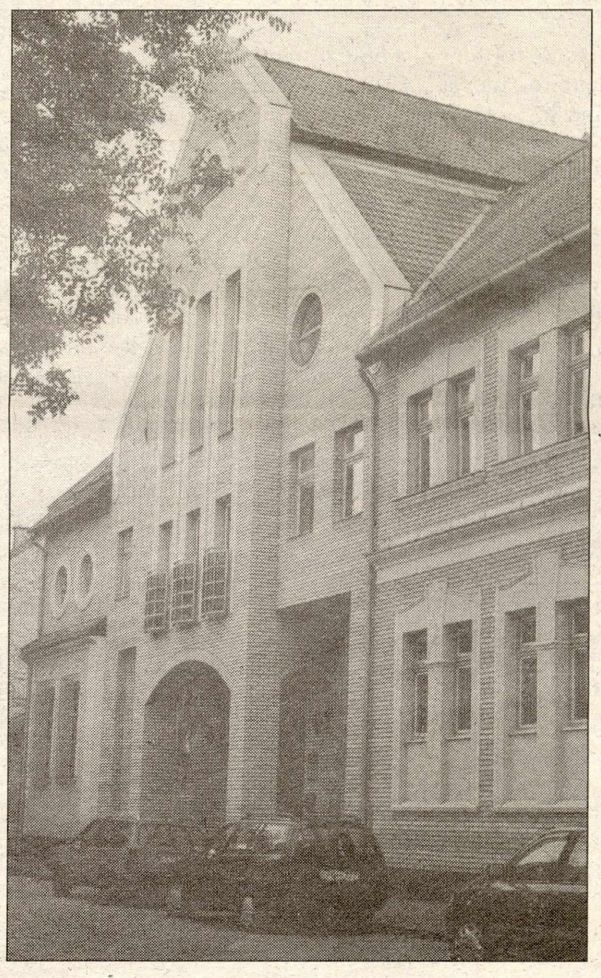

Van-e még szabad kapacitásuk, ha ezután több érdeklődő jelenne meg Önöknél?

Még mindig úgy érezzük, nem eléggé ismernek bennünket, például az iskolák sem. Kutatószolgálatunknál bárki, bármilyen történeti témához kapcsolódó érdeklődéssel jelentkezhet. Nyitottságunkat évente kétszer rendezett kamarakiállítással is szereznénk jelezni. Az 1848-49-es kiállítást követte az egyháztörténeti, melyhez most egy konferencia is kapcsolódik majd. Novemberben a Tudomány Napjához kapcsolódva a közigazgatásról rendezünk konferenciát, és ehhez kötjük majd hagyományteremtő szándékkal - idei, ötvenéves fennállásunkra is emlékezve -, az első Levéltári Napot.

Írta:
Kerényi György

Októberi történet

Hogy az október a legkedvesebb hónapom, erre nem magamtól jöttem rá. Szigetlakó ismerősöm két évet töltött Magyarországon. Ő állapította meg: nálatok az október a legszebb hónap. Azóta figyelgetem az októbereket. Az október helyrehozza azt, amit a szeptember elront szomorú esőivel vagy épp a nyári aszályt meghosszabbító szárazságaival. Ha a nyár perzselő napsütésével, ezzel a bamba gyilkossal hasonlítjuk össze, az októberi napsugár szeretetteli, megbocsátó, csendes ragyogás.

Egy szép októberi délelőttön kaptak parancsot a meteorológus hallgatók - itt és most sorkatonai szolgálatukat teljesítő kiskatonák - hogy csatlakozzanak parancsnokukhoz: járőrözni fognak. A meteorológus hallgatók egyébként akkoriban kiváltságosai voltak a néphadseregnek, mert speciális szakértelmükre szükség volt: nem laktanyában, hanem bérlakásban laktak. A járőrözés alól azonban ők sem vonhatták ki magukat. A tiszt egy fiatalemberekkel (népfelkelőkkel) zsúfolt teherautót állított meg. Épp a papírokat kérte a sofőrtől, amikor a kocsiplatón hirtelen mozgás támadt. Az egyik férfi kézigránátot akart a sorkatonák közé dobni, de társai lefogták. A katonatiszt villámgyorsan cselekedett, akárha filmekben: előkapta pisztolyát, felugrott a sofőrülésre, a fegyvert a gépkocsivezető halántékának szegezte, s a teherautót utasaival együtt beparancsolta a laktanyába.

Órákkal később az egyik meteorológus hallgató épp könyvét böngészte a honvédségi bérlakásban. Beszólt egyik katonatársa: nem jössz, bemegyünk a laktanyába, megfingatjuk kicsit a fiúkat. "Milyen fiúkat?" "A délelőttieket, a teherautóval..." "Miért kellene őket megverni?" "Hogyhogy miért? Meg akartak bennünket ölni! Minden ok nélkül... Kézigránátot akartak közénk dobni." "Csak egyvalaki akart gránátot dobni. A többiek épp lefogták őt, s ezzel megmentették az életünket." "Duma! Jössz? Én mentem..."

Nem szeretem a novembereket. A depressziós november nem is hónap, hanem valósággal külön évszak, a maga terpeszkedő ködjeivel, jéghideg esőivel, semmiresemjó havasesőivel. Hogyan emlékszik vissza novemberben egy októberi történetre az ember? Önkényesen. Ha akarom, arra a kézigránátos fiatalemberre irányítom a reflektorfényt, s a népfelkelőből máris ellenforradalmár lesz, mindenre képes, őrült és megátalkodott ellenforradalmár, aki képes lett volna ártatlan sorkatonákat megölni. Ha akarom, arra a katonára vetem tekintetem, aki örömét lelte abban, hogy részt vegyen letartóztatott, immár védtelen felkelők válogatás nélküli megverésében, s a talán szadista hajlamú kiskatonából máris vértől csöpögő kezű pufajkás lesz.

Pedig ez a történet igazából nem róluk szól. Akik igazán fontosak, azok a gránáttal hadonászó férfi kezét lefogó népfelkelők, meg a sorkatonai szolgálatát teljesítő, a verésben való részvételt megtagadó meteorológus hallgató.

Csak hát, sokféle november van.

Írta:
Ujlaky István

Kecskeméti közéleti lap Köztér

„'56 politikai és morális örökségére jobban kellene vigyázni"

Faludy György kecskeméti köszöntése

Nem volt még ilyen az irodalomtörténetben, hogy magyar költő életében ünnepelhette volna meg 90. születésnapját - hallottuk Pomogáts Béla irodalomtörténész szavait a megyei könyvtárban Faludy György születésnapja alkalmából rendezett esten.

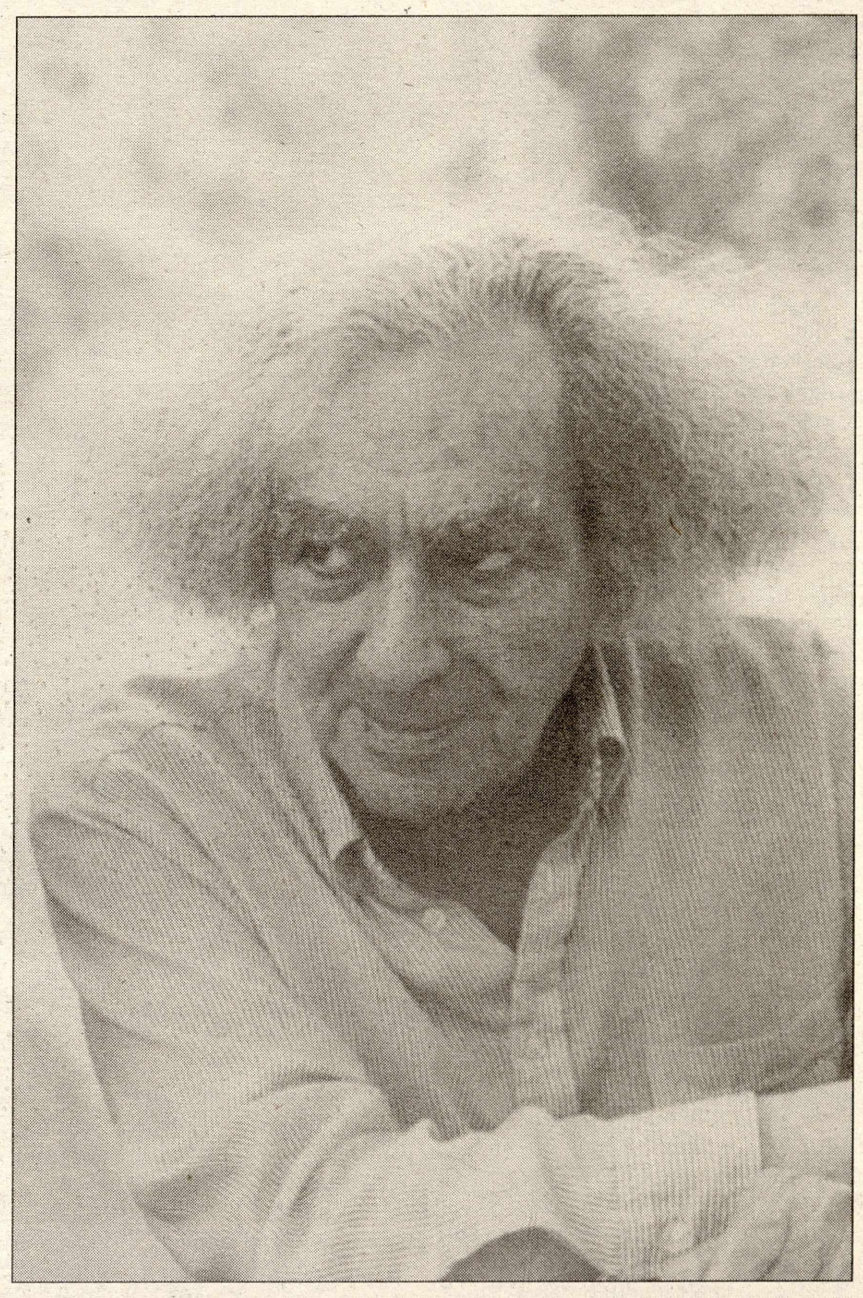

Történelmi emlék Kecskemétről

- Nem először járok Kecskeméten - kezdte Köztérnek adott interjúját a költő. - Jól emlékszem 1947-re, mikor Károlyi Mihállyal és Andrássy Katinkával együtt élveztük a helyiek vendégszeretetét. Mint kiderült, elmentettek az oroszok elől néhány hordónyi pálinkát, így nekünk is sikerült megkóstolni a híres "kecskeméti barackot". Az utóbbi évtizedben is többször hozott utam ebbe a városba. Mindig örömmel jöttem barátaimhoz a Forrás szerkesztőségébe. Legnagyobb gyönyörűségemre irodalmi nívóban és sok más szempontból egyaránt ez a folyóirat van hozzám legközelebb a magyarországi lapok közül.

Egyedül maradtam

- Nem vágytam arra, hogy ilyen magas kort érjek meg - válaszol az esten beszélgetőtársa, Pomogáts Béla kérdésére. - Mondhatnám, váratlanul ért engem is. 1975-ben Torontóban már számolgattam hátralevő napjaimat. S ha fájt valami, csak az, hogy nem otthon halok meg. Torontóban meghalni nagyobb halál, mint a Farkasrétiben. Sose akartam elmenni, csak hazaérni akartam. A velem menekült írók közül (mint pl. Cs. Szabó László, Ignótus Pál) már senkisem él. De nem tekinteném ajándéknak az azóta eltelt másfél évtizedet, ha Magyarországon időközben nem változnak meg a társadalmi viszonyok és nem jöhetek haza.

Szabadon alkotni

- Nehéz beskatulyázni írói stílusomat. Fiatalon Karinthy és Kosztolányi tetszett. A fiatalok közül jóban voltam Pilinszkyvel, ismertem József Attilát, de belső ismeretségem csak kevés kortársammal volt. Tiszteltem Babitsot, de nem tartottam fontosnak, hogy a Nyugathoz tartozzam. Máig úgy látom, hogy nem kell feltétlenül egy bizonyos körhöz kapcsolódni ahhoz, hogy alkothasson az ember. Mint ahogy Ady sem besorolható, hanem önálló, új hangot teremtő egyéni színe a század irodalmának.

Recsket meg kellett írnom

- Több, egyenként is komoly ok késztetett '56-ban az ország elhagyására. Az első, hogy Szegő Zsuzsa újságíró, aki akkor már a feleségem volt, bíráló politikai cikkei miatt várhatóan üldöztetésben lett volna részünk, s alig túlélve Recsket tudtam, hogy még egy börtönt már nem bírnék ki. Ebből következő másik okom az volt, hogy Recsket meg akartam írni. Ezt akkor ebben az országban - ahol a belügyminiszter kijelentette, hogy olyan falu, hogy Recsk, nem létezik - semmiképpen sem lehetett volna megtenni. Hogy mennyire nem így képzeltem az életemet, erről elmondok egy régi emléket. Tizenhat évesen felmentem sétálni az akkor még beépítetlen Rózsadombra. Itt szemlélődve megláttam egy alkalmas helyet, órákig álmodoztam egy drótkerítéses telek mellett arról, hogy felnőve itt fogok egy háromszobás házat építeni. Hetente kétszer bejárok az egyetemre tanítani, hetente háromszor nyitva áll a házam a barátaim és tanítványaim előtt, s majd évente legfeljebb egyszer-kétszer elutazom Rómába, vagy Párizsba. Ehhez képest soha nem volt Magyarországon házam és soha nem tanítottam magyar egyetemen. Nem én vezettem a sorsomat, hanem a világpolitika, amit utáltam, szólt bele mindig.

Nekem lett igazam

- Apám mondta, hogy a hitleristák majd úgyis meghalnak egyszer, eljön a kor, amikor a kultúra szellemisége felszabadítja az embereket, a technika és a tudomány fejlődése pedig könnyebbé és széppé teszi az életüket. Én feleslegesen bár, de mindig vitatkoztam az apámmal, hogy szerintem a technikai civilizáció fejlődése döntően nem oldja meg az ember sorsát. Utólag sajnálom, hogy nekem lett igazam, s a tudomány fejlődése katasztrófával fenyegető új bajokat hozott az emberiségre. De azt is tudom már, kilencvenévesen, hogy nem ezt kell nézni. A boldogság nagyrészt az embertől függ. Attól, hogy mennyire hajlandó keresni. Végső soron a föld nagyobb katasztrófát is megélt már (és túlélt), mint az atomrobbanás, és a bekövetkeztét követő kétmillió év múlva talán újra megindul az evolúció...

A túlélés trükkjei

- A Rákosi-tábor túlélésének a titkán már sokat gondolkodtam. Tudták, hogy író vagyok, s a táborban élő kb. 1200 emberből mindig oda-odajött hozzám valaki, hogy mondjam meg, mi lesz. Én mindig hazudtam nekik. Tudtam, hogy Sztálin még él, s emberi számítás szerint valószínűleg még sokáig élni fog, de mindig az ellenkezőjét mondtam, hogy beteg, hamarosan meghal és jön majd a nagy szabadító, nálunk egy liberálisabb vezető, aki majd bennünket is szabadon enged. Én hittem legkevésbé, hogy így lesz. Hittem viszont másban, másképp. Lassan mindennapi szokásunkká vált, hogy esténként a szalmazsákom körül összegyűlve "előadásokat" hallgattunk. Hol engem kérdezgettek Amerikáról, s a csendes-óceáni háborús kalandjaimról, költészetről, filozófiáról. Hol valaki másnak a gondolatait hallgattuk. Görgey Aladár egyik rabtársunk kérésére elmesélte fejezetenként a Monte Christo grófját. Eltartott vagy három-négy hétig. Nyeste Zoltán Einsteinről beszélt, s felejthetetlen matematika előadásokat tartott. Czebe barátom emlékezetből elfütyülte a Toscát. Verseket idéztünk, ki mit tudott fejből. A Jónás könyvét, a Toldit soronként raktuk össze. (1950 és - 53 között írt verseimet egytől egyig - papír, s ceruza híján - a magam és társaim memorizálása mentette meg.) S bár ezt az egy-másfél órát az amúgy is kurtára szabott alvásidőből raboltuk el, mégis egészségesebbek, ellenállóbbak voltunk hamarabb lefekvő társainknál. Meggyőződésem, hogy ezek az esti beszélgetések nagyban hozzájárultak a túléléshez. Végsőkig csigázott testi állapotunkban a lélek lemondása ott a halált jelentette. Egyik reggel egy nyíregyházi tisztviselő rabtársam odajött hozzám, hogy ő este nem jön többet, inkább alszik. Megmagyarázhatatlan szokássá alakult, hogy aki a halálán volt, elkezdett szaladni a hóban. Már az őrök sem lőttek utána. Futott 30-40 métert, aztán összeesett. A gyengélkedőből már egyikük sem jött ki élve. Így szaladt ez a nyíregyházi rab is pár nap múltán a hóban… Az orvosok szerint olyan alultáplált, ahogyan mi éltünk Recsken, s olyan fizikai igénybevétel mellett, mint a kőfejtés, erdőirtás, legfeljebb hat hónapot bír ki az ember. Mi, akik ezeken az estéken összetartottunk, három év múlva még mindig éltünk. Shelley verseinek mondása megmentett a haláltól.

Feledhetetlenül szép napok

- Hogy őrzi-e Magyarország 56 hiteles emlékét? Fájdalmas, hogy három nagy ünnepünkből kettő vesztes szabadságharc. Más országokban, ahol éltem, a győztesre emlékeznek. 56-ról egy kép jut az eszembe. Jön velem szemben az utcán Illyés, kezében két fagyasztott liba. A zalai parasztok küldtek be egy hűtőkocsit az írószövetségnek 400 libával, így összeszámolva az akkor bejáró írókat, mindenkinek két liba jutott. Ezt most a gesztus, a hangulat miatt mesélem el. Bár lakások, üzletek ajtajai maradtak nyitva, lopás még csak véletlenül sem történt. Emlékszem egy könyvkereskedés törött ablakára, ahonnan mindösszesze egyetlen könyv hiányzott, helyén cetli: visszahozom… név, cím. Az emberi jóindulatnak , jóságnak, barátságnak soha nem tapasztalt, semmihez sem fogható megnyilvánulásait éltük meg. Mindenki hitt a boldogító változásban, s a káoszban is feltörő öröm festette feledhetetlenül széppé ezeket a napokat. - Ezzel szemben most nincs egyetlen igaz történelemkönyv sem használatban. Mikor először hazajöttem, '46-ban, a reménykedés hónapjait gyors kiábrándulás követte. Nyocvannyolcban, illetve nyolcvankilenc márciusában, amikor másodszor hazajöttem, erre gondolva mondtam magamnak: jó lesz vigyázni. Szerencsére a hódító nagyhatalom már nem volt jelen. Ennek ellenére még nem igazán jött el, amire vártam. Szólásszabadság mindaddig nincs, míg az újságíró azt érzi, hogy ezt vagy azt nem illik leírnia. S ez nemcsak beidegződés. Nem látom azt, hogy az európai közösségbe való erős beilleszkedési vágyunk a hasznunkra lenne. Európát néhány Brüsszelben kinevezett gazdasági hivatalnok irányítja hovatovább diktatórikus eszközökkel. Ebből kulturálisan mi semmiképpen sem profitálunk. Félek, hogy a görögök sorsára jutunk, akik ajándékba kapnak százmilliókat. S ez az ajándékozás mindig jelent valamit. Amerikában soha egy pillanatig nem hitte a közember, hogy majd jön egy kormány és mindent megold. A financiális dolgokat az egyének egymás között intézik. Itt nálunk minden újságot párt pénzel, megvásárolva ezzel a közvéleményt. Ötvenhat politikai és morális örökségére jobban kellene vigyázni.

- Milyen esély van ma a költészet számára?- kérdezte Pomogáts Béla az est utolsó kérdéseként.

- Az egész világon bukásra áll a költészet. A New York Times-ban '47-ben még mindennap volt egy vers. Ez ma elképzelhetetlen. Egy vigaszom van. Az európai költészet már többször elpusztult és többször újjáéledt. 400 táján vége volt a római költészetnek. Éjjelenként a Fórumon találkozgattak azok az emberek, akik még egyáltalán emlékeztek Vergilius verseire. 1200 táján újjászületett az európai költészet a minnesangerekkel. Ennek az embereket összekötő, gyönyörködtető, a világ bajait enyhíteni próbáló sajátos emberi megnyilvánulásnak bizonyos erőt kell tulajdonítanom. Nem fogja visszavonni pozícióját egy jobb társadalom keretein belül, ami viszont nincs még itt. '57-ben Londonban láttam először tévét. Akkor már tudtam, hogy baj van. Amerikai barátom unokája feleli, hogy azért ül szinte minden szabadidejében a tévé előtt, mert a könyv fárasztó: lapozni kell. Közelmúltbeli pszichológiai felmérés eredménye, hogy a látott tévé filmekből, főként a divatos vetélkedőjátékokból hosszútávon szinte semmit nem őriz meg az emlékezet. Én még máig emlékszem az olvasmány-élményeimre. Máig előttem van Karenina Anna vállának hófehér szépsége. Vajon mi marad meg barátom unokájának emlékezetében nem hetven, de akárcsak harminc év múlva is a tévé műsorából?

Hogy egy ilyen ellenség győzzön le bennünket, tollforgatókat, nem tudom elképzelni.

Lejegyezte:
Kada Erika

Üllőd a föld s az égi boltra állván
Oly ívet írsz karoddal, mint a nap.
Hetvenhat éve állok fenn az állvány
deszkázatán, de nem találtalak.

Vésőm alatt porladva hullt a márvány
S öklömben torzó, vagy bálvány maradt.
Nem leltelek meg, illanó szivárvány,
ki ott ragyogtál minden kő alatt.

Magam lettem vén kőtömb, száz bozótban
megszaggatott, mogorva, durva, szótlan,
de lelkemben még égi fény ragyog.

Hogy tudnám testem börtönét levetni?
Üss rám, ha tudsz még vén bűnöst szeretni,
Istenszobrász! A márvány én vagyok.

(Részlet a Michelangelo utolsó imája című verséből)

ÖTVEN ÉVES A KODÁLY ISKOLA

Az ország első ének-zene tagozatos általános iskolája 1950 októberében indította első osztályát (a hivatalos engedélyekre várni kellett, és nem kezdődhetett el szeptemberben a tanítás). A fennállás félévszázados jubileumára ünnepi rendezvénysorozattal készülnek Az október 24-29 közötti eseményekről és a jövő terveiről kérdeztük Alföldyné Dobozi Eszter igazgatónőt.

A KODÁLY ISKOLA épületei

1. **Bánk bán utcai "kultúrpalota" (balról) 1952-64**
2. **Katona József tér 4. 1964-81 (ma Kada Elek Szakközépiskola)**
3. **Újkollégium 1982-97 (ma Református Iskola)**
4. **Dózsa György út (jelenleg)**

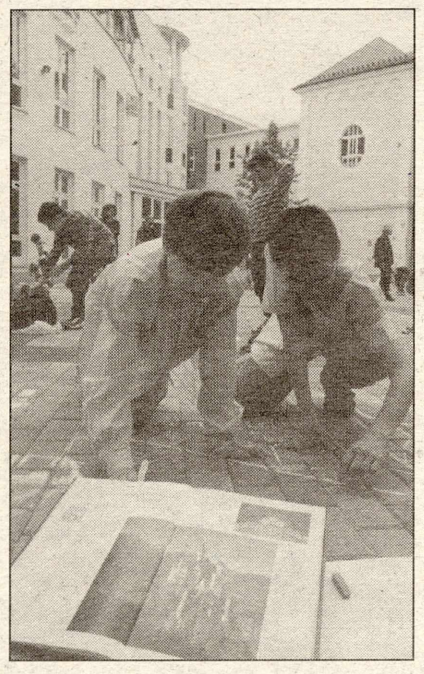

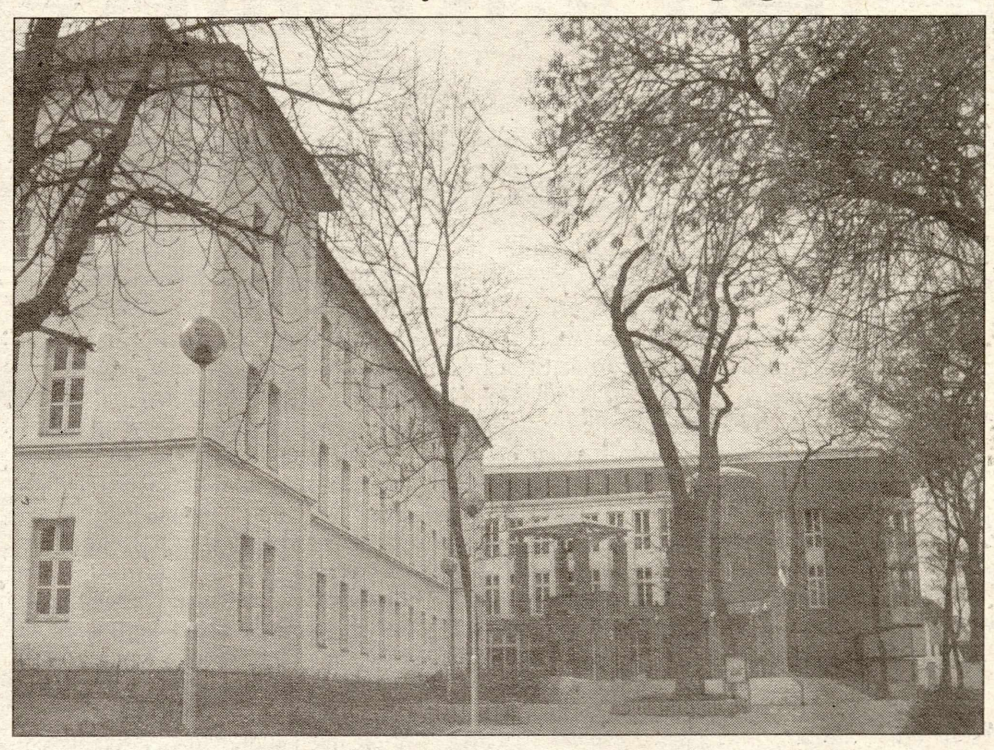

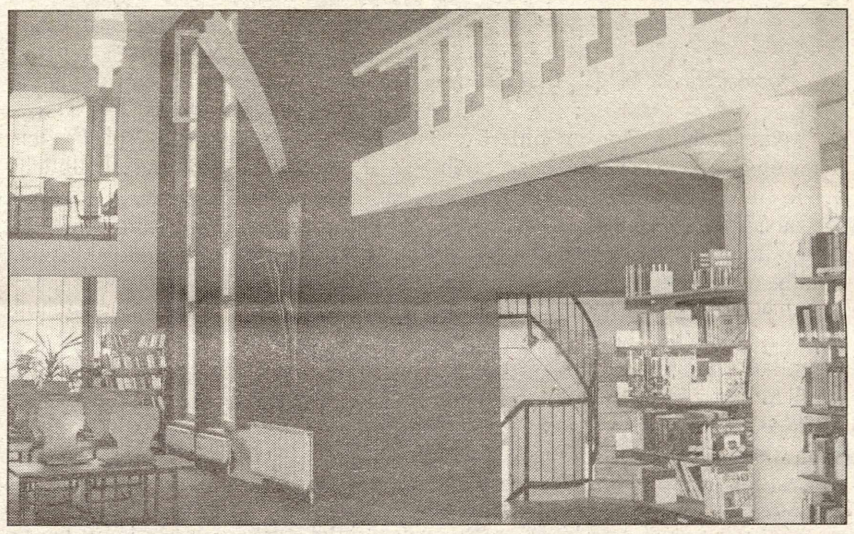

- Az előkészületek 1999-ben kezdődtek a pályázati tevékenységgel. Kecskemét millenniumi bizottsága iskolánk évfordulóját is szerepeltette a városi rendezvények sorában, minthogy az iskola 50. évfordulója épp az ezredfordulóra esik. Egyik szakmai programunkat, valamint az alapító igazgató, Nemesszeghy Lajosné Szentkirályi Márta egykori lakóházán elhelyezendő emléktábla készíttetését fenntartónk támogatja. Az elmúlt tanévben tantestületünk iskolánkhoz legszorosabban kötődő tagjaiból -, akik évtizedek óta itt tanítanak vagy egykor diákjaink voltak - megalakult a jubileumi bizottság, amely a rendezvények szervezését koordinálja. Több volt diákunkkal felvettem az elmúlt évben a kapcsolatot, közöttük - a közelmúltban elhunyt Rajz Istvánné kolléganőnk közvetítésével - az iskolaalapító fiával, a Bécsben élő Nemeszeghy Lajossal, aki hazalátogat októberben.

- Hogyan alakul az ünnepi hét programja?

- Az első előkészítő értekezleten tartott ötletbörze - a kollégák kreativitásának köszönhetően - olyan sok elképzelést hozott felszínre, hogy az ünnepi rendezvényekre szánt egy hét nem is volna elegendő. Így csak azokkal számolunk, amelyek várhatóan megfelelő érdeklődést váltanak ki. Megjelentetjük jubileumi évkönyvünket, amelyben kollégáink, volt diákjaink írásait, eredményeinket tesszük közzé. A megemlékezés október 24-én iskolatörténeti kiállítás megnyitásával indul. Tervezünk egy művészeti kiállítást is, amelyen képzőművésszé vált volt diákjaink mutatkoznak be. Október 25-ike az iskolatörténeti vetélkedő napja. A tanulók tájékozódása a témában már elkezdődött. A felkészülés részeként egy-egy előadás megtartására kérjük fel Szögi Ágnest, a "Van itt egy iskola" című kiadvány szerzőjét, valamint Ittzés Mihályt, a Kodály Intézet igazgatóhelyettesét. Október 26-án tartjuk az énektanárok számára hirdetett szakmai tanácskozást "Az ének-zenei iskolák helye a magyar közoktatásban" címmel.

- Mi adja aktualitását ennek a szakmai tanácskozásnak?

- Az elmúlt években körülbelül 40 ének-zene tagozatos iskola szűnt meg Magyarországon. Talán már ez a hír is elegendő indok a téma felvetéséhez. Előadásra kérjük fel Szabó Dénes Kossuth-díjas karnagyot, Erdei Pétert, a Kodály Intézet igazgatóját, Tóth Ferenc Liszt-díjas karnagyot. A minisztérium részéről Környei László helyettes államtitkár urat várjuk a szakmai beszélgetésre. A vendégeket a fenntartó részéről Szappanos Benedek képviselő úr fogja köszönteni. Október 27-én lesz a jubileumi koncert, amelyen Szécsi Gábor polgármester úr - aki az egész hét védnökségét is vállalta - mond köszöntő beszédet, Kodály Zoltánné Péczely Sarolta pedig megnyitja a hangversenyt, amelyen jelenlegi diákjaink és kórusaink lépnek fel. Október 28. az öregdiákok napja. Délután Kolcsárné Udvary Katalin - egykori diákunk - "Psalmus Humanus" (Ének-zenei általános iskola - Kecskemét, 1950) című könyvét mutatjuk be az olvasóknak. Ezzel kezdődik a volt Kodály iskolások találkozója. A rendezvénysorozat az öregdiákok hangversenyével zárul, melyet Sárközy István alpolgármester nyit meg. Olyan régi diákjaink szerepelnek a műsorban, akik ma neves előadóművészek már. Hallhatja a közönség Ittzés Gergely fuvolaművészt, Klenyán Csaba és Szűcs Zoltán klarinétművészt, Mezei Pál zongoraművészt, Vizin Viktória operaénekest. Október 28-ra tehát ezúton is szeretettel hívjuk minden volt diákunkat. Egész héten pedig délelőttönként bemutatóórákat tartunk, amelyre várjuk mind a szülőket és mindazokat, akik a közelgő iskolaválasztás okán érdeklődnek intézményünk iránt. 29-én, vasárnap fejeződik be a rendezvénysorozat a jubileumi futóversennyel, amelyre felnőttek és diákok egyaránt jelentkezhetnek. Az iskolánk régi épületeit összekötő útvonal alkotja a teljesítendő távot.

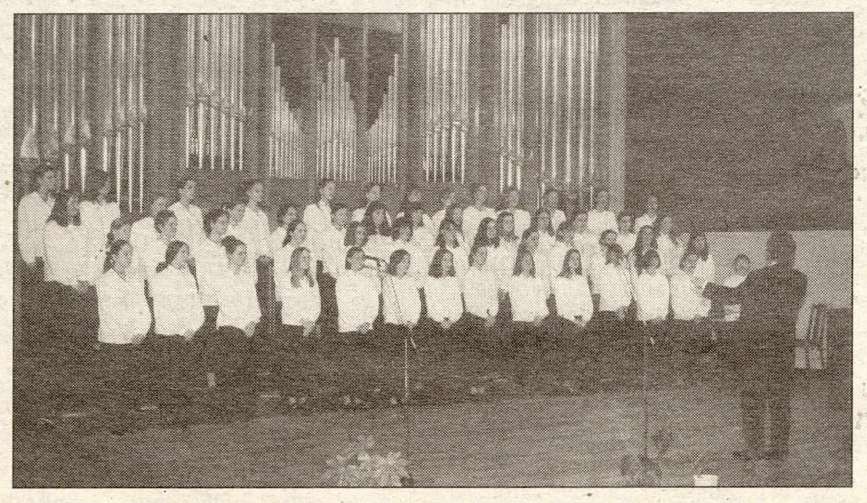

- Mennyire nyitott az iskola a külső érdeklődők előtt?

- Egész héten megtekinthetők a kiállítások, látogathatók a bemutatóórák. A 27-i esti koncertre főként a szülők érdeklődésére számítunk, 28-án pedig egész napos programot kínálunk valamennyi jelentkező számára.

- Az elmúlt 50 év meghatározó volt az iskola történetében, de a jövő is sok feladatot tűz Ön elé, az iskolavezetés és a pedagógusok elé.

- A mi iskolánk volt a magyar oktatás történetében az első ének-zene tagozatos iskola, amely mintául szolgált az ország más településein is a később létesülők számára. Ez az iskola a változó körülmények között is életképesnek bizonyult. Azok az értékek, amelyek az ötven év alatt volt tanítványaink tudásában, emberi magatartásában felhalmozódtak, arra köteleznek bennünket, hogy az iskola eredendő céljait ne engedjük feledésbe merülni, hogy őrizzük hagyományainkat. A következő tanévet a kerettantervhez igazított újabb helyi tantervvel és a minőségbiztosítást is magában foglaló pedagógiai programmal kell indítanunk. A módosításokat úgy kell megterveznünk, hogy ének-zene tagozatos profilunkat is megtarthassuk, miközben alkalmazkodnunk szükséges a kerettanterv adta követelményekhez. Tanítványaink érdeke azt kívánja, hogy a közismereti tárgyak is kellő hangsúllyal szerepeljenek programunkban. Ahogyan a múltban, ma sem csupán zenei pályákra készülnek középiskolásaink, hanem a legkülönfélébb felsőoktatási intézményekbe jelentkeznek. A tanórán kívüli foglalkozásokra szánt időt változatos kínálattal kell a korábbiaknál is hatékonyabban felhasználni. Továbbra is feladatunk a felbukkanó művészi tehetségek felkarolása.

A következő évek kihívásaira csak akkor tud a magyar iskolarendszer - különösen művészeti nevelésre épülő iskolánk - eredményesen reagálni, ha képesek vagyunk megtartani az alkotó, ambiciózus pedagógusokat. Ha nem tudunk biztató perspektívát nyújtani a pályakezdőknek, épp a legrátermettebbek hagyják el a pályát. A pedagógusi fizetések megfelelő rendezésének elmaradása esetén az oktatás feltételeinek további romlására kell felkészülnünk. Helyre kell állnia a megingott tanári tekintélynek is. Hangsúlyozom: a felkészültségen és tudáson alapuló tekintélynek! A nevelés hatékonysága mindezek mellett annak is függvénye, hogy az iskola, az intézményben dolgozó nevelők hogyan tudnak kommunikálni, együttműködni a szülői házzal. Az iskola vezetése, de valamennyi pedagógus is felelős a kapcsolat javításáért.

Lejegyezte: Tajti István

Az évfordulók margójára

Az alábbi szöveget 20 évvel ezelőtt írtam. Akkor fennállásának 30. évfordulóját ünnepelte a Kodály Iskola és kérték a volt növendékeket, hogy röviden foglalják össze legfontosabb emlékeiket. Megírtam, aztán nem történt semmi. A gépelt szöveg kissé elmosódott, megsárgult másolatát nem kellett sokáig keresnem "emlékirataim" között. Ma is vállalom, pedig most nem kérte senki. Íme:

Szerencsésnek mondhatják magukat azok, akik életük meghatározó szakaszában, az iskolaévek alatt egész további sorsukra kiható élményt szereztek.

A zenével nevelés emberformáló hatásáról könyvtárnyi cikk és tanulmány jelent meg szerte a világon, igazán azonban akkor tapasztalhatjuk, ha nem zenei pályát választott volt iskolatársainkkal találkozunk az énekkarokban és a hangversenyeken. A Kodály Iskolában töltött évek eredményei kétségkívül a hétköznapok tanítási óráin alapozódtak meg, az emlékek sorában azonban elnyomják ezek értékteremtő és tudatformáló erejét a bemutató tanítások, szereplések, az Erkel Diáknapok, rádiós műveltségi versenyek vagy éppen a Radnóti Klub programjai.

Ha a meghatározó élmények, a valóban döntő források után kutatunk, két, sajnos visszavonhatatlanul elmúlt esemény felidézése kívánkozik ide:

Az egyik Kodály Zoltán utolsó kecskeméti látogatása idején volt, 1966 őszén. Akkor bent ülhettem az osztályban, ahol Kodály lapról olvasásra (azonnali éneklésre) szánt dallamot írt a táblára. A feladat rettenetesen nehéz volt, alig tudtunk megbirkózni vele. Lakos Marika néni velünk izgult, a Tanár Úr pedig időnként fütyülve segített nekünk egy-egy dallamfordulat leéneklésénél.

A másik hat évvel később történt, ballagásunk alkalmával. A mi osztályunk volt ugyanis az utolsó, melyet Nemesszeghy Márta néni személyesen búcsúztatott. Betegségéből átmenetileg felépülve, elcsukló hanggal szólt hozzánk, mégis érezhettük, hogy valamennyiünk sorsát a szívén viseli. Amikor jelképesen kikísért bennünket az iskola kapuján, tudtuk, hogy igaz emberségből és szakmai igényességből képzett útravalóval indulhatunk további életünk felé.

Horváth Ágnes

Lélekrajzok

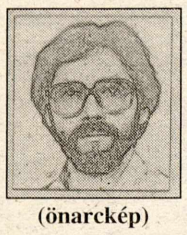

(önarckép)

Gulyás Géza festő- és grafikusművészt munkahelyén, az Erdei Ferenc Művelődési Központ grafikai műhelyében kerestem fel, hogy az alkotó folyamat sajátos természetéről és olyan személyes titkokról faggassam, amelyek a művek születéséhez szervesen hozzá tartoznak, de a nézők előtt rejtve maradnak.

Mielőtt a dolgok közepébe vágnánk, azért mesélj az indulás éveiről.

1957-ben születtem Budapesten és már nyolc évesen tudtam, hogy grafikus akarok lenni. Mindent lerajzoltam, ami elém került, de főleg képeket másolgattam. Később Szolnokon műszerész szakmát tanultam és Nagy István szobrászművész irányításával gyarapítottam rajztudásomat. Katonaság után kerültem Kecskemétre egy reklámstúdióba és itt lettem grafikus. Kipróbáltam a rajzfilmezést is, de megélhetésemet ma is a reklámgrafika és a kiállítás rendezés biztosítja.

1979 óta rendszeresen kiállítasz megyei tárlatokon és eljutottak műveid országos tárlatokra is. Nemrég Pesten a Duna Galériában volt önálló tárlatod. Érzed e a főiskolai diploma hiányát?

Az érvényesülés így nyilván nehezebb, hiszen nem jutok elég információhoz a pályázati és kiállítási lehetőségekről, pedig 1996 óta hivatásos képzőművész vagyok. Szakmai fejlődésem szempontjából azonban nem sajnálom, mert így kénytelen voltam kialakítani egy saját technikát és önálló formanyelvet, amit a főiskolai tanulmányok mellett nem tudtam volna megvalósítani. 1982-ben egyébként lett volna lehetőségem főiskolára járni, hiszen Nagy Gábor festőművész munkáimat látva meghívott növendékei közé a Képzőművészeti Főiskolára, de ekkor már családom volt és mindent feladva Pestre kellett volna költöznöm. Különben is voltak előítéleteim az ottani munkával kapcsolatban, így nem mertem vállalni.

Az anatómiát azonban alaposan megtanultam, mert meggyőződésem, hogy teremtett világunk isteni eredetű arányrendszerét az emberi test hordozza a legtisztábban és ez egy képzőművésznek a vérében kell hogy legyen.

Hogyan született ez a sajátos, csak rád jellemző formavilág és technika?

Feleségemmel Gyöngyösi Gyöngyivel sokat dolgozunk együtt és hatottunk is egymásra. Én a natúra felől indultam és tőle tanultam meg értékelni a gyermekrajzok tiszta szépségét. A gyermekrajzok világa és az őskori művészet volt rám a legnagyobb hatással. Sokat köszönhetek Szappanos Istvánnak is, aki nagy empátiával segítette, finomította, érlelte stílusomat. Korábban rézkarcokat szerettem volna csinálni, de hiányzott a technikai háttér, ezért találtam ki a valkydkarcos technikát. A dúcról azonban csak egy nyomatot lehetett készíteni, így hát egyedi nyomatokat készítettem. A táblaképeimen később ezt tovább fejlesztettem és különböző dúcokat, faktúrákat nyomtam az alapba, amit azután tovább festve, lazúrozva, csiszolva alakítottam ki festményeimet.

Újabban az egyedi rajz felé fordultál és ma már nem plasztikusan alakítod, csiszolod, nyomtatod a faktúrát, hanem olyan hihetetlen aprólékossággal rajzolod meg a sima papíron a hibákat, gyűrődéseket és apró sérüléseket, mintha valóban az anyagban lennének. Mi indokolta a változást?

Az alkotás számomra sok-sok vívódást, sok-sok újrakezdést és folytonos újjászületést jelent. Voltak megtorpanások, nagy hallgatások és nagy rajzégetések, ami után mindig megújulva tudtam tovább lépni. A rajz számomra kapcsolat a transzcendenciával, párbeszéd Istennel.

Amikor a festményekkel megakadtam, nagy csend lett bennem és nem tudtam a folytatást. Egyszer egy álmot láttam: sok száz rajz volt hosszú sorokban leterítve a kiállító teremben és ahogy nézegettem őket, kiderült, hogy mind az én rajzom. Csodálkozva emeltem fel sorba a lapokat, majd vissza mentem az elejére, hogy legalább egyet meg tudjak jegyezni. Tisztán meg maradt bennem ez a kép és így született az Aranykapu című rajzom. Ez ma is így működik, ha elakadok és nem tudom a folytatást, kirakom magam elé a rajzot és várom az Úr segítségét, az indító kegyelmet. Ha megkapok egy részletet, akkor elindul a rajz és néha hetekig keresem a folytatást, mintha elaknásított terepen kellene megtalálnom a rajz további útját.

Milyen a kapcsolatod a közönséggel, foglalkoztat-e az érthetőség kérdése?

A kép kegyelemközvetítő, én csak azt tudom megrajzolni amit Isten kegyelméből kapok. Nem fontos, hogy érthető legyen, inkább a belül rejtőző szépségeket szeretném megmutatni azoknak akik fogékonyak erre. Nem zavar, ha valaki érzéketlenül megy el mellettük. Most ismét várakozok, az apró rajzok után nagyméretű képeket szeretnék festeni, de nem tudom hogyan lehet ezt megvalósítani. Nagyobb méretben talán nagyobb erővel tudnának sugározni a képek, de ehhez nagyobb szellemi térre lenne szükség, amit a valóság szűkre szabott keretei még nem adnak meg.

Írta:
Balanyi Károly

CREATOR SPIRITUS

A Széchenyivárosi Közösségépítő Egyesület és az Erdei Ferenc Általános Művelődési Központ és Művészeti Alapiskola közös szervezésében olyan ökumenikus, keresztény szellemű kiállítás sorozatot szeretnénk elindítani, amely hosszabb távon alkalmas lehetne a keresztény képzőművészet megtépázott szakmai rangjának helyreállítására. Amíg a nagy történelmi korokban / reneszánsz, barokk / az egyház korának legkiválóbb művészeit tudta mozgósítani, addig hazai viszonylatban az elmúlt fél évszázadban épült templomaink képeinek, szobrainak alig van közük a kortárs képzőművészethez. Az egyházak és a kortárs képzőművészet távolodásával a keresztény művészet leértékelődött, a képzőművészetünkben pedig megkopott a transzcendens tartalom. Így az eredendően spirituális indíttatású művészi tevékenység a szabadság szellemében, az önmegvalósítás bűvöletében gyakran tagadásba fordul. A folyamat pedig néha megállíthatatlannak tűnik. Úgy gondoljuk, hogy értékválsággal küzdő korunk információ áradatában a művészet alapvető feladata, hogy erkölcsi imperatívuszokat állítson. Ezért szeretnénk egy olyan művészileg igényes, három évenként ismétlődő fórumot teremteni, ahol kortárs képzőművészetünk időnként újra feltöltődhet egy kis spirituális tartalommal. Indulásképpen szerény lehetőségek birtokában olyan kecskeméti és Kecskemét környéki művészek alkotásait mutatjuk be akik fontosnak tartják ezt a programot és egyben garantálják a tárlat művészi igényességét. Az Erdei Ferenc Általános Művelődési Központ és Művészeti Alapiskola kiállítótermében október 26 és november 12 között megrendezésre kerülő tárlaton Kalmárné Horóczi Margit, Bardócz Lajos, jómagam, Balanyi Zoltán, Gulyás Géza és Szabó Pál műveivel indul a sorozat. Olyan kiállítást szeretnénk a közönség elé tárni, amely nem feltétlenül témájában, hanem szellemiségében hordozza a keresztény-keresztyén értékrendet. Bízunk abban, hogy a folytatás anyagi feltételeit is meg tudjuk majd teremteni és a művészek köre az ismétlődő kiállítások során fokozatosan országossá bővül majd.

Balanyi Károly

A TISZTELETBELI POLGÁR

Kerényi József

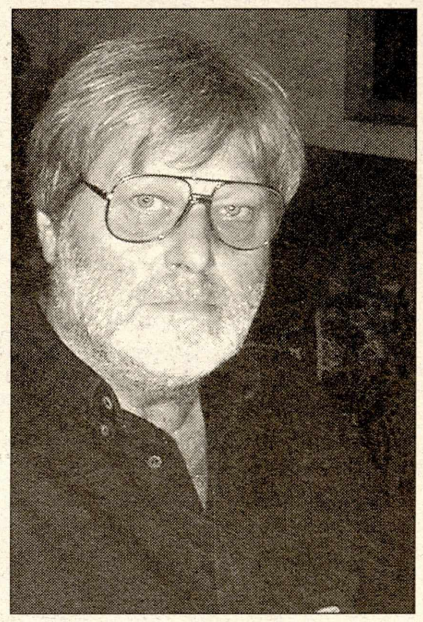

Ezredvégi hangulatunkra sokan szeretnék rásütni a pesszimizmus bélyegét. Az idegtépő rohanás, sokszempontú kilátástalanság, reménytelenség korszakának csodálatos ellentmondása, hogy Kecskemét városa az Úr 2000. esztendejében tiszteletbeli polgárává egy építészt választott. Építeni: aligha van ennél optimistább kicsengésű szó a magyar nyelvben. Kerényi József Ybl- és Kossuth-díjas építészt (és több nemzetközi színtű elismerést jelentő díj: S.R.Matthew-díj, Párizs, I.A.Design Award, Washington tulajdonosát) aligha kell bemutatni, hiszen húsz évig élt városunkban. Alkotói munkája révén városunk neki köszönheti mai arculatát, megőrizve és elénk tárva (lásd az Arany János utcai evangélikus templom kibontását) történelmi örökségeinket.

Budapesti otthonában kecskeméti emlékeiről kérdezem:

- A Zsinagóga felújítási munkálatainál történt: az előcsarnok márványburkolásánál tartottunk már, mikor egyik reggel meglepődve tapasztaltam, hogy a munkát befejezetlenül hagyva a munkások az állványok leszerelésével foglalatoskodnak. Terveztem a burkolat fölé egy vízszintes lezáró padozatot, aminek semmi nyomát nem lelve kérdően fordultam a főépítés-vezetőhöz. Ő elmondta, hogy az elemeket a Kőfaragó Vállalat még nem szállította le, a határidő viszont szorít, ezért végleg lemondtak a beépítésükről. Volt ott egy kitűnő idős művezető, Madarász úr, aki félrehívott, hogy nézzek csak be a ruhatárba. Ott felhajtva a függönyt megtaláltam a kőpadozat valamennyi elemét. Irtózatos patáliát csaptam, a padozat természetesen felkerült a helyére. Ezt csak azért tartottam fontosnak elmondani, bár eddig még nem említettem soha senkinek, hogy mennyire nem egy emberen múlik egy épület sorsa. Az építészet, az építés mindig közösségi munka. Egy városnak az élete egy-egy ház építésében megismétlődik. Egy dráma végsősoron, ami lehet jó is, de végződhet tragikusan is (ilyennek tartom pl. a régi Árpád-város teljes elbontását). Biztos, hogyha az a padozat nem került volna fel, számomra egy életen át valami mindig hiányozna. Most, amikor tiszteletbeli polgárnak választottak, definiálni próbálom a polgár szó igazi tartalmát, jelentését. Emlékszem, hogy amikor a felújítás során az Újkollégiumról levették a magastetőt, bár nem is én voltam a tervezője, megszólítottak az emberek az utcán, hogy hova tűnt onnan a tető, tessék azt oda visszatenni. Hát ilyen az igazi polgár: aki vigyáz a környezetére. Aki nem egyszerűen csak a pénzét keresi. A pénzember illó pillanatokon belül oda helyezkedik, ahol a pénz van. A polgár ilyen értelemben az én fogalmaim szerint helyhez kötött. Adott esetben ő fog az iskolának pénzt adni, vagy ő épít egy iskolát, mert tudja, hogy a gyereke, vagy a gyerekeinek a gyereke odajár majd. Nekem meggyőződésem, hogy - ahogy Tamási Áron is mondta - azért vagyunk a világon, hogy valahol otthon legyünk benne.

Amikor 1964-ben fiatal építészként Kecskemétre kerültem, hályogkovács módjára rácsodálkoztam olyan dolgokra, amire még a helyiek sem nagyon figyeltek. A hatvanas években dívott, hogy bontsunk le mindent, csak az új a szép. Szerencsére Bács-Kiskun, Kecskemét elég szegény volt ahhoz, hogy nem lehetett azt a tarolást végrehajtani, amit az ország más városaiban megcsináltak. Egy idegenforgalmi pályázaton nyerve a volt Fehértanyából megvalósult a Bugaci csárda a hozzátartozó szabadtéri létesítményekkel, múzeummal: egy régi háznak új tartalmat keresett az ember. Ugyanez történt a pusztuló Zsinagógánál, amit bútorraktárnak használtak. Megmaradásának ára az volt, hogy a helyet kereső megyei tudományos egyesületek részére kis irodákat kialakítva feláldoztuk a nagy belső teret. Kevesen ismerik "felesleges" gesztusunkat: statikus barátom két hosszirányú rácsostartóval "kiváltotta" a tetőszerkezetet, így elvileg bármikor elbontható a "nagyházba" beépített "kisház". Az egész Kéttemplom-köze, a mai Kodály intézet épülete is elképesztő állapotban volt. Málladozó falai között egy nyomda üzemelt. Ami itt a szegénységből adódott, hogy próbáljuk meg felhasználni a városra jellemző régi épületeket, ma már irányelv. Akkor, ott Kecskeméten legalább egy évtizeddel megelőztük korunkat.

Érdekes módon a világban a hetvenes évek olajválsága után kezdődött el ez a tendencia. A világ egy pillanatra megrémült, hogy energiatartalékai végesek, s elkezdtek Ausztriától az Egyesült Államokig régi épületeket védeni. Ezt Európában rehabilitációnak, Amerikában recyclingnek (újrahasznosítás) nevezték el. Energiagazdaságos új technológiákat vezettek be, ennek érdekes építészeti példája a következő történet. A hatvanas években Kuvaitban épült egy fantasztikus madárszárny-alakú sivatagi repülőtér, melyet az agyforraló 50 fokos melegben kondícionáltak iszonyatos energiával. A nyolcvanas években a szaúdarábiai új sivatagi repülőtér építésénél már visszatértek régi hagyományaikhoz. A kultúra mindig energiatakarékos. Először 240 sátorponyvából, mint egy beduin, óriássátrat feszítettek ki, high-tech anyaggal hőszigetelték, s aláépítették a csarnokokat. Míg kint 59 fok volt, alatta 28. Ezt jelenti a kultúra a mai építészetben. Hogy nem bontom le a régi épületeimet, melyek nemcsak esztétikailag értékhordozók, hanem hallatlanul jól is használhatók. Még a Zsinagóga építésénél fogalmaztam meg magamban, hogy nézzünk csak szét ezen a főtéren, ahol valamennyi számottevő vallási felekezetnek a templomát megtalálom. Ha egy épületet elbontok, nemcsak gazdaságilag veszítek, de egy városnak a történelmét hamisítom meg. Amit örököltünk, azt őrizzük meg, s ha újat építünk, az akkor jó, ha jellemző a helyre. E szempontok figyelembevételével épült meg a Játékház, a Naív Művészek Múzeuma, a Kerámiastúdió, a Rajzfilmstúdió és a többi. Hasonlításképpen: az embert fölépítő sejtrendszer életünk folyamán többször kicserélődik, s mégsem beszélhetünk új emberről, mert az új sejtek őrzik a régiek tudását, emlékezetét. Egy város is átépül, s akkor épül jól, ha szintén megőrzi az emlékezetét. A kultúra mindig őrzést kíván. (Máig szomorító tény például, hogy Kecskemétnek nincs önálló Tóth Menyhért-múzeuma, de még csak egy rendszerezett katalógusa sem a művész munkáiról. Ugyanígy hiányolom a Korompai Kata által egy évtizeddel ezelőtt felkutatott százvalahány szecessziós kecskeméti ház újbóli végigjárását, lefotózását, védését, idegenforgalmi ajánló listákon való szerepeltetését.) A kultúrának látható része az építészet. Ha nincs őrző, akkor megszakad valami és az emlékezetnélküli városokban skizofrén módon élnek az emberek.

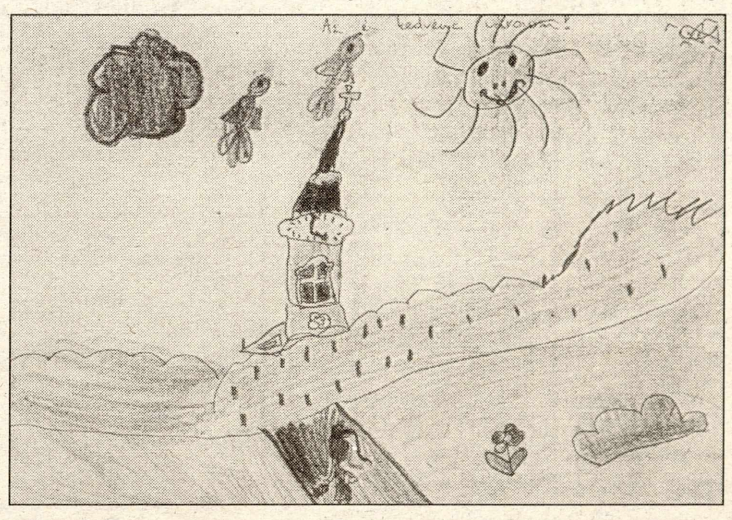

Saját munkásságomnál lényegesebbnek tartom, hogy ez a fajta értékmegőrző építészeti elv, ahogy annakidején Kecskeméten, mára már az egész országban meggyökeresedett. Én az egyetemen is kecskeméti témákat adok a hallgatóimnak. A napokban zajló velencei építészeti biennálén, mely a világ legnagyobb építészeti seregszemléje, több tanítványom szerepel kecskeméti témájú tervpályázattal. E város rehabilitációs múltját és jövőjét bemutató kiállításon helyet kapott a Bozsó-Gyűjtemény, a Katona József Múzeum és a Játékház bővítésének a terve. Szerepel még egy Japán Alapítványi és Teázó Ház terve a Fráter György utcában. E pályázatok mindegyike többmilliós értéket képvisel. A kiállítás egyik legnagyobb sikerét mégis a jelent képviselő kecskeméti óvodások rajzainak bemutatása jelentette. Elszorult az ember torka, mikor hallotta, hogy "Az én Kecskemétem"-címmel készült gyerekmunkák előtt álló neves amerikai építészek arról beszélgettek, milyen ügyesen rajzolnak, hogy szerethetik ezek a gyerekek a városukat. Arra kérem, közöljék ennek a tizenhat gyereknek a nevét: Bajáki Melinda, Deák Dóra, Dorogi Ágnes, Fischer Nóra, Hatvani Máté, Hegedűs Zsuzsa, Jámbor Janka, Juhász Éva, Kerekes Sándor, Lakatos Ervin, Mendel Mónika, Pék Regina, Stender Lea, Szalai Anna, Szentgyörgyi Viktor, Varga Erzsébet.

-Van-e legkedvesebb háza?

-Nem is házat mondok. Van egy oszlopom a Kerámiastúdió régi udvarán, azt szeretem. Ebben az egy oszlopban benne van az építészet lényege. A racionális derékszögek, egyenesek mellett együttlátható a legérzelmesebb gömbölyded forma is. Ez a népi építészet, amiről most vitatkozunk. Ránézek, s azt mondom, ez az én arspoétikám is.

Írta:
Kada Erika

Csillagnéző

KOS. Október első fele igen zsúfoltnak ígérkezik. Felpezsdül, s talán néha harciassá válik partnerkapcsolata, s ha van üzlettársa, vele is meggyűlhet a baja. Ha utazik, ha autót vezet, 9-10-én különösen legyen óvatos. A hónap utolsó harmadában feltöltődhet új energiákkal.

BIKA. Megszaporodnak feladatai, de ötletekkel is bírja és kedve is lesz a munkához. Egyelőre azonban csak lassacskán csörgedezik a pénz-patak, s eredeti ötleteiben is csalódnia kell néha. Uralkodója, a Vénusz most igen nekilódult, s inkább csak futó örömet, mint tartós szerelmet ígér.

IKREK. Különösen a jegy első tíz napján született Ikrek párkapcsolatának szálai gubancolódnak össze mostanában. Váltakozva kell megtapasztalniuk a szárnyalást és a földön való araszolgatást, de mindez csak arra szolgál, hogy végre rendet tegyen maga körül.

RÁK. Ez a hónap kedvére való lesz, feltéve, hogy szeret csendben elmélkedni. Az is megteszi, ha elővészi kedvenc regényét, vagy zenét hallgat minél gyakrabban. A háztartási munkában több fantáziát talál most, mint máskor. Partnere váratlanul pénzhez juthat, de ugyanúgy el is veszítheti.

OROSZLÁN. A tehetősebb és tekintélyes barátok fontos szerepet játszanak az életében, például segítenek közelebb jutni céljához, üzlettársaiban vagy partnerében viszont csalódhat. Október eleje és közepe kritikus időszak.

SZŰZ. Felelősségteljes munkát végez, sok örömmel és néha ugyananynyi nehézséggel. A játékszabályokat igyekezzen betartani, próbáljon meg alkalmazkodni a kollégáihoz, s kudarc esetén se engedje meg magának, hogy kritizáló kedve elhatalmasodjék.

MÉRLEG. Vitás vagy peres ügyei haladnak a megoldás felé, de nem akkora ütemben, mint szeretné. Ez a jövedelmére is hatással lehet. Szeretné ugyan egy huszárvágással megoldani a pénzügyi zavart, de a szerencsejátéktól tartózkodjék, különösen a hónap második hetében.

SKORPIÓ. Október első tíz napja zsúfoltnak ígérkezik. Nagy elszánással és energiával veti magát a feladatokra, irtja a háza táján elszaporodott gyomokat. Kár, hogy nem korábban szánta rá magát, mert kissé megkésett. A virágok többsége már csak tavasszal tér vissza.

NYILAS. Leginkább a december elején született Nyilas-jegyűeket nyomasztják a mostani konstellációk. Szokatlan korlátozásokkal kerülnek szembe, nehéz eldönteniük, hogy építeni vagy rombolni kellene-e inkább. Jobb lenne azonban kerülni a végletes megoldásokat, bármekkora a kísértés.

BAK. Munkahelyével vagy egészségi állapotával kapcsolatban csökken az önbizalma, de a nehézségek csak átmenetiek. Ha képes úrrá lenni szorongásain, megláthatja, mennyien segítik előbbre jutásában.

VÍZÖNTŐ. Vannak szép és kellemes, de elérhetetlen dolgok. Különösen igaz ez október 9. tájékán. A szerelemről vagy a gyermeknevelésről vallott nézeteit át kellene gondolnia, s ha szükséges, ne halogassa a módosítást. Ha most nem teszi meg önként, később a körülmények kényszerítik rá - s ez jóval kellemetlenebb.

HALAK. Érzékeny, feszült mostanában, s úgy érezheti, sürgősen módosítani kellene céljait vagy családi körülményeit. Előbb azonban kérjen tanácsot egy arra alkalmas kívülállótól, mert saját megérzéseiben csalatkozhat.

L. A.

Születési horoszkóp, sorselemzés, előrejelzés, személyes konzultációval. Tel.: 30/27-144-28.

Családias vállalkozás

Hetényi István, a Zenit-Varia Üzletház épületgépész-mérnök tulajdonosa nyolc éve vállalkozó. 1996-ban nyitotta meg a Ceglédi úton lévő üzletet, azóta nemcsak tervezéssel, hanem épületgépészeti termékek forgalmazásával is foglalkozik. Irodájának falán, kiemelt helyen, színes grafikák tűnnek fel a látogatónak. Goór Imre festőművész alkotásai a cég üzletfilozófiáját szimbolizálják: „Partnerkapcsolatok", „Csúcsminőség" és „Önerő".

- Ezeknek az elveknek a szellemében vezetem a céget, és arra kérem a dolgozókat is, hogy ezeket tartsák szem előtt - mondja Hetényi István - Családias vállalkozás a miénk. Több alkalmazottunk a kezdetektől itt dolgozik. Fontosnak tartom, hogy megbecsüljük a dolgozókat fizetésben és egyéb juttatásokban is.

A multinacionális cégek és az óriásvállalatok térhódításának idején nem könnyű talpon maradnia a hazai kis- és középvállalkozóknak. Mégis lehetséges, ám ehhez, Hetényi úr véleménye szerint maximálisan ki kell használni azokat az előnyöket, amelyeket a "kicsiség" nyújt.

- A multik óriási árversenyt diktálnak. Ezt komplex szolgáltatás nyújtásával próbáljuk kivédeni - magyarázza a Zenit-Varia tulajdonosa - A komplex szolgáltatás az árajánlat készítésével kezdődik, magában foglalja a tervezést, anyagbiztosítást, a házhoz szállítást, s ami a legfontosabb: a betérő vásárlóknak olyan tanácsot tudunk adni, amit egy bevásárlóközpontban nem kaphat meg. A vevő onnan hazaviszi a becsomagolt árut, és otthon jön rá, hogy egy csomó apróság hiányzik, amelyek nélkül nem lehet beszerelni a készüléket. Nálunk ezt is azonnal megkapja, mentesül a többszöri szaladgálástól, utánajárástól. Szolgáltatásaink közé tartozik, hogy tértésmentesen meghatározzuk, milyen fűtési módot célszerű választani, milyen kazánt, fűtőtesteket érdemes beépíteni.

A cégvezető alapfilozófiája, hogy csak jó minőségű, megbízható gyártótól származó árut kínál, így elkerülhetők a későbbi garanciális problémák. Ez az üzletfilozófia beválik, egyre gyakoribbak a visszatérő vevők, illetve az olyan vásárlók, akiknek korábbi "kuncsaftok" ajánlották az üzletházat. Nem elhanyagolható előny az sem, hogy a vevőnek az emeleti irodában megtervezik építendő háza egész fűtési rendszerét, a földszinten pedig nyomban be is szerezhet hozzá minden szükséges anyagot és berendezést.

A Ceglédi úti üzletházban hétköznap nyolctól ötig várják a vevőket.

- Hogy ne veszítsük el a vásárlók bizalmát, figyelnünk kell rá, hogy a raktárkészlet mindig az aktuális, szezonális forgalomhoz igazodjon - mondja Hetényi István - Egy németországi kazángyártó cégnél szereztem néhány évvel ezelőtt rengeteg tapasztalatot, ott láttam, mennyire fontos a pontosság és a megbízhatóság. Annak ellenére, hogy Kecskeméten sorra nyílnak a bevásárlóközpontok, üzletünk fejlődése folyamatos. Az érdeklődésben és a forgalom nagyságában érezhető bizonyos fellendülés az építőiparban, ezért bizakodva tekintek a jövőbe. Optimista vagyok, és bízom benne, hogy álljuk a versenyt. Az említett üzletfilozófiából továbbra sem szeretnék engedni. Meggyőződésem, hogy csak így lehet lépést tartani a piacon.

A mérnök-vállalkozó a kilencvenes évek elején egy háromszáz forintért vásárolt rajzasztallal kezdte. Szívesen emlékszik azokra az időkre, főképp, hogy 1992-től 1996-ig óriási volt az érdeklődés a szakma iránt a közműtervezésnek és a kormány gázprogramjának köszönhetően. De szerinte egy üzletembernek soha nem a múltba, sokkal inkább a jövőbe kell tekintenie.

Hetényi István nemcsak vállalkozó, hanem közéleti ember is: 1998-tól a MIÉP színeiben önkormányzati képviselő.

Kollégái szerint: a legjobb!

A Mátyási utcai börtönben beszélgettem az "év börtönőrével". (Nem volt nagy merészség, megígérte, hogy kienged.) Első ízben választotta ki Kecskemét 125 börtönőre maga közül a legjobbat. A titkos szavazás eredménye azután rejtve is maradt előttük egészen az Adorján-napi ünnepségig (szeptember 8, Adorján: a börtönőrök védőszentje). Így igazi meglepetéssel szolgált ez a nap a díjat átvevő Dóka János törzszászlós számára.

- Nagyon örülök, hogy társaim engem választottak, annál is inkább, mivel mindössze egy szűk évtizede vallhatom magam börtönőrnek. Középfokú mezőgazdászként a rendszerváltás idején a szövetkezetek megszűnése, széttagozódása miatt kellet más pályát választanom. Ide kerültem, s úgy gondolom, most már itt is maradok nyugdíjazásomig.

- Volt-e a családban valaha is hasonló foglalkozású?

- Nem, s két tizenéves fiamat is inkább a számítógép világa ejtette bűvöletbe. Lehet, hogy épp ez a magamrautaltság is oka, hogy jobban tudatosítottam magamban, mire kell figyelnem nap mint nap ennél a hétköznapinak nem nevezhető munkánál.

- A rabokkal és a kollégákkal való kapcsolat milyensége alapján választották ki Önök közül a legjobbat. Okozott-e ez Önnek ez valamilyen nehézséget az évek folyamán?

- Korábban is emberekkel foglalkoztam: mezőgazdasági munkásokkal, traktorosokkal, gépkocsivezetőkkel és persze minden irányban meg kellett felelni. Mivel itt hivatalosan egyik rab sem rendelkezik jogerős ítélettel, a börtönőrnek is félre kell tennie az előítéleteit.

- A rabok döntő többségéből azért idővel elítélt lesz. A bűnöst látja-e bennük, vagy ez itt benn egy kicsit másképp van? Lehetséges-e, egyáltalán szükségesnek látja-e velük egy normális emberi viszony kialakítását?

- A normális emberi viszony kialakítása mindig, minden körülmények között a legfontosabb dolog. Ez a feltétele, s majdhogynem az egyetlen eszköze is annak, hogy az idejutókból később ne legyen visszaeső bűnöző. Természetesen van a börtönünknek pszichológusa is. De míg azzal havonta egy-két alkalommal, velünk, őrökkel mindennap találkoznak. Sok beszélgetésre persze nincs lehetőség, de érzi azt a rab, ha emberként kezelik, s jó érzés az utcán, ha egy-egy régi "bentlakó" barátságosan rám köszön.

- Volt már "nagybűnös" a keze alatt?

- Legtöbb itt a tolvaj, utána a rabló, de volt dolgom emberöléssel vádolt rabbal is. Én a mozgatásukkal foglalkozom. Tárgyalásokra, orvoshoz, stb. kísérem őket. Tudnom kell, mikor, mire számíthatok, de ehhez külön anyagot is a rendelkezésemre bocsátanak.

- Akadtak nehézségei?

-Addig, míg korrektül viselkednek, én is jó szóval közeledem. Ha nem, visszalépek a három lépés távolságot tartó hivatalos viselkedési keretek közé. Sokéves tapasztalatom, hogy aki először van itt, még "megmenthető". Aki másodszor, vagy sokadszor, azzal már nemigen lehet mit kezdeni. Esetükben a bűnözés neveltetésből, illetve annak hiányából eredő személyiségzavarral is párosul. Ennek legjellemzőbb megnyilvánulása, amikor az ítélettel a kezükben sem ismerik el saját bűnösségüket.

- Van ennek a munkának szépsége?

- A rabok mindennapi életének részese a börtönőr is. Ő az, aki leghamarabb látja, ha baj van. A lelki elhanyagoltság azonnali látható jele, ha egy rab már nem él a mosakodás, társalgás, stb. lehetőségével. Észrevehetően csendes a ház karácsonykor, húsvétkor, amikor távollévő szeretteikre gondolnak. Ilyenkor legjobb pszichológus a börtönőr.

- Van-e ennek a munkának hátránya?

- Nem itt a börtönön belül, hanem a civil életben érzem, hogy óvatosan kell említenem a foglalkozásomat. Sokaknak a hajdani verekedős, kínzatós figura jut az eszébe. Nem változott a közvélemény megítélése oly módon, amilyen mértékben a börtönélet humanizálódott Magyarországon.

Tapasztalatcsere

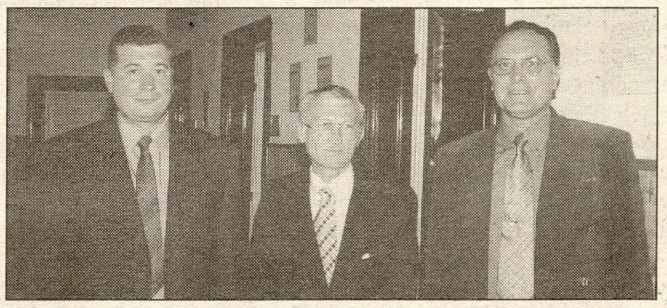
A Maros megyei büntetésvégrehajtási parancsnok, Szőlősi Géza ezredes (jobbról) 1992 óta rendszeres kapcsolatban van kecskeméti kollégáival. A napokban biztonsági helyettesével, Cordos Dorel ezredessel (balról) látogattak Kecskemétre, tapasztalatcserére. Ott is nagy gond a zsúfoltság, 650 helyre 900 elítéltet kell elhelyezniük. Közülük több mint 500 főnek nyújtanak rendszeres munkalehetőséget. Szinte teljesen önellátóak gazdaságaik révén, de a városi köztisztasági feladatokban is részt vesznek. Erről is tapasztalatokat szerezhet a Szécsényi László őrnagy (középen) vezetésével Marosvásárhelyre látogató kecskeméti bv. delegáció majd a napokban.

KECSKEMÉTI FŐISKOLA

A Kecskeméti Főiskola is lehetőséget kapott arra, hogy részt vegyen az ITD Hungary szervezésében, "Kecskemét, a lehetőségek városa" címmel rendezett befektetési prezentáción. A szeptember 19-én, Budapesten tartott rendezvényre 27 európai és tengeren túli ország kereskedelmi tanácsosait, befektetési ügynökségek, bankok és kamarák képviselőit hívták meg. Az érdeklődők a közeljövőben Kecskemétre is ellátogatnak, ahol közelebbről is megismerhetik a bemutatott intézményeket, a város adottságait, lehetőségeit.

Elismerések

A 73. Országos Mezőgazdasági, Élelmiszeripari Kiállításon és Vásáron az oktatás kategóriájában a Kertészeti Főiskolai Kar az évek óta végzett kiemelkedő színvonalú alapképzési és továbbképzési tevékenységéért I. díjban részesült. A Kar tangazdaságai az 1999-es és a 2000 évi gazdálkodási eredményei alapján Minősített Tangazdaság elismerésben részesült.

Minőségügyi Konferencia

A Kecskeméti Főiskola és a KÉSZ Csoport közötti együttműködési megállapodás első konkrét eredményeként közös szervezésben minőségügyi konferenciára kerül sor. A plenáris ülés mellett a mezőgazdasági, műszaki és oktatási-képzési szekcióban is izgalmas előadások várhatók, emellett egész napos kiállítás, szakmai konzultáció, üzemlátogatás. Az egész napos nyilvános rendezvény október 20-án délelőtt 9 órakor kezdődik, helyszíne a Műszaki Főiskolai Kar (volt GAMF, Kecskemét, Izsáki út 10.)

Nyílt napok

A korábbi évek hagyományaihoz hasonlóan, az őszi időszakban megkezdődik a végzős középiskolások tájékoztatása, a felsőoktatási felvételi lehetőségek ismertetése, a jelentkezések előkészítése. A Kecskeméti Főiskola karai az alábbi időpontokban várják az érdeklődő fiatalokat, tanáraikat, szülőket a kari nyílt napokon:

Kertészeti Főiskolai Kar (KF KFK) 2000. november 23. 10.00, aula Kecskemét, Erdei Ferenc tér 1-3.

Műszaki Főiskolai Kar (KF MFK) 2000. december 1. 9.00, nagyelőadó Kecskemét, Izsáki út 10.

Tanítóképző Főiskolai Kar (KF TFK) 2000. november 16, 8.30, díszterem Kecskemét, Kaszap u. 6-14.

57 ezer 1 százalék

Bejárta az országos sajtót is a hír: az APEH Bács-Kiskun Megyei Igazgatósága egy 5 millió forintos számla alapján elindított vizsgálata már jó kétmilliárd forint számlaértéknél és egymilliárdos kárnál tart. A fővárost és négy megyét érintő csalássorozat kapcsán az APEH Bács-Kiskun megyei Bűnügyi Igazgatósága keresi többek között Jurukisz Attila 33 éves budapesti lakost is - erről Burillák Attila APEH - szóvivő tájékoztatott.

Király László György megyei igazgató szólt más kérdésekről is. Az úgynevezett 1%-os felajánlásokról elmondta, hogy nálunk az adózók kb. 30%-a, 57 ezer fő 105 millió Ft-ot ajánlott fel. A legtöbbet egészségügyi és iskolai szervezetek kapták. Fontos tudnivaló: a kedvezményezettek az APEH-től kapott 0037-es adatlapot 30 napon belül vissza kell küldjék, különben elvesztik jogosultságukat a felajánlásokra! Az önálló tevékenységet folytatók "küszöbérték nyilatkozata" beváltotta a reményeket, drasztikusan csökkent az átlag alatt adózók száma. Fontos tudnivaló az egyéni vállalkozóknak: csak a számító gépes számlát kell aláírniuk.

Jakabszállás nagy ünnepe

Forrasztó, égető nyár, augusztus vége. Költőt idéző, szélcsendes, fákkal dúsított, megragadóan szép környezet. Jakabszállás szűkebb határában vagyunk, ahol a hírös város nagy költője, Sántha György annyi szép napot, évet, órát eltöltött itt a családi birtokon, egészen az 1974-ben bekövetkezett végső eltávozásáig. A tágas, szép régi épület jó néhány szobája most, mint múzeum őrzi már a nagy és igaz költő gyönyörű emlékezetét.

Ezen a forró, kánikulai délutánon százak és százak tolonganak, várakoznak és emlékeznek az utóbbi években gondos, törődő kezek által megszépített környezetben, hogy jelen lehessenek a költő emlékét ébren tartó emléktábla felavatásán.

Az ünnepségen ott voltak a ma még élő jó barátok, a család törődő, emlékidéző tagjai, az egyházak képviselői, a helyi önkormányzat vezetői, Kecskemét szellemi életének kiválóságai. És tartalmas, emlékezetes beszédet mondott **Pomogáts Béla** akadémikus, irodalomtörténész, a Magyar Írók Szövetségének elnöke, valamint a térség országgyűlési képviselője, **Lezsák Sándor** költő.

Az írószövetség elnöke méltatja a költő munkásságát.

Mindnyájunk Gyuri bácsija, a soha el nem felejthető költő is jelen volt az eső előtti föld illatában, a levelek mozdulásában és a lelkek tisztulásra váró csendjében.

Nézzük meg majd időnként ezt a házat, ezt a táblát, ezt a Sántha Györgyös környezetet. **(V.M.)**

Andersen - emlékkönyv

Az irodalomkedvelő világ ebben az évben emlékezik Hans Christian Andersen születésének 195. és halálának 125. évfordulójára. Ebből az alkalomból az elmúlt év derekán megalakult Dán Kulturális Intézet Egyesülete, a Szórakaténusz Játékmúzeum és Műhely szervezésében emlékkiállítást, a Házinyomda Kft gondozásában, számos pártoló és támogató jóvoltából egy könyvritkaság hasonmás kiadását tervezzük.

Még a dán meseíró életművét kutatók között sem köztudott, hogy annak megkapó történeteit Petőfi Sándor felesége, Zoltán fiának édesanyja: Szendrey Júlia fordította először magyarra. Egyesületünk az 1874-ben, második alkalommal a korábbinál gazdagabb, s már fametszetes illusztrációkkal nyomtatott kötet hasonmásának megjelentetésére vállalkozik. (Különlegességét ennek még az is példázza, hogy a Petőfi Irodalmi Múzeum régi gyűjteménytára ilyen kivitelű könyvvel nem rendelkezik!) E tervezett kiadvány természetesen formátumában is igazodik az eredetihez, tenyérben vagy zsebben kényelmesen elfér. Az összesen 176 oldal terjedelmű könyv a tervek szerint "szeptember végén" jelenik meg. Az alábbiakban ajánljuk föl az előrendelés/jegyzés, illetve a hasonmás kiadás különféle formái közötti választás lehetőségét.

Kétszínnyomású, rajzos címoldallal, kemény táblás kötésben 900 forint. Dombornyomású, arany présfóliával ellátott, keménytáblás kötésben 1250 forint. Ugyanaz, a lapélen "pávametszéses" megoldással 1350 forint. Ugyanaz, aranyozott lapéllel 1950 forint.

A fenti, kedvezményes árat jelentő előfizetést kérjük a következő címre eljuttatni: Dán Kulturális Intézet Egyesület, 6000 Kecskemét, Zimay László utca 4. Fax: 76/323-923, e-mail: d-k-i@mail.datanet.hu

Az első száz megrendelő részére sorszámozott példányt biztosítunk.

Molnár Judit, egyesületi titkár
dr. Kriston Vízi József, szerkesztő

Az Erdei Ferenc ÁMK ajánlata

Komédia bérlet I. előadás október 21., szombat 19 óra Szüle Mihály - Walter László - Harmath Imre: Egy bolond százat csinál Zenés bolondság három felvonásban a Budapesti Operettszínház előadása Teltházas előadás!

Pódium bérlet I. előadás október 25., szerda "Heltai levelek" - Kulka János estje Heltai Jenő írásaiból

Millenniumi Thália Esték színházi-irodalmi sorozat I. előadás október 30., hétfő 19 óra "Ami a Márai naplóból kimaradt" Naplójegyzetek és költemények Márai Sándor születésének 100. évfordulóján. Előadója: Bálint András "Több éve és sok éven keresztül mondtam el összeállításomat Márai Naplói-ból. Azóta újabb és újabb naplókötetek jelentek meg, Ami a naplóból kimaradt címmel. Jelen összeállítás ezekből ollóz, az 1945. és 1949. közötti időszakból, politika és magánélet, demokrácia és diktatúra. Hazaszeretet és emigráció. Mindezt keserűbb, "márais" humorral." A sorozat a Kecskeméti Kulturális Alap támogatásával jött létre.

Tapsifüles gyermekbérlet I. előadás október 19., csütörtök 10 és 14 óra Tamási Áron: Szegény ördög - harangjáték bábokkal Belépődíj: 280,- Ft (Csak a délelőtti előadásra váltható!)

Róka Koma gyermekbérlet I. előadás október 20., péntek 10 és 14 óra

Zöldboszorka c. mesejáték A dunaújvárosi Bartók Kamaraszínház előadása. Legyőzhető-e a Zöldboszorka, aki ármányos módon fogva tartja Vaszilissza gyermekeit? Kik és hogyan szövetkeznek a fiúk kiszabadítására és milyen cselvetések sorozatára van szükség a gonosz banya megbüntetéséhez? Mindez kiderül a feszülten izgalmas, ugyanakkor humoros epizódokban bővelkedő látványos mesejátékban. (Az előadás 5 éves kortól ajánlott!)

Filharmónia KHT - Kecskemét Bérleti hangversenysorozata a 2000-2001-es évadra

2000. november 2., csütörtök 19 óra Nagytemplom J. S. Bach: Ich, elender Mensch, wer wird mich erlösen BWV. 48. L. Cherubini: Requiem (c-moll) Előadja: Kecskeméti Szimfonikus Zenekar, Kecskeméti Pedagógus Énekkar Közreműködik: Hamvasi Szilvia, Németh Judit, Mukk József, Klérli János Vezényel: Erdei Péter

2000. december 20., szerda 19 óra Evangélikus templom Weiner-Szász Kamaraszimfonikusok karácsonyi koncertje Szólista és hangversenymester: Oszecsinszkij Roman

Műsor: Corelli: Karácsonyi concerto grosso op. 6. No. 8. Vivaldi: A tér, op. 8., No. 4. Dvorak: Nottumo, op. 40. Britten: Simple symphony, op. 4. 2001. február Református Újkollégium Díszterme Hegedűs Endre zongoraestje a millennium tiszteletére. Műsor: Liszt: Szózat és Himnusz. Liszt: Isten áldása a magányban Bartók: Este a székelyeknél, Allegro- barbara, Régi táncdalok Liszt: XIV. magyar rapszódia Bartók: Szonáta (1926.) Erkel-Liszt: Hattyúdal é induló a Hunyadi László c. operából Liszt: Szerelmi álmok Liszt: XV. magyar rapszódia, "Rákóczi-induló" 2001. március 15-30. között a művelődési központ színházterme operaelőadás 2001. május Nagytemplom Virág András orgonaestje Közreműködik: Búzás Aida - ének

Bérletek válthatók az Erdei Ferenc Művelődési Központ és Művészeti Iskolában.

Kondicionáló torna: Minden szerdán 17-18 óráig. Gyerektorna:Minden hétfőn 15.30-16.30 óráig. Művészi torna: Hétfő: 16.30-17.30 óra Szerda: 16-17 óra. Callanatics - alakformáló torna: Hétfő, csütörtök: 19-20 óra (megfelelő számú jelentkezés esetén indul!)

Transzcendentális meditáció

- Szeretne nyugodtabb, kiegyensúlyozottabb lenni? Jöjjön és hallgassa meg Csányiné Zsóka szegedi TM tanár ingyenes előadását és vegyen részt a tanfolyamon. Előadás helye: Tanítóképző Főiskola (Kmét, Kaszap u. 5-7.). Előadás ideje: 2000. október 13., péntek 17 órától. Tanfolyam indul: 2000. október 14-17-ig, napi 1,5 óra elfoglaltsággal (időpont egyeztetéssel). Információ: 76/414-467 vagy 62/450-685

Grafológiai önvizsgálat

Az íráselemzés lehetőségei az önismeret fejlesztésében. Öt foglalkozáson (heti 1x2 óra) vehetnek részt azok az érdeklődők, akik saját belső útvesztőikben biztosabban szeretnének tájékozódni, vagy egyszerűen csak érdeklődnek a grafológia iránt. A feldolgozásra kerülő témákból: Mit vizsgál a grafológia, és hogyan hasznosíthatjuk az általa szerzett tudást? Vezeti: Jusztné Gutai Márta okleveles grafológus. Indul: 2000. október 10., kedd 17-19 órakor (5 alkalom november 7-ig, keddi napokon)

Éltető jóga tanfolyam 2000. október 15-én, vasárnap 17 órától az Erdei Ferenc Művelődési Központ és Művészeti Iskolában. A tanfolyam vasárnaponként összesen 10 alkalommal 17-19 óráig tart. Mozgás nélkül nincs egészség. A gyakorlatok által visszaszerezhetjük elveszettnek hitt egészségünket. Az egészségesek felfrissülnek. Csodálatos lehetőség arra, hogy önmagunkat megismerve jobb emberré váljunk. Jelmondata: szeretet, önmegvalósítás, egészség. Vezeti: Schirilla György természetgyógyász.

Frissítő testmasszázs tanfolyam indul: 2000. október 15-én. "Minden jóindulatú érintés ajándék embertársaink részére!" Tantárgyak: masszázs elmélet és gyakorlat, anatómia, aromaterápia, egészség filozófia, természetes életmód. A sikeres vizsgázók oklevelet kapnak, mellyel dolgozni lehet. Felkészítés az ETI vizsgára. A masszázs túlhajszolt embereket visszavezet a teljes kipihenés szintjére. Vezeti: Schirilla György

BIZTATÓ II. HELY

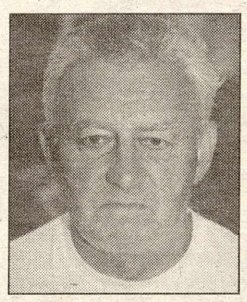

A Bács-Kiskun Megyei Röplabda Szövetség rendezésében szeptember 8-9-én került sor a Millenniumi Hírös Kupa férfi röplabda tornára, melynek a Lánchíd utcai sportcsarnok adott otthont. A rendezvényről, az előzményekről a szövetség főtitkára, **Galamb István** tájékoztatta lapunkat.

A kupát 1958-ban alapították, szereplési, hírverési lehetőséget teremtve a fellendülőben lévő megyei röplabda sportnak. Az akkori főtitkár, **Kollár Gyula** segítségével kelt életre a rendezvény, majd később több kiváló sportvezető, edző, köztük **Dunszt Ferenc**, **Beregszászi Szabolcs** is bekapcsolódott a munkába. Nekik és az akkori támogatóknak köszönhetően a 80-as évek közepén már nemzetközi vetélkedésre is sor kerülhetett. A kupa történetében 1987-ben a 30. volt az utolsó nemzetközi jellegű Hírös Hungavis elnevezéssel. Utána a rendszerváltás és egyéb problémák miatt a támogatók köre leszűkült és ez nagymértékben behatárolta a lehetőségeket. A kupa a jelenlegi formában tíz éve működik, magyar csapatok részvételével. A cél mindig a legjobbak meghívása, lehetőségeket teremtve az erőfelmérésre a bajnokság megkezdése előtt.

-Idén kik vettek részt?

Sikerült idehozni három extraligás csapatot, a tavalyi bajnokság legjobbjait, a Kométa Kaposvár, a Medikémia Szeged, valamint a Dunaferr SE gárdáját. A negyedik résztvevő a KRC volt.

-Minek köszönhető, hogy ezek a szakosztályok elfogadták a meghívást?

Elsősorban annak, hogy ez egy kiváló lehetőség a felmérésre a bajnokságra való felkészülésben. Az országos versenynaptár tartalmazza a Hírös Kupát, így a csapatok be tudják iktatni az éves programjukba. Ezen túl a meghívások régi jó kapcsolatokon alapulnak. Ők is eljönnek Kecskemétre és mi is részt veszünk azokon a tornákon, amelyeket ők rendeznek. Ezek kölcsönös meghívások és a tapasztalatok alapján igen gyümölcsözőek.

-Hogy sikerült a rendezvény, milyen eredménnyel zárt a KRC?

A résztvevők véleménye alapján a rendezés jó volt, a csapatok jól érezték magukat, elégedetten utaztak haza. Az eredményesség szempontjából az utóbbi éveket tekintve a kecskeméti csapat idén szerepelt legjobban, - második lett. Olyan szakosztályokat előzött meg, mint a Dunaferr, a Szeged, amelyek a bajnokságban előbb végeztek. A mostani torna szakmailag nagyon hasznos volt a csapatépítés szempontjából, egy fajta főpróbának számított. Szerintem a KRC az utóbbi évekhez képest jobb lesz. Láthatóan javult a csapat nyitásfogadása. Ez várható volt, ugyanis egy nagyon jó liberó játékost sikerült szerződtetni, Rácz László személyében, aki a Hírös Kupán elnyerte a legjobb kecskeméti játékos címet. Javult a támadás előkészítés, a sáncmunka. Reális esélyt látok a bajnokság 1-4. helyének megszerzésére.

-Mit kell tudnunk a kupában szereplő többi csapatról?

A Kaposvár gárdája együtt maradt, sőt még ehhez igazolni is tudtak. A torna legjobb előkészítő és támadó játékosa innen került ki. A Dunaferr orosz játékosok szerződtetésével erősödött. A Szegednek három meghatározó játékosa, - ebből kettő válogatott, - sérült volt. Így csak a 4. helyen tudtak most végezni. Mindent figyelembe véve, kemény munka, nagy küzdelem vár a bajnokságban a kecskeméti fiúkra.

Végeredmény: **1.** Kométa Kaposvár **2.** Kecskeméti RC **3.** Dunaferr SE **4.** Medikémia Szeged RC

Az első helyen végzett Kométa Kaposvár egy évre elnyerte az ÉPKER KFT által felajánlott vándorserleget.

Írta: Zsámboki Anna

Serdülő bajnokok

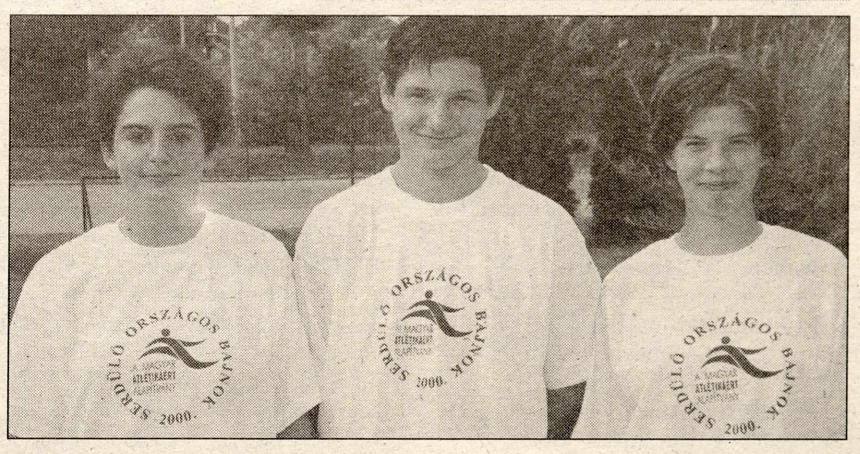

Tizenhárom dobogós helyezéssel kiválóan szerepeltek a Kecskeméti Atlétika és Rugby Club ifjú atlétái az országos serdülő bajnokságon. Hárman aranyérmet nyertek. A képen látható Erdős Zsuzsa a távolugrásban, Török Krisztián a súlylökésben, Adamik Anna a 300 méteres gátfutásban nem talált legyőzőre.

A gazdaságról

Gazdaságunk az ezredfordulón címmel hívta millenniumi előadásra az érdeklődőket a Katona József Könyvtár. Király László György, az APEH megyei igazgatója és Lepsényi István, a KNORR-BREMSE kecskeméti gyárának vezérigazgatója tartott előadást aktuális gazdasági kérdésekről.

Küldöttválasztás

A Bács-Kiskun megyei Kereskedelmi és Iparkamara osztályai által javasolt küldöttek megválasztására szeptember 26-án került sor Kecskeméten. Az ő szavazataik döntik majd el az október 10-iki tisztségviselő-választó küldöttgyűlésen, kik lesznek az új szervezeti rendben működő megyei kamarai tisztségviselők.

Kinevezés

A Bács-Kiskun Megyei Közgyűlés minapi ülésén öt pályázó közül Bárth János néprajzkutatót nevezte ki a megyei múzeumi szervezet igazgatójának december 1-jei hatállyal. Bárth János régebben Kalocsán volt múzeumigazgató, majd - évek óta - a megyei múzeumi igazgatóságon dolgozott.

Sajtótájékoztató

Belpolitikai kérdésekről és az MSZP kongresszus előtti felkészüléséről tartott sajtótájékoztatót Szekeres Imre országgyűlési képviselő, a Parlament Költségvetési és Pénzügyi Bizottságának elnöke.

Kreatív csapat

A "Felkelt a napunk…" című millenniumi történelmi-művelődéstörténeti vetélkedő országos döntőjét az elmúlt hét végén rendezték meg Esztergomban. Kecskemétet, Bács-Kiskun megyét és a Dél-Alföldi régiót a Kecskeméti Református Gimnázium csapata (Bezerédi Zsófia, Csomák Melinda, Székely Gábor 11. osztályos tanulók) képviselte. Az elméleti és gyakorlati feladatokból álló verseny az esztergomi vár különböző helyszínein - lovagterem, márványterem, várudvar, kápolna - zajlott. A kecskeméti csapat az országos döntő első fordulójában első, a második fordulóban ötödik helyezést ért el, és elnyerte "A legkreatívabb csapat" különdíjat.

Hírös Bau+Mobil

A Piac Marketing Üzletközpont hagyományos őszi kettős szakvásárának hagyományosan az uszoda és a sportcsarnok környéke ad helyet október 12-15 között.

Az idei 150 kiállító létszámban is több az eddigieknél. De minőségben azért is lesz több például az építészeti szakmában, mert a "pincétől a padlásig" teljes keresztmetszetet ad beruházóknak, tervezőknek, kivitelezőknek és az építkező polgároknak is. Az autós szakma többsége is ezt a vásárt választotta ezen a hétvégén a városban. A vásár díszvendége lesz Matolcsy György gazdasági miniszter. A szerény árú belépőjegyek egyben tombolák is (pl. szilveszteri utat is nyerhetnek), és minden látogató ingyen katalógust kap.

MÉNTELEKI Köztér

Megalakult a ménteleki pingpong csapat - Kelemen György írása.

A játszótérépítési pályázattal kapcsolatban tájékoztat Tóth Kása Kálmán képviselő.

Ünnepeink nyomában - Mihócza Zsolt sorozata.

Millennium Méntelek - Tassy Lilla írása az oszlopavatóval egybekötött egész napos programról.

egyszerű múlt helyre (igazítás) Szeleczki István írása.

Alkalmi köszöntő a Ménteleki Millenniumra - alternatív változat - Szeleczki István írása.

Kacsó József gondolatai.

Amíg a gazdi soppingol, a kutya ...

A SZERKESZTŐSÉG POSTÁJÁBÓL

T. Cím!

Önökkel együtt örülök, hogy "Rekordgyorsasággal bevégeződött a Petőfi Sándor utcai körforgalom kiépítése." 25 éve vezetek eddig balesetmentesen és ebből 20 évet Budapesten autóztam. Szeretném felhívni az Önök figyelmét arra, hogy jó lenne ha tájékoztató cikket közölnének a körforgalom szabályairól, ugyanis azt tapasztalom, hogy nemcsak Kecskeméten, de például a Soltvadkert Kiskőrös közötti út keceli leágazásánál is, ahol új körforgalom épült, hogy az embereknek fogalmuk sincsen, hogyan is kellene használni a körforgalmat. Az irányjelzőt össze-vissza használják és 10 autósból legalább 5 nem használja az irányjelzőjét amikor el kívánja hagyni a körforgalmat, tehát az ember vár amíg megbizonyosodik róla, hogy hol fog kihajtani. Már sokszor gondoltam, hogy valamelyik újságnak írok erről, de a legutolsó, leghajmeresztőbb tapasztalatom után úgy érzem nagyon fontos lenne erről valahol szót ejteni. Egy idős házaspár megérkezik a körforgalomhoz, lassítanak, majdnem megállnak, integetünk nekik, mert érezzük, hogy balra fognak fordulni. nem figyelnek ránk és természetesen a forgalommal szemben balra behajtanak, mert hiszen eddig is mindig itt balra fordultak. A körforgalmi csomópont felett nem lehetett átlátni, tehát ha egy autó gyorsan közlekedik szabályosan biztosan elüti őket, Társaságban elmesélve van aki úgy reagált rá, hogy "szegény öregek biztosan ők nem tanulták, elfelejtették", igen ám, de itt emberéletekről van szó és aki autóba ül annak tisztában kell lenne a KRESZ szabályaival.

Tisztelettel
Horváth Lászlóné

Jobbulást, Vili bácsi!

Radó Vilmos örökös színidirektor betegágyához látogatóba érkezett Székhelyi József színész és a TV+ műsorvezetője, Mózes Andrea. Velük együtt kívánunk jobbulást!

SZDSZ: nőtt az átlagos adóteher

Az SZDSZ adóreformjának alapelve a bizalom, mondta kecskeméti sajtótájékoztatóján Magyar Bálint, a párt elnöke. Ha egy kormány bízik polgáraiban, akkor adót csökkent, tette hozzá, és bírálta a legnagyobb kormánypártot azért, hogy 1998-ban adócsökkentést ígért, de a KSH hivatalos adatai szerint tavaly nemhogy csökkent volna, hanem tovább nőtt az átlagos adóterhelés. Magyar Bálint a tájékoztatón ismertette az SZDSZ adóreform-programjának koncepcióját. A koncepció elemei a személyi jövedelemadó és a tb-járulékok csökkentése, a kiszámíthatóság és a hosszútávú stabilitás, a helyi adók súlyának csökkentése, az adóbevételek felhasználásának nyilvánossága, a politikamentes adóhivatal és a szabályozás egyszerűsítése. A szabad demokraták a kormány háromkulcsos javaslatával szemben kétkulcsos személyi jövedelemadót javasolnak. Másfél millió forint jövedelemig 20 százalékos, azon felül 40 százalékos adókulcsra fogadnának el. A sajtótájékoztatón Török Gusztáv Andor, kalocsai polgármester a települések újbóli arculcsapásának nevezte a Miniszterelnöki Hivatal eljárását a kistérségi területfejlesztési megbízottak kinevezésében. Nem igaz az az állítás, mondta a polgármester, hogy a MeH kikérte a kistérségi társulások véleményét, ellenkezőleg, utólag értesültek a kinevezésekről. Török Gusztáv Andor információi szerint előzetesen a kistérségek országgyűlési képviselői tehettek javaslatot, az állásokra pedig nem írtak ki pályázatot. A kalocsai polgármester úgy vélte, a megbízások elnyeréséhez nem a szakértelem volt az alapvető kritérium.

Kecskemét kistérségében Mészáros László (48 éves) mérnök-vállalkozó lett a Miniszterelnöki Hivatal térségfejlesztési megbízottja. 1990-1994-ben képviselőként az Országgyűlés területfejlesztési bizottságában tevékenykedett. Irodája szándékosan nincs - nyilatkozta lapunknak -, otthoni számán és rádiótelefonon érhető el.

SZÍNHÁZAJÁNLÓ

A beszélő köntös

A beszélő köntös valóban megszólal. Nem csak azért, mert Porosznoki szenátor uram fölszólítja az újonnan megválasztott főbírót: "Beszéljen a köntös!", - nem csak azért, mert a köpönyeg alatt bóbiskoló régi főbíró álmában bejelenti: "A harmadik vágányra Mikszáth képviselő úr vonata érkezik Ceglédről, - a vágány mellett tessék vigyázni!" - s végül nem is csak azért, mert a csodatévő kaftán anyaga a színházunk függönyéből szabódott. Megszólal Mikszáth regénye azért, mert mindmáig mulatságos, hogy törököstül-ferencjóskástól-millenniumostól mennyire ugyanolyanok maradunk, minden korszerűnek hitt változás dacára. Programjaink és programzenéink alig változnak. Ez utóbbiból, a zenéből bőven kijut az előadásban, van itt minden: tárogató, szaxofon, vonóskvartett, síp-dob-nádihegedű. Akárcsak a boldog pogány időkben.

- bodolai -

Háború hármasban

(Hipnózis két részben.) Már fölépült a szerelem vára: Sándor és Anna áradó szerelemben, készítették ezt a csodálatos szelencét. De mi történik akkor - ha évek múltán - ebbe az érzékeny és csilingelő világba betör a harmadik lény? A külső világ? Az idegen? Egy szerető, egy szerelő, egy telefon, egy veszedelem? A kettes béke után elkövetkezik a HÁBORÚ, HÁRMASBAN. Élethalál-harc, egymásért, egymás ellenében. Megmaradnak-e "férfi" és "nő", vagy "ember" lesz belőlük? A gyönyörű üvegbúra Pandora szelencéjévé válhat, melyből őrült és gyilkos indulatok áradnak elő.

Megmarad-e szerelmünk üvegháza? Vagy törött cserepein halálra sebezve nézünk egymás szemébe - "holtomiglan-holtodiglan"?

Gyurkovics Tibor

SAPARD-program

A Kecskemét és Térsége Területfejlesztési Önkormányzati Társulás még október 5-ig várja azoknak a vállalkozóknak a pályázatát, akik részt vennének a kistérség SAPARD stratégiai programjának megvalósításában. Részletes információ és útmutató beszerezhető Hamzáné Lakó Judit titkártól; telefon 76/483-683, Kossuth tér 1. (Városháza)

Koncz Zsuzsa október 24-én kedden 19 órától ad koncertet az Erdei Ferenc ÁMK színpadán.

Bács-Kiskun Megyei Költők és Írók Baráti Köre
Október 21. , szombat 14 óra
Helyszín: Erdei Ferenc Művelődési Központ és Művészeti Iskola Irodalmi műsor '56 tiszteletére
Rendezők: Vörös József, Kovács I. József
Meghívott vendégek: Igazunk '56 Szerkesztősége Budapestről, Kecskeméti Nemzetőrök

Klub-ajánló

Vitalitás Klub október 5., csütörtök. Kalmár János: Jellemrajz a tudatalatti kapuja "Egy rajz, mely mindent elárul rólunk". Október 19., csütörtök Nádorfi Lajos operatőr: Gauguin nyomában Tahitin videofilm

Rubin Klub október 4., szerda 18 óra. Az élet értelme. Miből erednek a betegségek? Előadó: Zsemlye Csaba parapszichológus. Október 18., szerda 18 óra. Homeopátia. Előadó: dr. Túri Katalin homeopata orvos. Minden előadás előtt, 17.15 órától Tagir Abdull csoportos tréninget tart. Október 25., szerda 18 óra szaktanácsadás: egyéni, térítésmentes konzultációs lehetőség pszichológus, szexológus, kineziológus, grafológus, természetgyógyász közreműködésével.

Sakkszimultán az Ifjúsági Otthonban

Felhívjuk a kecskeméti sakkozást kedvelő diákok figyelmét, hogy 2000. október 19-én, csütörtökön, 15.00 órai kezdettel Berebora Ferenc nemzetközi mester sakkszimultánt tart a Kecskeméti Ifjúsági Otthonban. Nevezés: a verseny megkezdése előtt 14.45-kor a helyszínen.

Mihály-nap

A Szórakaténusz és a Hosszú utcai óvoda közös Mihály-napot tartott, amelyen egyebek mellett Schéner Mihály festőművész és az ovisok alkotásait is megvehették az érdeklődők a jótékony célú vásáron.

Lakásművészeti és Belsőépítészeti
Szakkiállítás és Vásár
2000. november 16-19.
Erdei Ferenc Művelődési Központ
Több mint 50 kiállító
1500 m²
Ingyenes belépés
Fő médiatámogatók:
Lakáskultúra SZABAD FÖLD Petőfi Népe
COUNTY PRESS www.countypress.hu

KÖZTÉR AZ INTERNETEN!
A http://www.kecskemet.info.hu címen találhatják meg. Emilünk: kozter.kecskemet@matavnet.hu
A Köztér megvásárolható a város és környéke újságárusító helyein, ingyen hozzáférhető a közintézményekben, valamint ingyen megrendelhető a szerkesztőség címén, telefonján.
Megjelenés a hó első napján.
Lapzárta: 20-án.

Köztér
Kecskeméti közéleti lap
Alapította: Kerényi György
Főszerkesztő: Nagy Mária
Főmunkatárs: Magyar Ágnes
Fotó: Bosnyák János
A szerkesztőség címe: 6001 Kecskemét pf.: 483. Ceglédi út 38. Tel./Fax: 76/410-260, 485-720. Telefon: 76/48-23-23 (este).
E-mail: kozter.kecskemet@matavnet.hu
kozter@kecskemet.info.hu
Támogatóink: Autóüveg Kft., Canada Petrol, Elektrocenter (K.E.K. Kft.), és még többen.
Kiadja: Köztér Kulturális Egyesület
6000 Kecskemét Ceglédi út 38.
Felelős kiadó: Kerényi György.
Előkészítés: Hegedűs József, Boros Zoltánné.
ISSN 1418-9712.
Nyomtatta: Magyar Hivatalos Közlönykiadó Lajosmizsei Nyomdája.
Felelős vezető: Burján Norbert igazgató.
Táskaszám: 00-1735